

STANDARDIZACIJA

Bilten SAVEZNE KOMISIJE ZA STANDARDIZACIJU

SADRŽAJ

	Strana
Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom	3
Predlozi standarda »Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom«:	
— Cevi sa naglavkom	4
— Cevi sa prirubnicama	8
— Spojnice sa prirubnicom i naglavkom	11
— Spojnice sa prirubnicom	13
— Redukcije sa prirubnicama	15
— Lukovi $\frac{1}{4}$ sa naglavcima	18
— Lukovi $\frac{1}{8}$ sa naglavcima	20
— Lukovi $\frac{1}{16}$ sa naglavcima	22
— Lukovi $\frac{1}{32}$ sa naglavcima	24
— Lukovi $\frac{1}{4}$ sa prirubnicama	26
— Lukovi $\frac{1}{8}$ sa prirubnicama	28
— Luk sa stopom	30
— Ogranci sa naglavcima	32
— Krstovi sa prirubnicama	34
Predlog standarda: Gumeni zaptivači za spoj sa prirubnicama od livenog gvožđa	37
Predlozi standarda »Kolosečni pribor gornjeg sloja«:	
— Vezice	38
— Šinski ekseri	40
— Ravne podložne pločice bez rebara	41
— Ravne podložne pločice s niskim rebrom	42
— Vijci sa poluokruglom glavom i ovalnim zaglavkom za vezice šina	43
Predlog standarda: Gumeni delovi opreme za transfuziju u medicini	44
Predlog standarda: Motorna vozila — sigurnosna stakla	46
Anotacija predloga standarda za meso i mesne prerađevine	47
Anotacija predloga standarda iz oblasti farmaceutske industrije	48
Međunarodna standardizacija:	
— primljena dokumentacija	49
— primljeni inostrani standardi	49

Izdavač:
SAVEZNA KOMISIJA ZA STANDARDIZACIJU
Beograd — Admirala Geprata 16
Odgovorni urednik:
ing. Slavoljub Vitorović

Štampa:
BEOGRADSKI GRAFIČKI ZAVOD
Beograd

CEVI I FAZONSKI KOMADI OD LIVENOG GVOŽĐA ZA VODOVE POD PRITISKOM

Predlozi standarda koji se u ovom broju biltena stavljaju na javnu diskusiju predstavljaju deo serije standarda o cevima i fazonskim komadima od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom; preostali deo standarda biće objavljen u kraćem roku, u nekima od sledećih brojeva biltena.

Cela serija ovih standarda izrađena je na osnovu preporuke ISO/R13, 1955 god., Međunarodne organizacije za standardizaciju; asortiman obuhvaćen u ovoj seriji nešto je manji od odgovarajućih proizvoda koji su dosad kod nas u praksi; međutim, dovoljno je širok i obezbeđuje njihovu potpunu zamenu, a prema predviđanju omogućuje izvanredno velike uštede u proizvodnim preduzećima.

Opseg nazivnih prečnika, prema preporuci ISO/R13, nalazi se u granicama od DN 80 do DN 1000; u predlozima JUS on je dopunjen nazivnim prečnicima DN 50, 65, 1100 i 1200 a, sem toga, još i nazivnim prečnikom DN 450 koji kod preporuke ISO/R13 nije predviđen; potkomisija SKS, koja obrađuje ove predloge standarda, pretpostavlja da će predloženi opseg nazivnih prečnika uopšte biti dovoljan za naše prilike, što treba da potvrdi praksa.

Prema podacima navedenim u preporuci ISO/R13, do 1939 god. cevi su se proizvodile sa nekoliko debljina koje su odgovarale različitim internacionalnim klasama B, A i LA. U svakoj klasi debljine su bile fiksirane dogovorno u skladu sa lokalnim običajem i bez logičnog smisla. Najveći deo cevi klase B većih prečnika nije bio dovoljno debeo. S druge strane, kod srednjih prečnika, razlike u debljinama između cevi klase A i klase LA bile su neznatne, u izvesnim slučajevima samo 0,5 mm, što je nesumnjivo nedovoljno da opravda koegzistenciju ovih dveju klasa.

Stoga je glavni cilj preporuke ISO/R13 bio da se precizno dovedu u sklad debljine zidova raznih klasa cevi.

Prema ISO preporuci, cevi klase LA uzete su kao osnova, pa su njihove debljine određene matematičkim putem tako da pokazuju linearan odnos prema nazivnim prečnicima. Ove debljine su uopšte ekvivalentne sa debljinama koje su bile u upotrebi do 1939 god.

Cevi klase A i cevi klase B, za sve nazivne prečnike, imaju povećane debljine zidova za 10%, odnosno za 20% u odnosu na cevi klase LA. Nazivni prečnici cevi klase B, u granicama od DN 100 do uključivo DN 350 potpuno su jednaki sa naz. prečnicima koji su bili u upotrebi pre 1939 god. Van ovih granica, odgovarajuće debljine cevi su logično stepenovane i nešto su veće od onih koje su bile ranije u upotrebi.

Za specijalne primene postoji mogućnost da se ustanove klase C, D, E itd. sa odgovarajućim povećanjem debljine zidova za 30%, 40%, 50% itd. u odnosu na klasu LA.

U JUS C.J1.021 (biće naknadno objavljen) navedeni su nazivni pritisci za pojedine vrste cevi, koji su veći od dosad primenjivanih u praksi, u skladu sa poboljšanom tehnikom livenja i povećanom otpornošću materijala.

Fazonski komadi konstruisani su, po pravilu, sa najmanjim mogućim merama. Spojnice obuhvaćene predlozima standarda JUS C.J1.040 i JUS C.J1.042, pošto se često koriste u podzemnim prostorijama, imaju najmanju moguću dužinu.

U predlozima standarda JUS C.J1.040 — 060 — 061 — 062 — 063 — 070 koji su objavljeni u ovom broju biltena, privremeno nisu navedene slike br. 2, za tipove odlivaka koji imaju naglavak sa navojem. Tip ovoga naglavka objaviće se naknadno u jednom od sledećih brojeva biltena.

Inicijativa da se izvrši standardizacija cevi i fazonskih komada od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom, kao i koncepcija da se naši odgovarajući standardi dovedu u sklad sa preporukom ISO/R13, potekla je od željezare »Ilijaš«; u ime željezare »Ilijaš« nacрте predloga standarda obradio je ing. Čendo Ranko i predložio ih potkomisiji SKS. Ovu potkomisiju sačinjavaju sledeći predstavnici:

— pretstavnik željezare »Ilijaš«
— pretstavnik željezare »Store«
— pretstavnik željezare »Vareš«

— ing. Čendo Ranko,
— tehn. Sruk Vladislav,
— ing. Mirković Cvijan,

— pretstavnik »Ljevaonice željeza i tvornice vodovodnih armatura »Varaždin«	— tehn. Drvar Zlatko,
— pretstavnik »Beogradskog vodovoda«	— ing. Milošević Aleksandar,
— pretstavnik »Vodovoda grada Zagreba«	— ing. Čičin-Sain Anta,
— pretstavnik »Mesnog vodovoda, Ljubljana«	— tehn. Jerina Franc,
— pretstavnik »Inženjerskog projektnog zavoda«	— ing. Jurković Srđan,
— pretstavnik »Instituta za ispitivanje materijala NRS«	— ing. Smiljanić Miroljub

Predlog br. 3019

**CEVI I FAZONSKI KOMADI OD LIVENOG GVOŽĐA
ZA VODOVE POD PRITISKOM
CEVI SA NAGLAVKOM
OBLIK I MERE**

DK 621.643.22:669.13
JUS C.J1.030Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 oktobar 1959

Ovaj standard u saglasnosti je sa preporukom Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO/R 13 od 1955 god., sa dodatkom cevi nazivnih prečnika 50, 65, 450, 1100 i 1200 koje u toj preporuci nisu obuhvaćene.

U ovom standardu primenjene su jedinice veličina i njihove oznake prema JUS A.A1.040 (napr.: jedinica težine kilopond — kp).

1 Opseg

Ovaj standard odnosi se na livene gvozdene cevi sa naglavkom (u daljem tekstu cevi) koje se upotrebljavaju za vodove pod pritiskom (vodovodne, gasne i druge).

Ove cevi izrađuju se kao klasa LA, A i B.

2 Oblik i mere

- 2.1 Oblik cevi klase LA, A i B mora odgovarati slici, a mere odnosnim tabelama 1, 2, 3 i 4.
2.2 Mere naglavka navedene u tabeli 1 važe za sve klase cevi (LA, A i B).
2.3 Za tolerancije debljine zida, dužine i težine cevi merodavan je standard JUS C.J1.021.

3 Postupak livenja

Cevi klase LA izrađuju se samo centrifugalnim livenjem, a klase A i B ili centrifugalnim ili gravitacionim vertikalnim livenjem.

4 Nazivni i probni pritisak: vidi JUS C.J1.021

5 Materijal za izradu ovih cevi je sivi liv (vidi JUS C.J1.021).

6 Označavanje

6.1 U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama cevi obuhvaćene ovim standardom označavaju se oznakom:

Cev sa naglavkom — (postupak livenja) (klasa cevi) DN × L — JUS C.J1.030

ili skraćenom oznakom:

CN — (postupak livenja) (klasa cevi) DN × L — JUS C.J1.030.

gde je:

DN — nazivni prečnik cevi,

L — dužina cevi u mm,

CN — oznaka cevi sa naglavkom,

Za postupak livenja uzimaju se sledeće oznake:

C — centrifugalni postupak,

G — gravitacioni postupak.

Primer: Cev nazivnog prečnika DN = 100, dužine 3000 mm, klase A, izrađena gravitacionim livenjem, označava se:

Cev sa naglavkom — GA 100 × 3000 — JUS C.J1.030 odnosno

CN—GA 100 × 3000 — JUS C.J1.030

Grafička oznaka cevi sa naglavkom je sledeća:

6.2 Na svakoj cevi livenoj gravitacionim postupkom mora biti ispupčeno odlivena sledeća oznaka:

N.N. — G (klasa kvaliteta) DN

Na svakoj cevi livenoj centrifugalnim postupkom mora biti ispupčeno odlivena sledeća oznaka:

N.N. — C.DN

a sem toga još i postojanom bojom ispisanu klasu kvaliteta. Simbol N.N. — izražava oznaku proizvođača, a ostali simboli imaju isto značenje kao u tač. 6.1.

Primer 1: ista cev kao u primeru tač. 6.1 mora imati odlivenu sledeću oznaku:

N.N. — GA 100

Primer 2: ista cev kao u primeru tač. 6.1, ali centrifugalno livena, mora imati odlivenu sledeću oznaku:

N.N. — CA 100 i još ispisanu masnom bojom klasu »A«.

Veza sa drugim standardima:

JUS C.J1.030 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Tehnički propisi za izradu i isporuku.

Detalj N

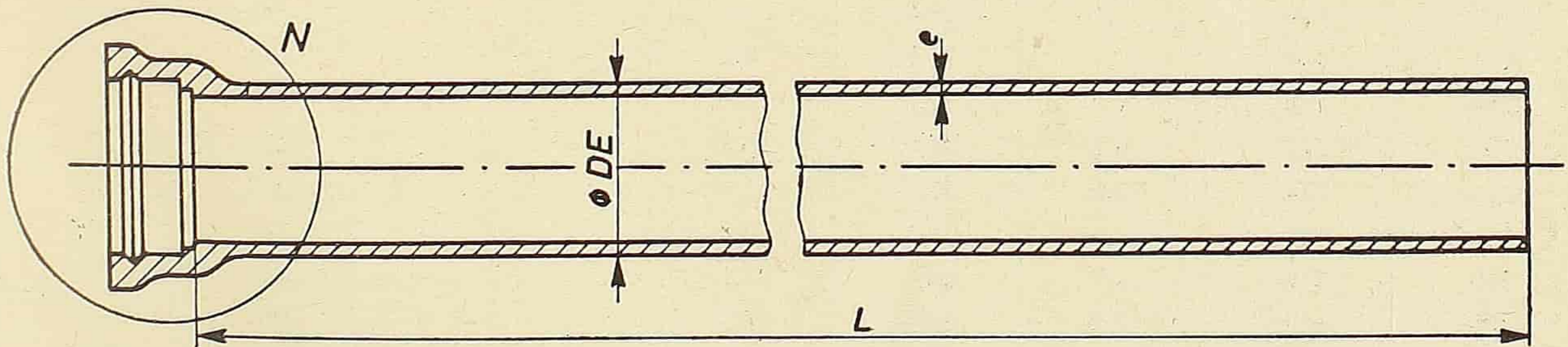
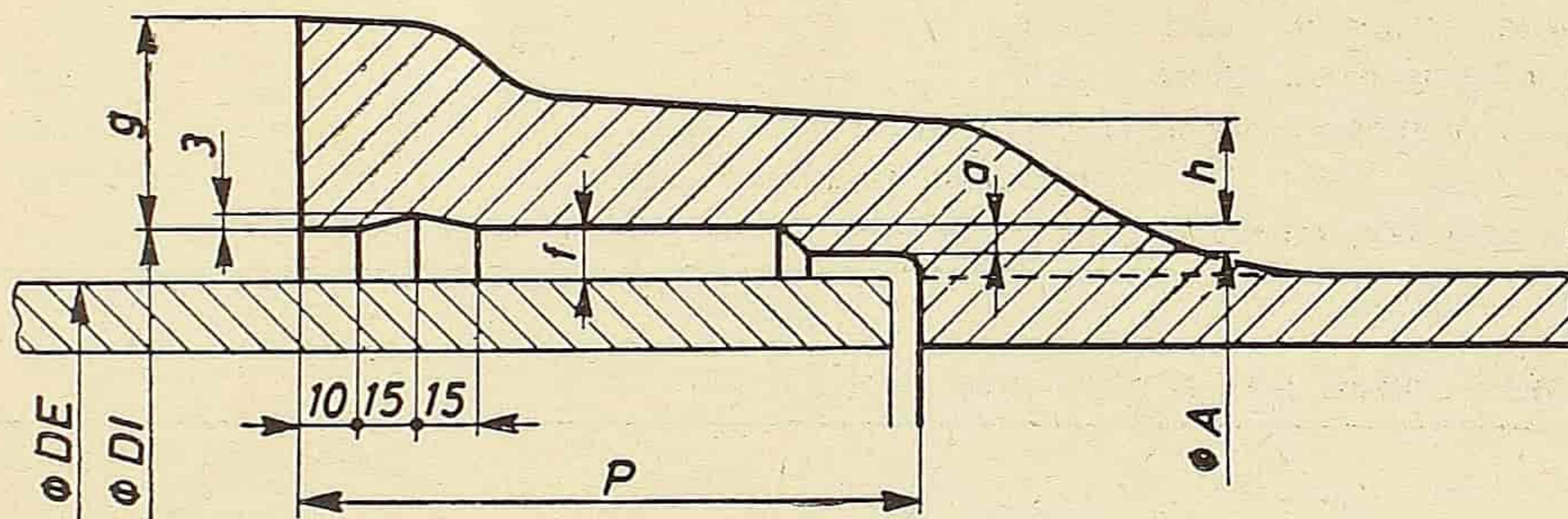

Tabela 1: Mere i težine naglavaka

Nazivni prečnik DN	N a g l a v a k								Težina ⁴⁾ ~ kp
	m e r e u m m								
	DE ¹⁾	DI ²⁾	P ³⁾	A ²⁾	a	g min	h min	f	
50	66	84	77	78	3	21,5	9,5	9	3,3
65	82	100	80	94	3	22	9,5	9	4,4
80	98	116	84	110	3	22,5	10	9	5,5
100	118	137	88	131	3	23	10,5	9,5	7,1
125	144	163	91	157	3	24	11	9,5	9,2
150	170	189	94	183	3	24,5	12	9,5	11,5
200	222	241	100	235	3	26	13	9,5	16,8
250	274	294	103	287	3,5	27,5	14,5	10	22,9
300	326	346	105	339	3,5	29	15,5	10	29,8

Nazivni prečnik DN	N a g l a v a k								Težina ⁴⁾ ~ kp
	m e r e u m m								
	DE ¹⁾	DI ²⁾	P ³⁾	A ²⁾	a	g min	h min	f	
350	378	398	107	391	3,5	30,5	17	10	37,5
400	429	449	110	442	3,5	32	18	10	46,3
450	480	501	112	494	3,5	33	19	10	56,0
500	532	553	115	546	3,5	35	20,5	10,5	66,0
600	635	657	120	650	3,5	38	23	11	89,3
700	738	760	122	753	3,5	41	25,5	11	116,8
800	842	865	125	857	4	44	28	11,5	147,8
900	945	968	128	960	4	47	30,5	11,5	182,6
1000	1048	1072	130	1064	4	50	33	12	222,3
1100	1152	1177	135	1169	4	53	35,5	12,5	265,6
1200	1256	1281	140	1273	4	56	38	12,5	313,2

1) Dozvoljeno odstupanje iznosi $\pm \frac{1}{2} f$

2) Dozvoljeno odstupanje iznosi $\pm \frac{1}{3} f$

3) Dozvoljeno odstupanje iznosi: za prečnike do DN: 600 ± 5 mm,
za prečnike iznad DN: 600 ± 10 mm.

4) U težinu naglavka uračunat je samo naglavak do isprekidane linije (vidi sliku).

Tabla 2: Mere i težine cevi sa naglavkom klase LA¹⁾

Nazivni prečnik DN	C e v			Težine naglavka ⁴⁾ ~ kp	Težine cevi sa naglavkom, ~ kp			
	DE mm	e ²⁾ mm	Težine bez naglavka ³⁾ ~ kp/m		za dužine L u m:			
					2	3	4	5
50 ⁵⁾	66	6,7	8,9	3,3	21	30	—	—
65 ⁵⁾	82	6,9	11,6	4,4	27,5	39	50	—
80	98	7,2	14,7	5,5	—	49,5	64	79
100	118	7,5	18,6	7,1	—	63	81,5	100
125	144	7,9	24,2	9,2	—	82	106	130
150	170	8,3	31,1	11,5	—	102	132	162
200	222	9,2	44,0	16,8	—	—	193	237
250	274	10,0	59,3	22,9	—	—	260	319
300	326	10,8	76,5	29,8	—	—	336	412
350	378	11,7	96,3	37,5	—	—	423	519
400	429	12,5	116,9	46,3	—	—	514	631
450	480	13,3	141,0	56,0	—	—	620	761
500	532	14,2	165,2	66,0	—	—	727	892
600	635	15,8	219,8	89,3	—	—	968	1188
700	738	17,5	283,2	116,8	—	—	1250	1533
800	842	19,2	354,9	147,8	—	—	1567	1922
900	945	20,8	431,8	182,6	—	—	1910	2342
1000	1048	22,5	518,3	222,3	—	—	2295	2814
1100	1152	24,2	613,1	265,6	—	—	2718	3331
1200	1256	25,8	712,9	313,2	—	—	3165	3878

1) Za mere naglavka merodavna je tabela 1.

2) Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $e = \frac{10}{12} (7 + 0,02 \text{ DN})$.

3) U težinu cevi uračunat je i deo cevi do isprekidane linije (vidi sliku).

4) U težinu naglavka uračunat je naglavak samo do isprekidane linije (vidi sliku).

5) Cevi ovog nazivnog prečnika mogu se upotrebiti za nazivne pritiske i ispitati sa probnim pritiskom kao cevi klase A i B gravitaciono ili centrifugalno liveno.

Tabela 3: Mere i težine cevi sa naglavkom klasa A¹⁾

Nazivni prečnik ¹⁾ DM	C e v			Težine naglavka ⁴⁾ ~ kp	Težine cevi sa naglavkom, ~ kp			
	DE mm	e ²⁾ mm	Težine bez naglavka ³⁾ ~ kp/m		za dužine L u m:			
					2	3	4	5
50 ⁵⁾	66	7,3	9,6	3,3	22,5	32	—	—
65 ⁵⁾	82	7,6	12,7	4,4	30,0	42,5	—	—
80	98	7,9	16,0	5,5	—	53,5	69,5	85,5
100	118	8,3	20,5	7,1	—	68,5	89	109
125	144	8,7	26,4	7,9	—	88,5	115	141
150	170	9,2	33,2	11,5	—	111	144	178
200	222	10,1	48,1	16,8	—	—	209	257
250	274	11	65,0	22,9	—	—	283	348
300	326	11,9	84,0	29,8	—	—	366	450
350	378	12,8	105,0	37,5	—	—	458	563
400	429	13,8	128,7	46,3	—	—	561	690
450	480	14,7	156,0	56,0	—	—	680	836
500	532	15,6	181,0	66,0	—	—	790	971
600	635	17,4	241,4	89,3	—	—	1055	1296
700	738	19,3	311,6	116,8	—	—	1363	1675
800	842	21,1	389,1	147,8	—	—	1704	2093
900	945	22,9	474,3	182,6	—	—	2080	2554
1000	1048	24,8	570,0	222,3	—	—	2502	3072
1100	1152	26,6	672,4	265,6	—	—	2955	3628
1200	1256	28,4	783,1	313,2	—	—	3446	4229

¹⁾ Za mere naglavka merodavna je tabela 1.

²⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $e = \frac{11}{12} (7 + 0,02 DN)$

³⁾ U težinu cevi uračunat je i deo cevi do granične linije (vidi sliku).

⁴⁾ U težinu naglavka uračunat je naglavak samo do granične linije (vidi sliku).

⁵⁾ Cevi ovog nazivnog prečnika rade se samo gravitacionim livenjem; one se mogu upotrebiti za nazivne pritiske i ispitati probnim pritiskom kao cevi klase B gravitaciono livene.

Tabela 4: Mere i težine cevi sa naglavkom klase B¹⁾

Nazivni prečnik ²⁾ DN	C e v			Težine naglavka ⁵⁾ ~ kp	Težina cevi sa naglavkom, ~ kp		
	DE mm	e ³⁾ mm	Težine bez naglavka ⁴⁾ ~ kp/m		za dužine L u m:		
					3	4	5
80	98	8,6	17,3	5,5	57,5	74,5	92
100	118	9,0	22,0	7,1	73	95	117
125	144	9,5	28,7	9,2	95,5	124	153
150	170	10,0	35,9	11,5	119	155	191
200	222	11,0	52,1	16,8	—	225	278
250	274	12,0	70,6	22,9	—	305	376
300	326	13,0	91,4	29,8	—	395	487
350	378	14,0	114,5	37,5	—	495	610
400	429	15,0	139,5	46,3	—	604	744
450	480	16,0	169,0	56,0	—	732	901
500	532	17,0	196,7	66,0	—	853	1049
600	635	19,0	262,9	89,3	—	1141	1404
700	738	21,0	338,2	116,8	—	1470	1808
800	842	23,0	423,1	147,8	—	1840	2263
900	945	25,0	516,6	182,6	—	2249	2766
1000	1048	27,0	619,2	222,3	—	2699	3318
1100	1152	29,0	739,0	265,6	—	3192	3923
1200	1256	31,0	851,6	313,2	—	3725	4578

¹⁾ Za mere naglavka merodavna je tabela 1.

²⁾ Za cevi nazivanih prečnika 50 i 65 vidi tabele 2 i 3.

³⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $e = 7 + 0,02 DN$.

⁴⁾ U težinu cevi uračunat je i deo cevi do isprekidane linije (vidi sliku).

⁵⁾ U težinu naglavka uračunat je naglavak samo do isprekidane linije (vidi sliku).

Predlog br. 3020

**CEVI I FAZONSKI KOMADI OD LIVENOG GVOŽDA
ZA VODOVE POD PRITISKOM
CEVI SA PRIRUBNICAMA
OBLIK I MERE**

DK 621.643.22:669.13
JUS C.J1.033

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1 oktobar 1959

Ovaj standard u saglasnosti je sa preporukom Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO/R13 od 1955 god., sa dodatkom cevi nazivnih prečnika 50, 65, 450, 1100 i 1200 koje u toj preporuci nisu obuhvaćene.

U ovom standardu primenjene su jedinice veličina i njihove oznake prema JUS A.A1.040 (napr.: jedinica težine kilopond — kp).

1 Opseg

Ovaj standard odnosi se na livene gvozdene cevi sa prirubnicama (u daljem tekstu »cevi«) koje se upotrebljavaju za vodove pod pritiskom (vodovodne, gasne i druge).

Ove cevi izrađuju se samo kao klasa B.

2 Oblik i mere

2.1 Oblik cevi mora odgovarati slikama 1 i 2, a mere tabelama 1 do 3.

2.2 Oblik i mere prirubnica moraju odgovarati slikama 1 i 2 i tabeli 1 i 2.

Na površini naleganja prirubnice, urezivanje žlebova za zaptivanje vrši se prema dogovoru proizvođača i poručioca.

2.3 Broj, raspored i mesto rupa za vijke na prirubnicama, moraju odgovarati podacima navedenim na slici 2 i u tabeli 2.

2.4 Za tolerancije debljine, dužine i težine cevi merodavan je standard JUS C.J1.021.

3 Postupak livenja

Cevi obuhvaćene ovim standardom izrađuju se samo gravitacionim livenjem u peščane kalupe.

4 **Nazivni i probni pritisak:** vidi JUS C.J1.021

5 **Materijal** za izradu ovih cevi je sivi liv (vidi JUS C.J1.021).

6 Označavanje

6.1 U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama cevi obuhvaćene ovim standardom označavaju se oznakom:

Cev sa prirubnicama — DN × L JUS C.J1.033

ili skraćenom oznakom:

CP—DN × L — JUS C.J1.033

gde je:

DN — nazivni prečnik cevi,

L — dužina cevi u mm,

CP — oznaka cevi sa prirubnicama.

Primer: Cev nazivnog prečnika DN = 100, dužine 3000 mm označava se:

Cev sa prirubnicama — 100 × 3000 — JUS C.J1.033, odnosno

CP — 100 × 3000 — JUS C.J1.033

Grafička oznaka cevi sa prirubnicama je sledeća:

6.2 Na svakoj cevi obuhvaćenoj ovim standardom mora biti ispušćeno odlivena sledeća oznaka:

N.N. — DN

gde je: N.N. — izražava oznaku proizvođača, a DN — nazivni prečnik.

Primer: ista cev kao u primeru iz tač. 6.1 mora imati odlivenu sledeću oznaku:

N.N. — 100

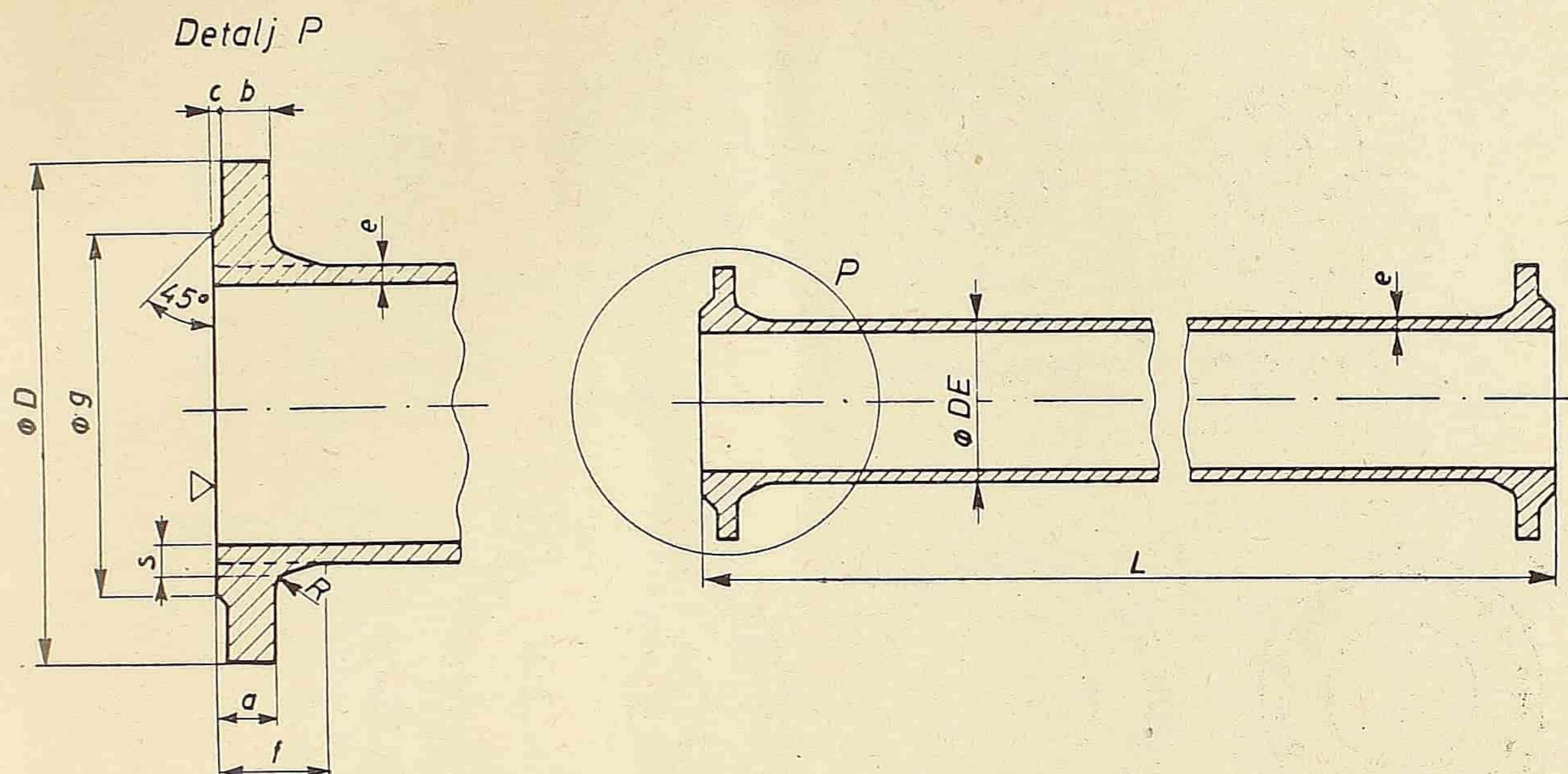
Veza sa drugim standardima

JUS C.J1.021 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Tehnički propisi za izradu i isporuku.

JUS G.E1.050 — Gumeni zapitvači za spoj sa prirubnicama, za vodove pod pritiskom od livenog gvožđa. Oblik i mere.

JUS M.B1.050 — Vijci sa šestostranom glavom. Izrada 1. Metrički navoj — M5 do M52.

JUS M.B1.600 — Šestostrane navrtke. Izrada 1. Metrički navoj M5 do M100.

Slika 1

Tablica 1: Mere i Težine prirubnica

Nazivni prečnik DN	Mere u mm ¹⁾								Težina ⁵⁾ ~ kp
	D	g	a	d ²⁾	c	f ³⁾	s ⁴⁾	R	
50	165	98	23,5	20,5	3	40,0	12,0	5	2,7
65	185	118	24,0	21,0	3	41,5	12,5	5	3,3
80	200	133	24,0	21,0	3	43,0	13,0	6	3,7
100	220	153	25,0	22,0	3	45,0	13,5	6	4,2
125	250	183	25,5	22,5	3	47,5	14,5	6	5,3
150	285	209	26,0	23,0	3	50,0	15,0	6	6,7
200	340	264	27,5	24,5	3	55,0	16,5	8	9,2
250	395	319	29,0	26,0	3	60,0	18,0	8	12,0
300	445	367	31,5	27,5	4	65,0	19,5	8	14,8
350	505	427	33,0	29,0	4	70,0	21,0	8	19,0
400	565	477	34,0	30,0	4	75,0	22,5	10	23,4
450	615	528	35,5	31,5	4	80,0	24,0	10	26,5
500	670	582	37,0	33,0	4	85,0	25,5	10	32,1
600	780	682	41,0	36,0	5	95,0	28,5	10	44,0
700	895	797	43,5	38,5	5	105,0	31,5	10	59,9
800	1015	904	46,5	41,5	5	115,0	34,5	12	80,8
900	1115	1004	49,0	44,0	5	125,0	37,5	12	94,6
1000	1230	1111	52,0	47,0	5	135,0	40,5	12	120,0
1100	1340	1221	55,0	50,0	5	145,0	43,5	15	139,0
1200	1455	1329	57,5	52,5	5	155,0	46,5	15	173,0

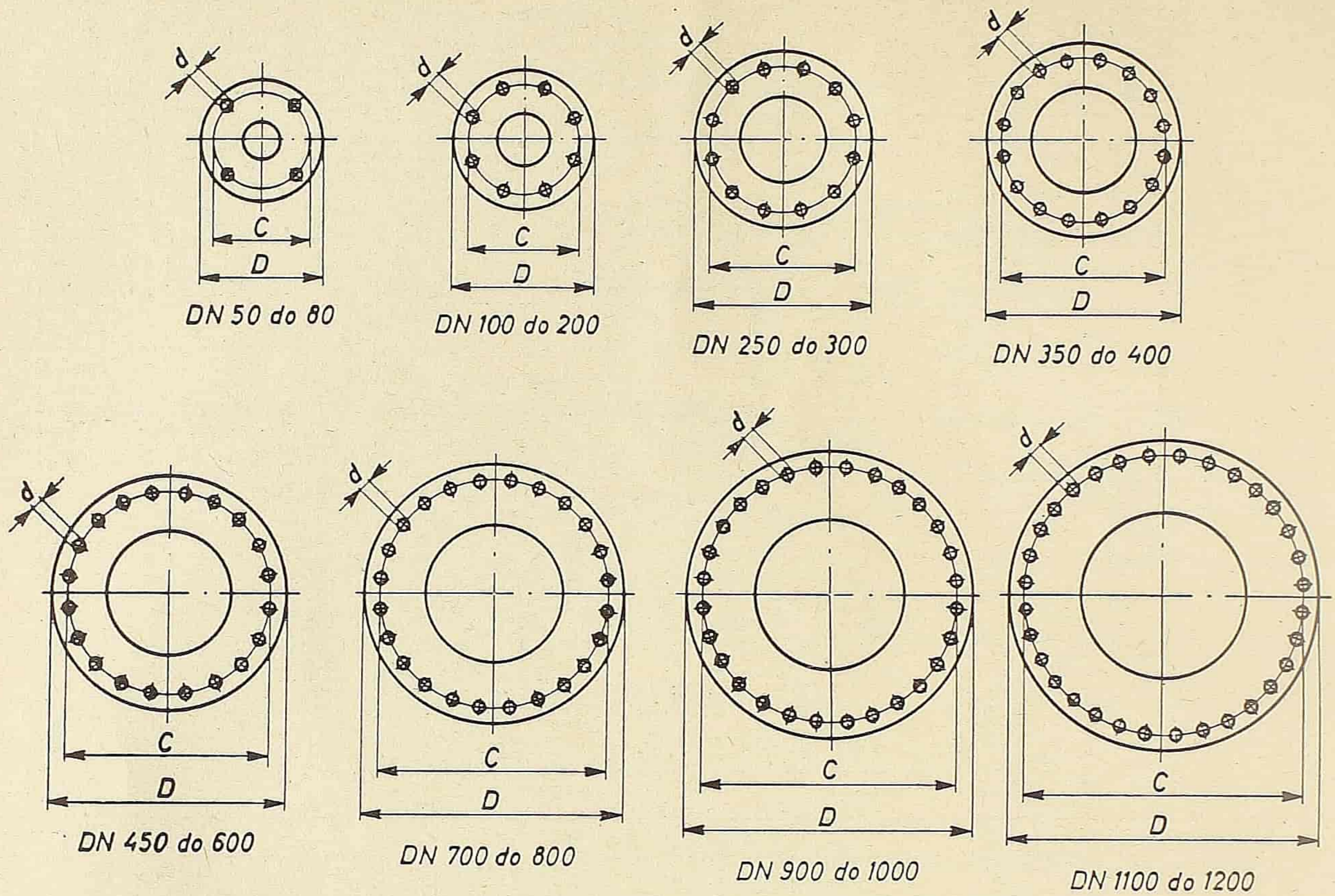
¹⁾ „e“ (vidi sliku 1) je debljina cevi odnosno debljina odnosnog fazonskog komada; ona ne sme prekoračiti vrednost „s“.

²⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $b = 19 + 0,028 \text{ DN}$.

³⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu $f = 35 + 0,1 \text{ DN}$; prema nađenju proizvođača „f“ može biti povećano do $f' = 40 + 0,1 \text{ DN}$, uz odgovarajuće povećanje „s“ (vidi napomenu 4).

⁴⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu $s = 10,5 + 0,03 \text{ DN}$; prema nađenju proizvođača „s“ može biti povećano do $s = 12 + 0,03 \text{ DN}$ uz odgovarajuće povećanje f prema napomeni 3).

⁵⁾ U težinu prirubnice uračunata je prirubnica samo do isprekidane linije (vidi sliku 1).

Slika 2

Tabela 2: Rupe za vijke

Nazivni prečnik DN	D	C	R u p e		V i j c i		N a v r t k e	
			broj	prečnik d	JUS M. Bl. 050	JUS M. Bl. 600	JUS M. Bl. 600	JUS M. Bl. 600
50	165	125	4	19	M 16 × 70		M 16	
65	185	145	4	19	M 16 × 70		M 16	
80	200	160	4	19	M 16 × 70		M 16	
100	220	180	8	19	M 16 × 70		M 16	
125	250	210	8	19	M 16 × 70		M 16	
150	285	240	8	23	M 20 × 75		M 20	
200	340	295	8	23	M 20 × 80		M 20	
250	395	350	12	23	M 20 × 80		M 20	
300	445	400	12	23	M 20 × 90		M 20	
350	505	460	16	23	M 20 × 90		M 20	
400	565	515	16	28	M 24 × 100		M 24	
450	615	565	20	28	M 24 × 100		M 24	
500	670	620	20	28	M 24 × 100		M 24	
600	780	725	20	31	M 27 × 120		M 27	
700	895	840	24	31	M 27 × 120		M 27	
800	1015	950	24	34	M 30 × 140		M 30	
900	1115	1050	28	34	M 30 × 140		M 30	
1000	1230	1160	28	37	M 33 × 140		M 33	
1100	1340	1270	32	37	M 33 × 150		M 33	
1200	1455	1380	32	40	M 36 × 150		M 36	

Tabela 3: Mere i težine cevi sa prirubnicama¹⁾

Nazivni prečnik DN	C e v			Težina prirubnica ⁴⁾ ~ kp	Težina cevi sa prirubnicama, ~ kp			
	DE	e ²⁾	Težina bez prirubnica ³⁾ ~ kp/m		za dužine L u m:			
	mm	mm	kp/m	1	2	3	4	
50	66	8	10,4	2,6	15,5	26	36,5	—
65	82	8,3	13,7	3,3	20,5	34	48	—
80	98	8,6	17,3	3,7	24,5	42	59,5	—
100	118	9,0	22,0	4,2	30,5	52,5	74,5	96,5
125	144	9,5	28,7	5,3	39,5	68	96,5	125
150	170	10,0	35,9	6,7	49,5	85	121	157
200	222	11,0	52,1	9,3	70,5	123	175	227
250	274	12,0	70,6	12,0	94,5	165	236	306
300	326	13,0	91,4	14,8	121	212	304	395
350	378	14,0	114,5	19,0	152	267	382	497
400	429	15,0	139,5	23,4	186	309	467	607
450	480	16,0	169,0	26,5	222	391	560	729
500	532	17,0	196,7	32,1	261	458	654	851
600	653	19,0	262,9	44,0	351	614	877	1140
700	738	21,0	338,2	59,9	458	796	1134	1472
800	842	23,0	423,0	80,8	585	1008	1431	1854
900	945	25,0	516,6	94,6	706	1224	1746	2263
1000	1048	27,0	619,2	120,0	859	1478	2097	2716
1100	1152	29,0	731,5	146,0	1024	1757	2487	3219
1200	1256	31,0	853,0	177,0	1207	2060	2913	3766

¹⁾ Za mere prirubnice merodavna je tabela 1.

²⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $e = 7 + 0,02 \text{ DN}$; debljina „e“ ne sme biti veća od „s“ (vidi napomenu 1 u tabeli 1).

³⁾ U težinu cevi uračunat je i deo cevi do isprekidane linije (vidi sl. 1).

⁴⁾ U težinu prirubnice uračunata je prirubnica samo do isprekidane linije (vidi sl. 1).

Predlog br. 3021

**CEVI I FAZONSKI KOMADI OD LIVENOG GVOŽDA
ZA VODOVE POD PRITISKOM
SPOJNICE SA PRIRUBNICOM I NAGLAVKOM
OBLIK I MERE**

DK 621.643.413:669.13
JUS C.J1.040

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 oktobar 1959

Ovaj standarda u saglasnosti je sa preporukom Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO/R13 od 1955 god., sa dodatkom spojnice nazivnih prečnika 50, 65, 450, 110 i 1200, koje u toj preporuci nisu obuhvaćene.

U ovom standardu primenjene su jedinice veličina i njihove oznake prema JUS A.A1.040 (napr.: jedinica težine kilopond — kp).

1 Opseg

Ovaj standard odnosi se na livene gvozdene spojnice sa prirubnicom koje se upotrebljavaju za vodove pod pritiskom (vodovodne, gasne i druge).

2 Oblik i mere

2.1 Spojnice obuhvaćene ovim standardom moraju biti oblika kao na sl. 1 ili 2 i moraju imati mere navedene u tabeli 1.

2.2 Za oblik i mere prirubnice merodavan je standard JUS C.J1.033.

2.3 Naglavak može biti izrađen u obliku dva tipa: tip I (bez navoja) i tip II (sa navojem). Za oblik i mere ovih naglavaka merodavan je standard JUS C.J1.022.

3 Postupak livenja

Ove spojnice izrađuju se gravitacionim livenjem u peščane kalupe.

4 Nazivni i probni pritisak: vidi JUS C.J1.021

5 Materijal za izradu ovih spojnica je sivi liv (vidi JUS C.J1.021).

6 Označavanje

6.1 U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama spojnice obuhvaćene ovim standardom označavaju se oznakom:

Spojnica sa prirubnicom i naglavkom (tip naglavka) — DN — JUS C.J1.040

ili skraćenom oznakom:

SPN (tip naglavka) — DN — JUS C.J1.040

gde je: DN — nazivni prečnik spojnice, a SPN — njena oznaka.

Primer: Spojnica nazivnog prečnika DN = 100, sa naglavkom tipa I, označava se oznakom:

Spojnica sa prirubnicom i naglavkom I — 100 — JUS C.J1.040

odnosno **SPNI — 100 — JUS C.J1.040.**

Grafička oznaka ove spojnice je sledeća:

6.2 Na svakoj spojnici obuhvaćenoj ovim standardom mora biti ispušćeno odlivena sledeća oznaka:

N.N. — SPN — DN

Gde je: N.N. — izražava oznaku proizvođača; ostali simboli imaju isto značenje kao u tač. 6.1.

Primer: ista spojnica kao u primeru tač. 6.1 mora imati odlivenu sledeću oznaku:

N.N. — SPN — 100

Veza sa drugim standardima

JUS C.J1.021 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Tehnički propisi za izradu i isporuku.

JUS C.J1.022 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Naglavci za fazonske komade. Oblik i mere.

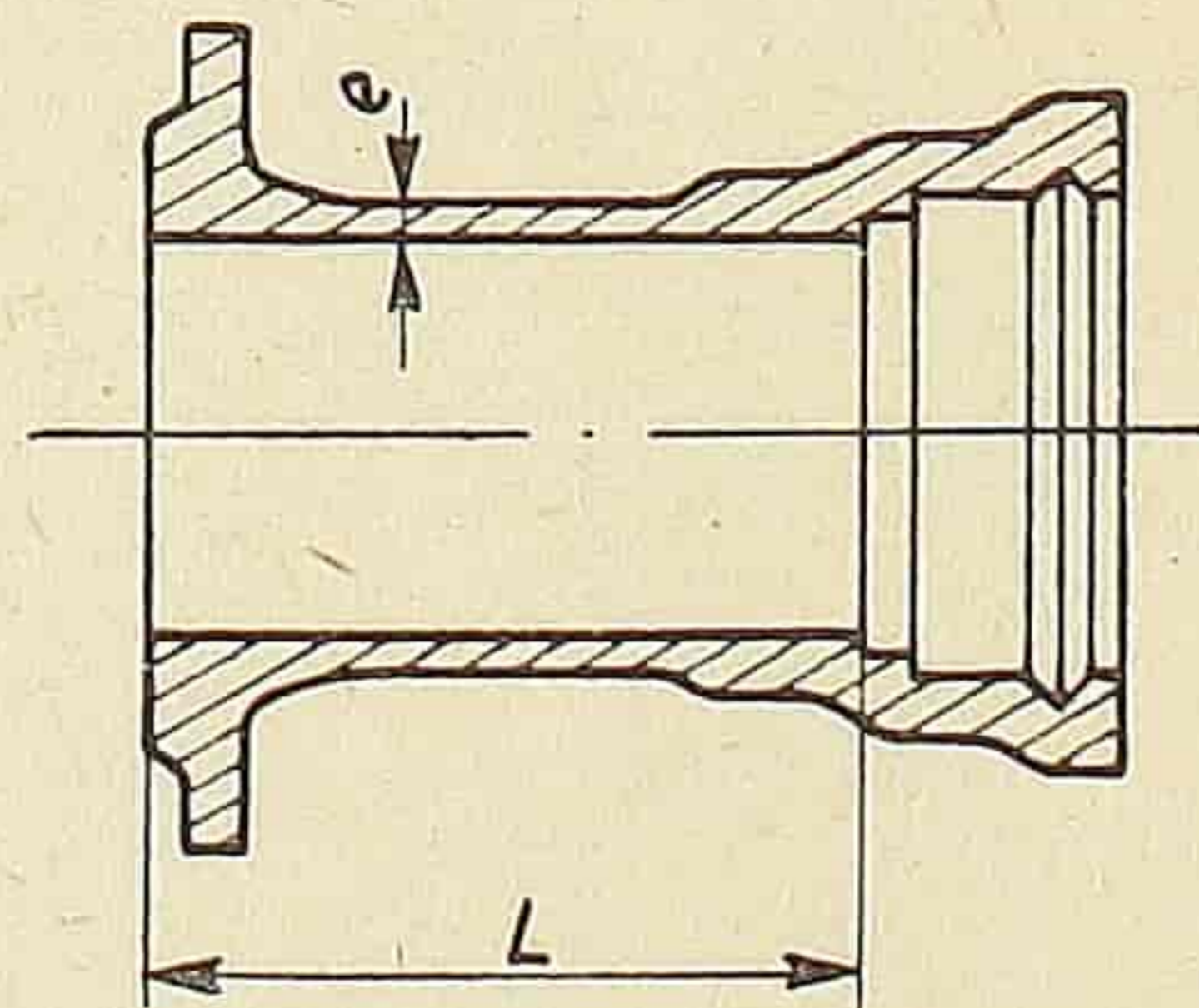
JUS C.J1.023 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Navrtke. Oblik i mere.

JUS C.J1.033 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Cevi sa prirubnicama. Oblik i mere.

JUS G.E1.050 — Gumeni zaptivači za spoj sa prirubnicama za vodove pod pritiskom od livenog gvožđa. Oblik i mere.

JUS M.B1.050 — Vijci sa šestrostranom glavom. Izrada 1. Metrički navoj M5 do M5².

JUS M.B1.600 — Šestostrane navrtke. Izrada 1. Metrički navoj M5 do M100.

Sl. 1

Spojnica tip I

Tabela 1: Mere i težine spojnice sa prirubnicom i naglavkom¹⁾

Nazivni prečnik DN	M e r e:		Težine, ~ kp :	
	e ²⁾ mm	L mm	Tip I (bez navoja)	Tip II (sa navojem)
50	9,3	150	8,0	8,0
65	9,7	150	10,5	10,5
80	10,0	150	13,0	13,0
100	10,5	150	16,0	16,0
125	11,1	150	20,0	20,0
150	11,7	150	26,0	26,0
200	12,8	150	37,0	37,0
250	14,0	300	62,0	62,0
300	15,2	300	79,0	79,0
350	16,3	300	100	100
400	17,5	300	123	123
450	18,7	300	142	—
500	19,8	300	173	—
600	22,2	300	234	—
700	24,5	300	306	—
800	26,8	300	391	—
900	29,2	300	476	—
1000	31,5	300	580	—
1100	33,8	500	865	—
1200	36,2	500	1021	—

²⁾ Za mere prirubnica merodavan je standard JUS C. J1.030; za mere naglavka važi standard JUS C. J1.022.

²⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu:

$$e = \frac{14}{12} (7 + 0,02 \text{ DN}).$$

Predlog br. 3022

**CEVI I FAZONSKI KOMADI OD LIVENOG GVOŽDA
ZA VODOVE POD PRITISKOM
SPOJNICE SA PRIRUBNICOM
OBLIK I MERE**

DK 621.643.413:669.13
JUS C.J1.042

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 oktobar 1959

Ovaj standard u saglasnosti je sa preporukom Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO/R13 od 1955 god., sa dodatkom spojnice nazivnih prečnika 50, 65, 450, 1100 i 1200, koje u toj preporuci nisu obuhvaćene.

U ovom standardu primenjene su jedinice veličina i njihove oznake prema JUS A.A1.040 (napr.: jedinica težine kilopond — kp).

1 Opseg

Ovaj standard odnosi se na livene gvozdene spojnice sa prirubnicom koje se upotrebljavaju za vodove pod pritiskom (vodovodne, gasne i druge).

2 Oblik i mere

2.1 Oblik i mere spojnice obuhvaćenih ovim standardom moraju odgovarati slici i tabeli.

2.2 Oblik i mere prirubnice moraju odgovarati standardu JUS C.J1.033.

3 Postupak livenja

Ove spojnice izrađuju se gravitacionim livenjem u peščane kalupe.

4 Nazivni i probni pritisak: vidi JUS C.J1.021

5 Materijal za izradu ovih spojnica je sivi liv (vidi JUS C.J1.021).

6 Označavanje

6.1 U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama spojnice obuhvaćene ovim standardom označavaju se oznakom:

Spojnica sa prirubnicom — DN — JUS C.J1.042,

ili skraćenom oznakom:

S — DN C. J1.042

gde je:

DN — nazivni prečnik spojnice,

S — njena oznaka.

Primer: Spojnica nazivnog prečnika DN = 100 označava se oznakom:

Spojnica sa prirubnicom — 100 — JUS C.J1.042, odnosno

S — 100 — JUS C.J1.042

Grafička oznaka ove spojnice je sledeća:

6.2 Na svakoj spojnici obuhvaćenoj ovim standardom mora biti ispupčeno odlivena sledeća oznaka:

N.N. — S — DN

gde N.N. — izražava oznaku proizvođača; ostali simboli imaju isto značenje kao u tač. 6.1.

Primer: ista spojnica kao u primeru tač. 6.1. mora imati odlivenu sledeću oznaku:

N.N. — S — 100

Veza sa drugim standardima

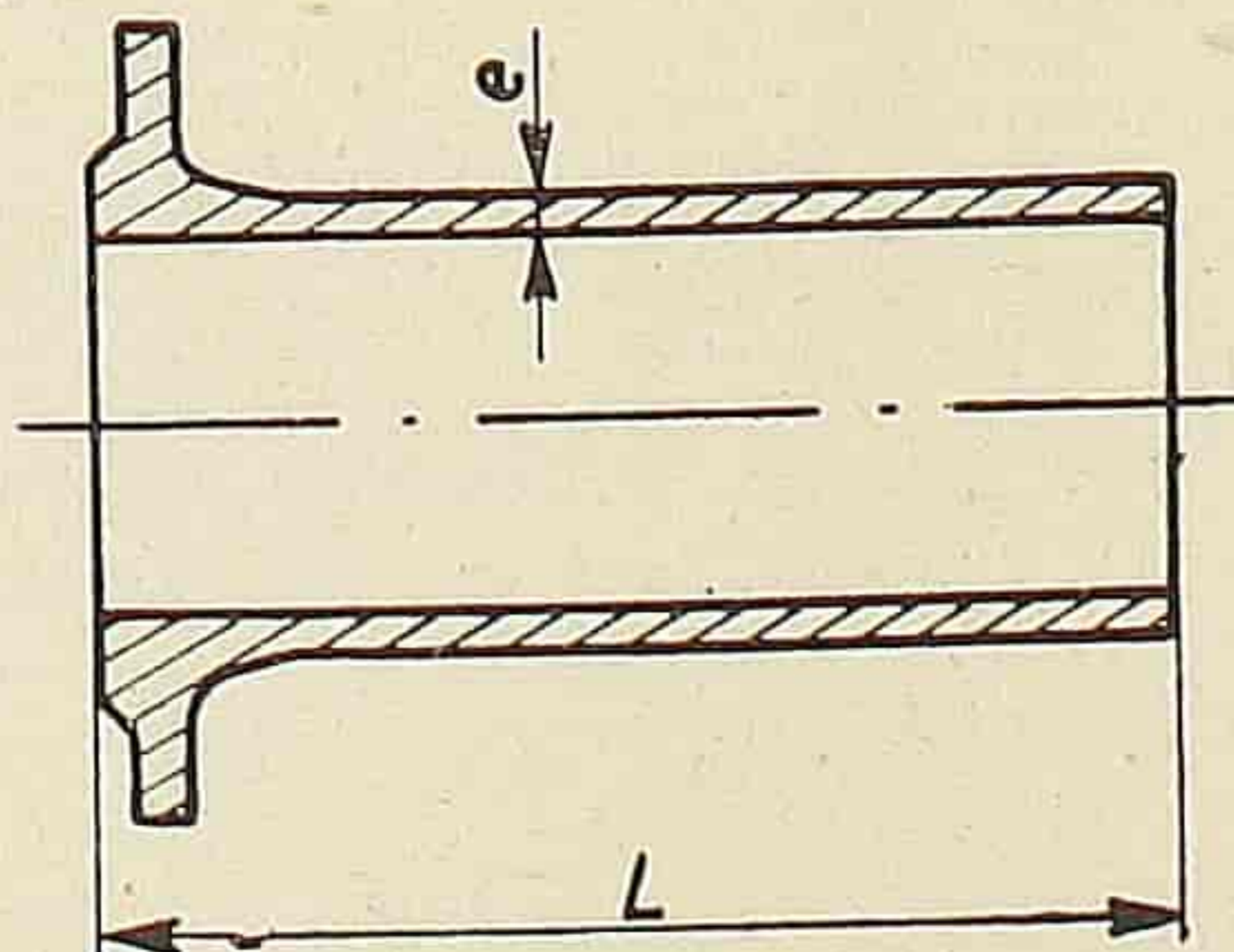
JUS C.J1.021 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Tehnički propisi za izradu i isporuku.

JUS C.J1.033 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Cevi sa prirubnicama. Oblik i mere.

JUS G.E1.050 — Gumeni zaptivači za spoj sa prirubnicama za vodove pod pritiskom od livenog gvožđa. Oblik i mere.

JUS M.B1.050 — Vijci sa šestostranom glavom. Izrada 1. Metrički navoj M5 do M52.

JUS M.B1.600 — Šestostrane navrtke. Izrada 1. Metrički navoj M5 do M100.

Slika

Tabela: Mere i težine spojnice sa prirubnicom¹⁾

Nazivni prečnik DN	M e r e u m m		Težine ~ kp
	e ²⁾	L	
50	9,3	400	8
65	9,7	400	10
80	10,0	400	12
100	10,5	400	14
125	11,1	400	19
150	11,7	400	23
200	12,8	500	39
250	14,0	500	53
300	15,2	500	68
350	16,3	500	85
400	17,5	500	104
450	18,7	500	123
500	19,8	500	146
600	22,2	600	227
700	24,5	600	295
800	26,8	600	375
900	29,2	600	455
1000	31,5	600	552
1100	33,8	800	825
1200	36,2	800	971

1) Za mere prirubnice merodavan je standard JUS C. J1.033.

2) Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu;

$$\frac{14}{12} (7 + 0,02 \text{ DN}).$$

Predlog br. 3023

**CEVI I FAZONSKI KOMADI OD LIVENOG GVOŽDA
ZA VODOVE POD PRITISKOM
REDUKCIJE SA PRIRUBNICAMA
OBLIK I MERE**

DK 621.643.413:669.13
JUS C.J1.051Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 oktobar 1959

Ovaj standard u saglasnosti je sa preporukom Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO/R13 od 1955 god., sa dodatkom redukcija nazivnih prečnika 50, 65, 450, 1100 i 1200, koje u toj preporuci nisu obuhvaćene.

U ovom standardu primenjene su jedinice veličina i njihove oznake prema JUS A.A1.040 (napr.: jedinica težine kilopond — kp).

1 Opseg

Ovaj standard odnosi se na livene gvozdene redukcije sa prirubnicama, koje se upotrebljavaju za vodove pod pritiskom (vodovodne, gasne i druge).

2 Oblik i mere

2.1 Oblik i mere redukcija obuhvaćenih ovim standardom moraju odgovarati slici i tabeli.

2.2 Oblik i mere prirubnica ovih redukcija moraju odgovarati standardu JUS C.J1.033.

3 Postupak livenja

Ove redukcije izrađuju se gravitacionim livenjem u pešćane kalupe.

4 Nazivni i probni pritisak: vidi JUS C.J1.021

5 Materijal za izradu ovih redukcija je sivi liv (vidi JUS C.J1.021).

6 Označavanje

6.1 U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama redukcije obuhvaćene ovim standardom označavaju se oznakom:

Redukcija sa prirubnicama — DN/dn — JUS C.J1.051

ili skraćenom oznakom:

RP — DN/dn — JUS C.J1.051

gde znači:

DN — nazivni prečnik većeg profila,

dn — nazivni prečnik manjeg profila,

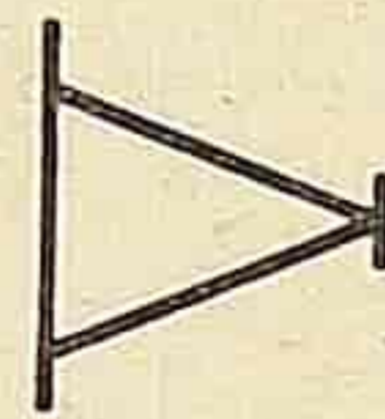
RP — izražava oznaku redukcije sa prirubnicama.

Primer: redukcija nazivnih prečnika $DN = 100$ (veći profil) i $dn = 50$ (manji profil), označava se oznakom:

Redukcija sa prirubnicama — 100/50 — JUS C.J1.051 odnosno

RP — 100/50 — JUS C.J1.051.

Grafička oznaka ovih redukcija je sledeća:

6.2 Na svakoj redukciji obuhvaćenoj ovim standardom mora biti ispušćeno odlivena sledeća oznaka:

N.N. — RP — DN/dn

gde: N.N. — izražava oznaku proizvođača; ostali simboli imaju isto značenje kao u tač. 6.1.

Primer: ista redukcija kao u primeru tač. 6.1 mora imati odlivenu sledeću oznaku:

N.N. — RP — 100/50

Veza sa drugim standardima

JUS C.J1.021 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Tehnički propisi za izradu i isporuku.

JUS C.J1.033 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Cevi sa prirubnicama. Oblik i mere.

JUS G.E1.050 — Gumeni zaptivači za spoj sa prirubnicama za vodove pod pritiskom od livenog gvožđa. Oblik i mere.

JUS M.B1.050 — Vijci sa šestostranom glavom. Izrada 1. Metrički navoj M5 do M52.

JUS M.B1.600 — Šestostrane navrtke. Izrada 1. Metrički navoj M5 do M100.

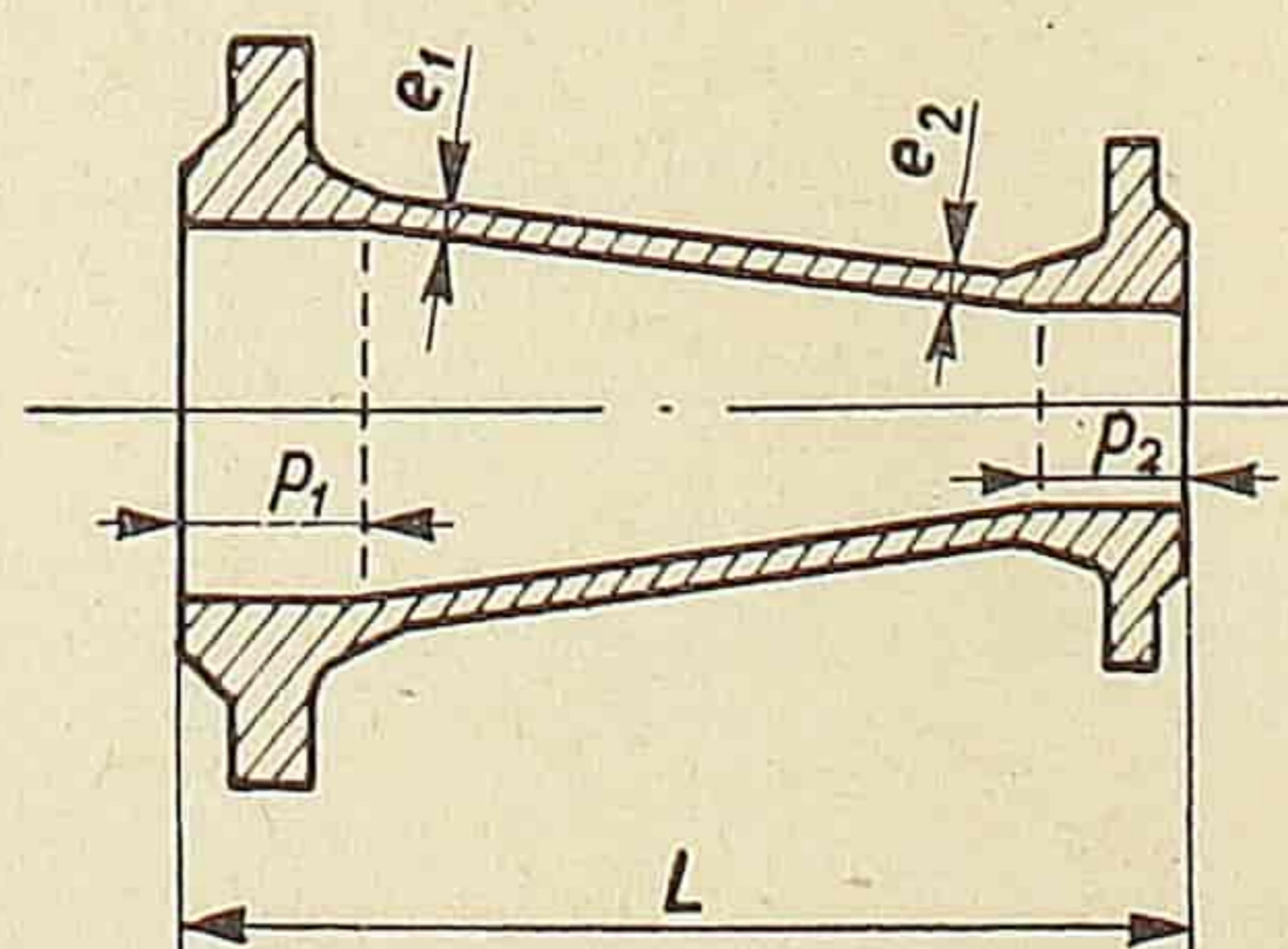

Tabela: Mere i težine redukcije sa prirubnicama¹⁾, u mm odnosno kp

V e ć i p r o f i l			M a n j i p r o f i l			L	Težina ~
Nazivni prečnik DN	e ₁	p ₁	Nazivni prečnik dn	e ₂	p ₂		
65	9,7	51,5	50	9,3	40	200	9
80	10,0	43	50	9,3	40	200	9,5
			65	9,7	41,5	200	10,5
100	10,5	45	50	9,3	40	200	10,5
			65	9,7	41,5	200	11,5
			80	10,0	43	200	12
125	11,1	47,5	65	9,7	41,5	400	19
			80	10,0	43	400	20
			100	10,5	45	400	22
150	11,7	50	180	10,0	43	400	23
			100	10,5	45	400	25
			125	11,0	47,5	400	27
200	12,8	55	100	10,5	45	400	31
			125	11,1	47,5	400	34
			150	11,7	50	400	37
250	14,0	60	125	11,1	47,5	400	41
			150	11,7	50	400	44
			200	12,8	55	400	50
300	15,2	65	150	11,7	50	400	51
			200	12,8	55	400	58
			250	14,0	60	400	65
350	16,3	70	200	12,8	55	600	87
			250	14,0	60	600	96
			300	15,2	65	600	106
400	17,5	75	250	14,0	60	600	109
			300	15,2	65	600	120
			350	16,3	70	600	132
450	18,7	80	300	15,2	65	600	130
			350	16,3	70	600	145
			400	17,5	75	600	158
500	19,8	85	350	16,3	70	600	160
			400	17,5	75	600	174
			450	18,7	80	600	186
600	22,2	95	400	17,5	75	600	210
			450	18,7	80	600	222
			500	19,8	85	600	239
700	24,5	105	500	19,8	85	600	281
			600	22,2	95	600	317
800	26,8	115	600	22,2	95	600	368
			700	24,5	105	600	410
900	29,2	125	700	24,5	105	600	458
			800	26,8	115	600	508
1000	31,5	135	800	26,8	115	600	570
			900	29,2	125	600	617
1100	33,8	145	900	29,2	125	600	684
			1000	31,5	135	600	744
1200	36,2	155	1000	31,5	135	600	820
			1000	33,8	145	600	884

¹⁾ Za mere prirubnica merodavan je standard JUS C. J1. 033,

²⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu:

$$e_1 = \frac{14}{12} (7 + 0,02 \text{ DN}).$$

³⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $p_1 = 35 + 0,1 \text{ DN}$.

⁴⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $e_2 = \frac{14}{12} (7 + 0,02 \text{ dn})$.

⁵⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema: obrascu $p_2 = 35 + 0,1 \text{ dn}$.

Predlog br. 3024

**CEVI I FAZONSKI KOMADI OD LIVENOG GVOŽDA
ZA VODOVE POD PRITISKOM
LUKOVI 1/4 SA NAGLAVCIMA
OBLIK I MERE**

DK 621.643.413:669.13
JUS C.J1.060

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 oktobar 1959

Ovaj standard u saglasnosti je sa preporukom Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO/R13 od 1955 god., sa dodatkom lukova nazivnih prečnika 50, 65 i 450, koji u toj preporuci nisu obuhvaćeni. U ovom standardu primenjene su jedinice veličina i njihove oznake prema JUS A.A1.040 (napr.: jedinica težine kilopond — kp).

1 Opseg

Ovaj standard odnosi se na livene gvozdene lukove 1/4 sa naglavecima (90°), koji se upotrebljavaju za vodove pod pritiskom (vodovodne, gasne i druge).

2 Oblik i mere

- 2.1 Lukovi obuhvaćeni ovim standardom moraju biti oblika kao na sl. 1 odnosno 2, i moraju imati mere navedene u tabeli.
- 2.2 Naglavci ovih lukova mogu biti izrađeni u obliku dva tipa: tip I (bez navoja) i tip II (sa navojem). Za oblik i mere ovih naglavaka merodavan je standard JUS C.J1.022.

3 Postupak livenja

Ovi lukovi izrađuju se gravitacionim livenjem u pešćane kalupe.

4 Nazivni i probni pritisak: vidi JUS C.J1.021

5 Materijal za izradu ovih lukova je sivi liv (vidi JUS C.J1.021).

6 Označavanje

- 6.1 U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama lukovi obuhvaćeni ovim standardom označavaju se oznakom:

Luk 4 (tip naglavka) — DN — JUS C.J1.060,

ili skraćenom oznakom:

LN 4 (tip naglavka) — DN — JUS C.J1.060

gde:

4 — označava ugao luka (1/4 kruga odnosno 90 °),

DN — znači nazivni prečnik,

LN — izražava oznaku luka sa naglavecima.

Primer: luk nazivnog prečnika DN = 100, sa naglavecima tipa I, označava se oznakom:

LUK 4 I — 100 — JUS C.J1.060, odnosno:

LN 4 I — 100 — JUS C.J1.060

Grafička oznaka ovih lukova je sledeća:

- 6.2 Na svakom luku obuhvaćenom ovim standardom mora biti ispupčeno odlivena sledeća oznaka:

N.N. — LN 4 — DN

gde: N.N. — izražava oznaku proizvođača; ostali simboli imaju isto značenje kao u tač. 6.1.

Primer: isti luk kao u primeru tač. 6.1 mora imati odlivenu sledeću oznaku:

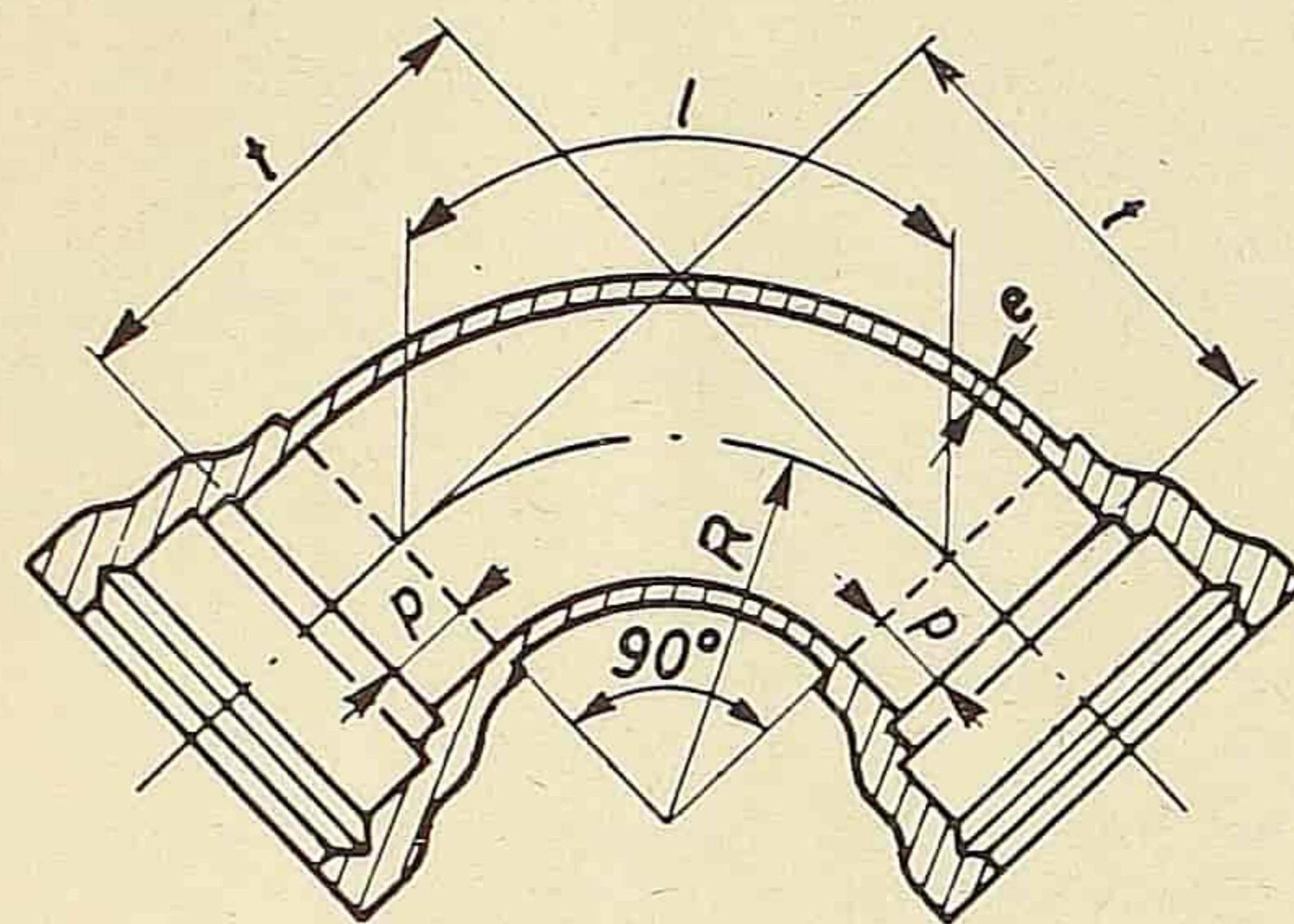
N.N — LN 4 — 100

Veza sa drugim standardima

JUS C.J1.021 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Tehnički propisi za izradu i isporuku.

JUS C.J1.022 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Naglavci za fazonske komade. Oblik i mere.

JUS C.J1.023 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Navrtke. Oblik i mere.

Slika 1
Luk $\frac{1}{4}$ tip I

Tabela: Mere i težine lukova $\frac{1}{4}$ prirubnicama¹⁾

Nazivni prečnik DN	Mere u mm:					Težine, ~ kp:	
	e ²⁾	R ³⁾	p ⁴⁾	t ⁵⁾	l + 2p	Tip I	Tip II
50	9,3	110	40	150	253	10	10
65	9,7	123,5	41,5	165	275	14	14
80	10,0	137	43	180	301	18	18
100	10,5	155	45	200	333	24	24
125	11,1	177,5	47,5	225	374	33	33
150	11,7	200	50	250	414	43	43
200	12,8	245	55	300	495	67	67
250	14,0	290	60	350	576	98	98
300	15,2	33,5	65	400	656	135	135
350	16,3	380	70	450	740	181	181
400	17,5	425	75	500	816	234	234
450	18,7	470	80	550	897	290	—
500	19,8	515	85	600	980	370	—

¹⁾ Za mere naglavaka merodavan je standard JUS C. J1.022

²⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu:

$$e = \frac{14}{12} (7 + 0,02 \text{ DN}).$$

³⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema vbrascu:

$$R = 65 + 0,9 \text{ DN}.$$

⁴⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu:

$$p = 35 + 0,1 \text{ DN}.$$

⁵⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu:

$$t = 100 + \text{DN}.$$

Predlog br. 3025

**CEVI I FAZONSKI KOMADI OD LIVENOG GVOŽĐA
ZA VODOVE POD PRITISKOM
LUKOVI 1/8 SA NAGLAVCIMA
OBLIK I MERE**

DK 621.643.413:669.13
JUS C.J1.061

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 oktobar 1959

Ovaj standard u saglasnosti je sa preporukom Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO/R13 od 1955 god., sa dodatkom lukova nazivnih prečnika 50, 65, 450, 1100 i 1200, koji u toj preporuci nisu obuhvaćeni.

U ovom standardu primenjene su jedinice veličina i njihove oznake prema JUS A.A1.040 (napr.: jedinica težine kilopond — kp).

1 Opseg

Ovaj standard odnosi se na livene gvozdene lukove 1/8 sa naglavcima (45 °) koji se upotrebljavaju za vodove pod pritiskom (vodovodne, gasne i druge).

2 Oblik i mere

2.1 Lukovi obuhvaćeni ovim standardom moraju biti oblika kao na sl. 1 odnosno 2, i moraju imati mere navedene u tabeli.

2.2 Naglavci ovih lukova mogu biti izrađeni u obliku dva tipa: tip I (bez navoja) i tip II (sa navojem). Za oblik i mere ovih naglavaka merodavan je standard JUS C.J1.022.

3 Postupak livenja

Ovi lukovi izrađuju se gravitacionim livenjem u peščane kalupe.

4 **Nazivni i probni pritisak:** vidi JUS C.J1.021

5 **Osnovni materijal** za izradu ovih lukova je sivi liv (vidi JUS C.J1.021).

6 Označavanje

6.1 U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama lukovi obuhvaćeni ovim standardom označavaju se oznakom:

LUK 8 (tip naglavka) — DN — JUS C.J1.061,

ili skraćenom oznakom:

LN8 (tip naglavka) — DN — JUS C.J1.061

gde:

8 — označava ugao luka (1/8 kruga odnosno 45 °),

DN — znači nazivni prečnik,

LN — znači oznaku luka sa naglavkom.

Primer: luk nazivnog prečnika DN = 100, sa naglavcima tipa I, označava se oznakom:

LUK 8I — 100 — JUS C.J1.061 odnosno: **LN8I — 100 — JUS C.J1.061**

Grafička oznaka ovih lukova je sledeća:

6.2 Na svakom luku obuhvaćenom ovim standardom mora biti ispušćeno odlivena sledeća oznaka:

N.N. — LN8 — DN

gde: N.N. — izražava oznaku proizvođača; ostali simboli imaju isto značenje kao u tač. 6.1.

Primer: isti luk kao u primeru tač. 6.1 mora imati odlivenu sledeću oznaku:

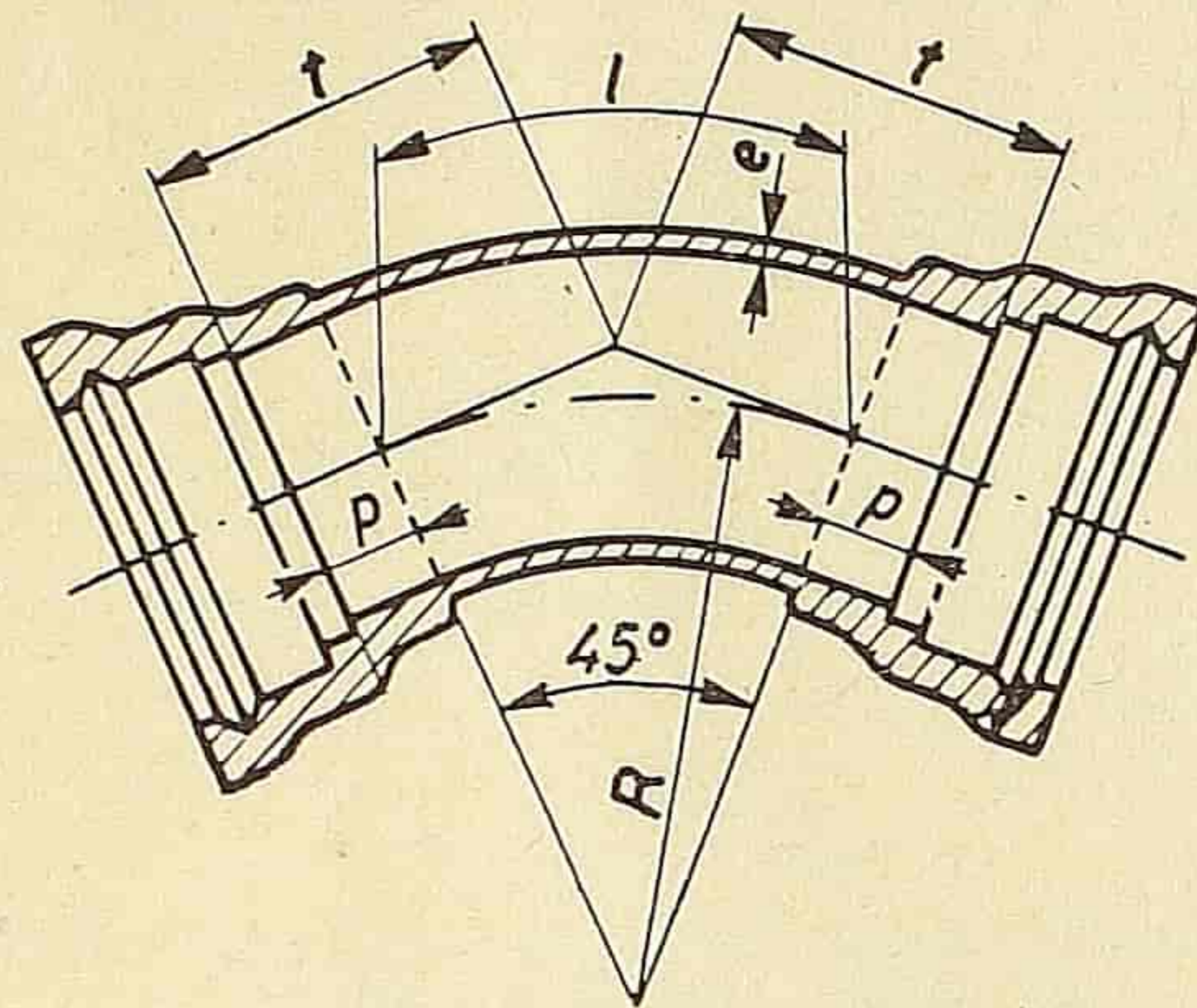
N.N. — LN8 — 100

Veza sa drugim standardima

JUS C.J1.021 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Tehnički propisi za izradu i isporuku.

JUS C.J1.022 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Naglavci za fazonske komade. Oblici i mere.

JUS C.J1.023 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Navrtke. Oblik i mere.

Slika 1
Luk $\frac{1}{8}$ tip I

Tabela: Mere i težine lukova $\frac{1}{8}$ sa naglavcima¹⁾

Nazivni prečnik DN	Mere u mm:					Težine, ~ kp:	
	e ²⁾	R ³⁾	p ⁴⁾	t ⁵⁾	l+2p	Tip I	Tip II
50	9,3	250	40	144	276	11	11
65	9,7	265	41,5	151	291	14	14
80	10,0	280	43	159	306	18	18
100	10,5	300	45	169	326	24	24
125	11,1	325	47,5	182	350	32	32
150	11,7	350	50	195	375	41	41
200	12,8	400	55	221	424	62	62
250	14,0	450	60	246	473	89	89
300	15,2	500	65	272	523	121	121
350	16,3	550	70	298	572	159	159
400	17,5	600	75	324	621	202	202
450	18,7	650	80	349	671	248	—
500	19,8	700	85	375	720	310	—
600	22,2	800	95	426	818	448	—
700	24,5	900	105	478	917	619	—
800	26,8	1000	115	529	1015	827	—
900	29,2	1100	125	581	1115	1077	—
1000	31,5	1200	135	632	1215	1368	—
1100	33,8	1300	145	683	1311	1706	—
1200	36,2	1400	155	735	1410	2099	—

¹⁾ Za mere naglavaka merodavan je standard JUS C.J1.022

²⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $e = \frac{14}{12} (7 + 0,02 \text{ DN})$

³⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $R = 200 + \text{DN}$

⁴⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $p = 35 + 0,1 \text{ DN}$

⁵⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $t = 117,8 + 0,514 \text{ DN}$

Predlog br. 3026

**CEVI I FAZONSKI KOMADI OD LIVENOG GVOŽDA
ZA VODOVE POD PRITISKOM
LUKOVI 1/16 SA NAGLAVCIMA
OBLIK I MERE**

DK 621.643.413:669.13
JUS C.J1.062

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1 oktobar 1959

Ovaj standard u saglasnosti je sa preporukom Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO/R13 od 1955 god., sa dodatkom lukova nazivnih prečnika 50, 65, 450, 1100 i 1200, koji u toj preporuci nisu obuhvaćeni.

U ovom standardu primenjene su jedinice veličina i njihove oznake prema JUS A.A1.040 (napr.: jedinica težine kilopond — kp).

1 Opseg

Ovaj standard odnosi se na livene gvozdene lukove 1/16 sa naglavcima ($22^{\circ} 30'$), koji se upotrebljavaju za vodove pod pritiskom (vodovodne, gasne i druge).

2 Oblik i mere

- 2.1 Lukovi obuhvaćeni ovim standardom moraju biti oblika kao na sl. 1 odnosno 2, i moraju imati mere navedene u tabeli.
- 2.2 Naglavci ovih lukova mogu biti izrađeni u obliku dva tipa: tip I (bez navoja) i tip II (sa navojem). Za oblik i mere ovih naglavaka merodavan je standard JUS C.J1.022.

3 Postupak livenja

Ovi lukovi izrađuju se gravitacionim livenjem u pešćane kalupe.

4 Nazivni i probni pritisak: vidi JUS C.J1.021

5 Materijal za izradu ovih lukova je sivi liv (vidi JUS C.J1.021).

6 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama lukovi obuhvaćeni ovim standardom označavaju se oznakom:

LUK 16 (tip naglavka) — DN — JUS C.J1.062

ili skraćenom oznakom:

LN 16 (tip naglavka) — DN — JUS C.J1.062

gde:

16 — označava ugao luka (1/16 kruga odnosno $22^{\circ} 30'$),

DN — znači nazivni prečnik,

LN — znači oznaku luka sa naglavcima.

Primer: luk nazivnog prečnika $DN = 100$, sa naglavcima tipa I označava se oznakom:

LUK 16 I — 100 — JUS C.J1.062, odnosno:

LN 16 I — 100 — JUS C.J1.062

Grafička oznaka ovih lukova je sledeća:

- 6.2 Na svakom luku obuhvaćenom ovim standardom mora biti ispupčeno odlivena sledeća oznaka:

N.N. — LN 16 — DN

gde: N.N. — izražava oznaku proizvođača; ostali simboli imaju isto značenje kao u tač. 6.1.

Primer: isti luk kao u primeru tač. 6.1 mora imati odlivenu sledeću oznaku:

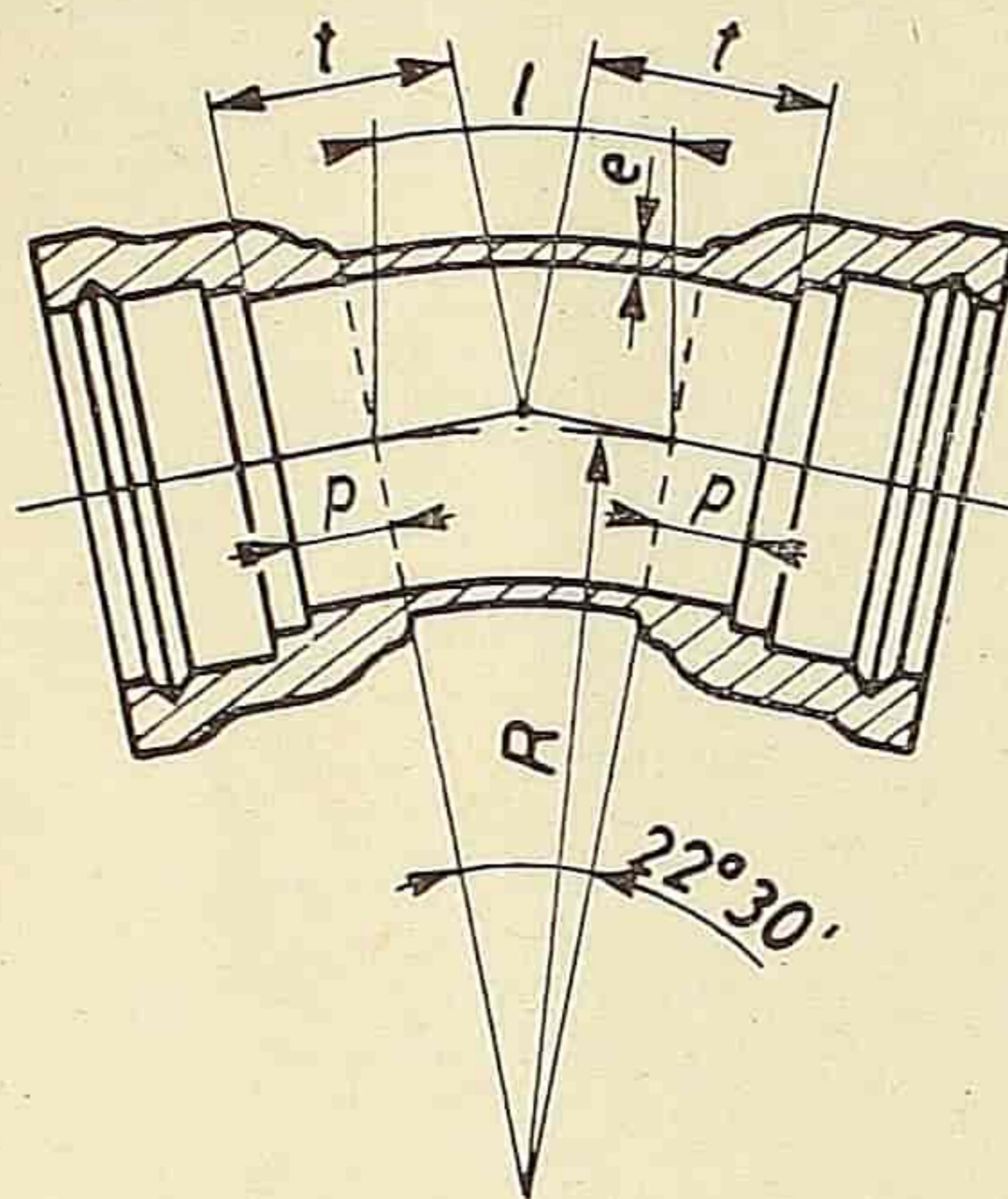
N.N. — LN 16 — 100

Veza sa drugim standardima

JUS C.J1.021 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Tehnički propisi za izradu i isporuku.

JUS C.J1.022 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Naglavci za fazonske komade. Oblik i mere.

JUS C.J1.023 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Navrtke. Oblik i mere.

Slika 1
Luk $\frac{1}{16}$ tip I

Tabela: Mere i težine lukova $\frac{1}{16}$ sa naglavcima¹⁾

Nazivni prečnik DN	Mere u mm:					Težine, ~ kp:	
	e ²⁾	R ³⁾	p ⁴⁾	t ⁵⁾	l+2p	Tip I	Tip II
50	9,3	250	40	90	178	9,5	9,5
65	9,7	265	41,5	94	187	12,5	12,5
80	10,0	280	43	99	196	16	16
100	10,5	300	45	105	208	21	21
125	11,1	325	47,5	112	223	27	27
150	11,7	350	50	120	237	35	35
200	12,8	400	55	135	267	53	53
250	14,0	450	60	150	297	75	75
300	15,2	500	65	164	326	100	100
350	16,3	550	70	179	356	130	130
400	17,5	600	75	194	386	164	164
450	18,7	650	80	209	415	197	—
500	19,8	700	85	224	445	246	—
600	22,2	800	95	254	504	351	—
700	24,5	900	105	284	563	478	—
800	26,8	1000	115	314	624	632	—
900	29,2	1100	125	344	683	813	—
1000	31,5	1200	135	374	742	1024	—
1100	33,8	1300	145	404	801	1267	—
1200	36,2	1400	155	434	860	1547	—

¹⁾ Za mere naglavaka merodavan je standard JUS C. J1. 022.

²⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $e = \frac{14}{12} (+0,02 \text{ DN})$

³⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $R = 200 + \text{DN}$

⁴⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $p = 35 + 0,1 \text{ DN}$.

⁵⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $t = 74,78 + 0,2989 \text{ DN}$

Predlog br. 3027

**CEVI I FAZONSKI KOMADI OD LIVENOG GVOŽDA
ZA VODOVE POD PRITISKOM
LUKOVI 1/32 SA NAGLAVCIMA
OBLIK I MERE**

DK 621.643.413:669.13
JUS C.J1.063

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 oktobar 1959

Ovaj standard u saglasnosti je sa preporukom Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO/R13 od 1955 god., sa dodatkom lukova nazivnih prečnika 50, 65, 450, 1100 i 1200, koji u toj preporuci nisu obuhvaćeni.

U ovom standardu primenjene su jedinice veličina i njihove oznake prema JUS A.A1.040 (napr.: jedinica težine kilopond — kp).

1 Opseg

Ovaj standard odnosi se na livene gvozdene lukove 1/32 sa naglavcima ($11^{\circ} 15'$), koji se upotrebljavaju za vodove pod pritiskom (vodovodne, gasne i druge).

2 Oblik i mere

- 2.1 Lukovi obuhvaćeni ovim standardom moraju biti oblika kao na sl. 1 odnosno 2, i moraju imati mere navedene u tabeli.
- 2.2 Naglavci ovih lukova mogu biti izrađeni u obliku dva tipa: tip I (bez navoja) ili tip II (sa navojem). Za oblik i mere ovih naglavaka merodavan je standard JUS C.J1.022.

3 Postupak livenja

Ovi lukovi izrađuju se gravitacionim livenjem u peščane kalupe.

4 Nazivni i probni pritisak: vidi JUS C.J1.021

5 Materijal za izradu ovih lukova je sivi liv (vidi JUS C.J1.021).

6 Označavanje

- 6.1 U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama lukovi obuhvaćeni ovim standardom označavaju se oznakom:

LUK 32 (tip naglavka) — DN — JUS C.J1.063

ili skraćenom oznakom:

LN 32 (tip naglavka) — DN — JUS C.J1.063.

gde je:

32 — označava ugao luka (1/32 kruga odnosno $11^{\circ} 15'$),

DN — znači nazivni prečnik,

LN — znači oznaku luka sa naglavcima.

Primer: luk nazivnog prečnika $DN = 100$, sa naglavcima tipa I, označava se oznakom:

**LUK 32 I — 100 — JUS C.J1.063, odnosno
LN 32 I — 100 — JUS C.J1.063**

Grafička oznaka ovih lukova je sledeća:

- 6.2 Na svakom luku, obuhvaćenom ovim standardom mora biti ispupčeno odlivena sledeća oznaka:

N. N — LN 32 — DN

gde je: N.N. — izražava oznaku proizvođača; ostali simboli imaju isto značenje kao u tač. 6.1.

Primer: isti luk kao u primeru tač. 6.1 mora imati odlivenu sledeću oznaku:

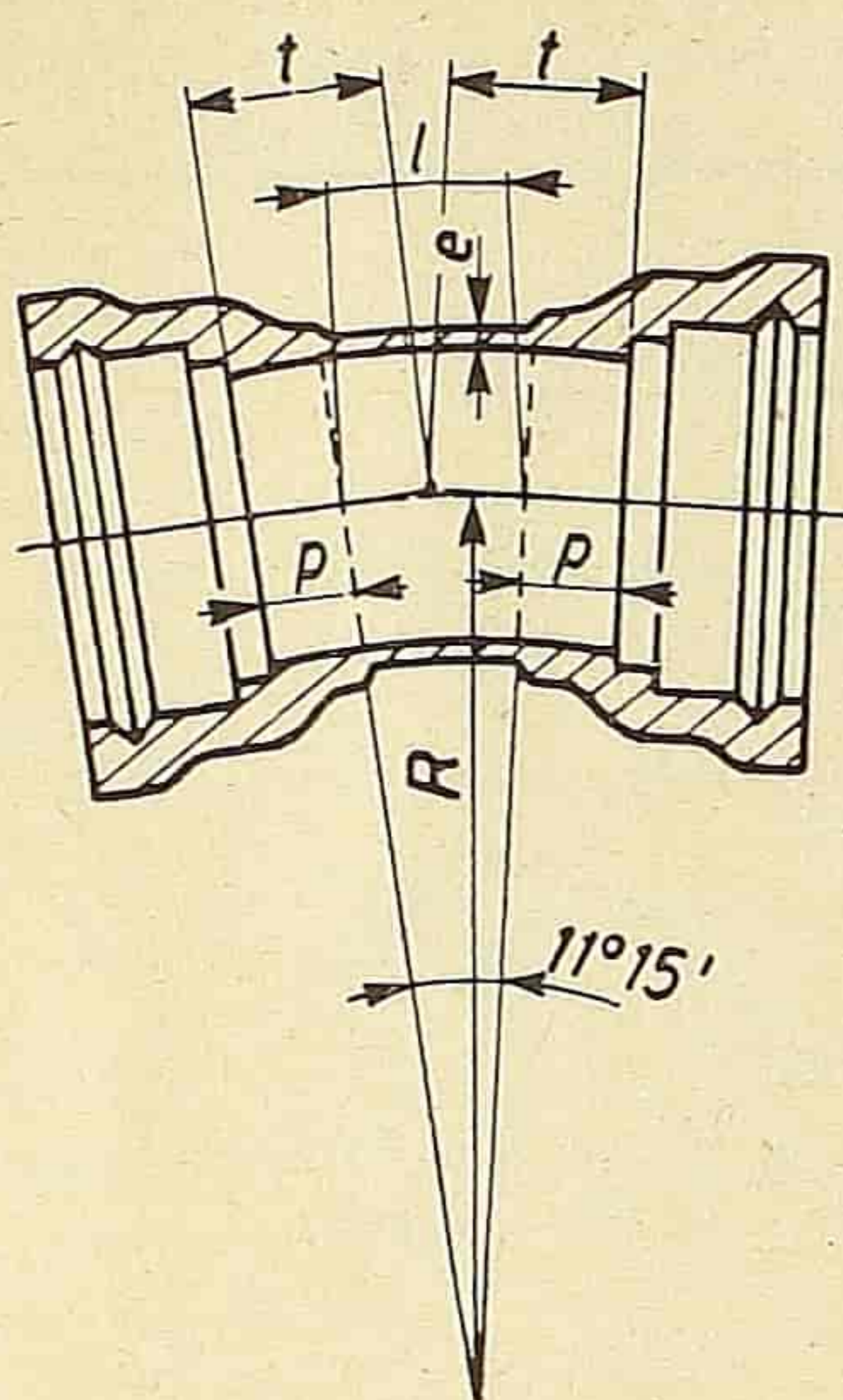
N.N. — LN 32 — 100

Veza sa drugim standardima

JUS C.J1.022 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Tehnički propisi za izradu i isporuku.

JUS C.J1.022 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Naglavci za fazonske komade. Oblik i mere.

JUS C.J1.023 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Navrtke. Oblik i mere.

Slika 1
Luk $\frac{1}{32}$ tip 1

Tabela: Mere i težine lukova $\frac{1}{32}$ sa naglancima¹⁾

Nazivni prečnik DN	Mere u mm:					Težine, ~ kp:	
	e ²⁾	R ³⁾	p ⁴⁾	t ⁵⁾	l + 2p	Tip I	Tip II
50	9,3	250	40	65	119	9	9
65	9,7	265	41,5	68	135	12	12
80	10,0	280	43	71	141	15	15
100	10,5	300	45	75	149	19	19
125	11,1	325	47,5	80	159	25	25
150	11,7	350	50	84	169	32	32
200	12,8	400	55	94	189	48	48
250	14,0	450	60	104	208	67	67
300	15,2	500	65	114	228	89	89
350	16,3	550	70	124	248	115	115
400	17,5	600	75	134	268	144	144
450	18,7	650	80	144	288	172	—
500	19,8	700	85	154	215	307	—
600	22,2	800	95	174	347	302	—
700	24,5	900	105	194	387	408	—
800	26,8	1000	115	213	427	534	—
900	29,2	1100	125	233	466	682	—
1000	31,5	1200	135	253	506	852	—
1100	33,8	1300	145	272	545	1047	—
1200	36,2	1400	155	292	585	1270	—

¹⁾ Za mere naglavaka merodavan je standard JUS C. JI. 022.

²⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $e = \frac{14}{12} (7 + 0,2 \text{ DN})$.

³⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $R = 200 + \text{DN}$.

⁴⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $p = 35 + 0,1 \text{ DN}$.

⁵⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $t = 54,69 + 0,198 \text{ DN}$.

Predlog br. 3028

**CEVI I FAZONSKI KOMADI OD LIVENOG GVOŽDA
ZA VODOVE POD PRITISKOM
LUKOVI 1/4 SA PRIRUBNICAMA
OBLIK I MERE**

DK 621.643.413:669.13
JUS C.J1.064

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 oktobar 1959

Ovaj standard u saglasnosti je sa preporukom Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO/R13 od 1955 god., sa dodatkom lukova nazivnih prečnika 50, 65, 450, 1100 i 1200, koji u toj preporuci nisu obuhvaćeni.

U ovom standardu primenjene su jedinice veličina i njihove oznake prema JUS A.A1.040 (napr.: jedinica težine kilopond — kp).

1 Opseg

Ovaj standard odnosi se na livene gvozdene lukove 1/4 sa prirubnicama (90 °), koji se upotrebljavaju za vodove pod pritiskom (vodovodne, gasne i druge).

2 Oblik i mere

2.1 Oblik i mere lukova obuhvaćenih ovim standardom moraju odgovarati slici i tabeli.

2.2 Oblik i mere prirubnica ovih lukova moraju odgovarati standarddu JUS C.J1.033.

3 Postupak livenja

Ovi lukovi izrađuju se gravitacionim livenjem u pešćane kalupe.

4 **Nazivni i probni pritisak:** vidi JUS C.J1.021

5 **Materijal** za izradu ovih lukova je sivi liv (vidi JUS C.J1.021).

6 Označavanje

6.1 U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama lukovi obuhvaćeni ovim standardom označavaju se oznakom:

LUK 4 sa prirubnicama — DN — JUS C.J1.064,

ili skraćenom oznakom:

LP4 — DN — JUS C.J1.064

gde:

4 — označava ugao luka (1/4 kruga odnosno 90 °),

DN — znači nazivni prečnik,

LP — znači oznaku luka sa prirubnicama.

Primer: luk nazivnog prečnika DN = 100, označava se oznakom:

Luk 4 sa prirubnicama — 100 — JUS C.J1.064 odnosno:

LP4 — 100 — JUS C.J1.064

Grafička oznaka ovih lukova je sledeća:

6.2 Na svakom luku obuhvaćenom ovim standardom mora biti ispupčeno odlivena sledeća oznaka:

N.N. — LP4 — DN

gde: N.N. — izražava oznaku proizvođača; ostali simboli imaju isto značenje kao u tač. 6.1.

Primer: isti luk kao u primeru tač. 6.1 mora imati odlivenu sledeću oznaku:

N.N. — LP4 — 100

Veza sa drugim standardima

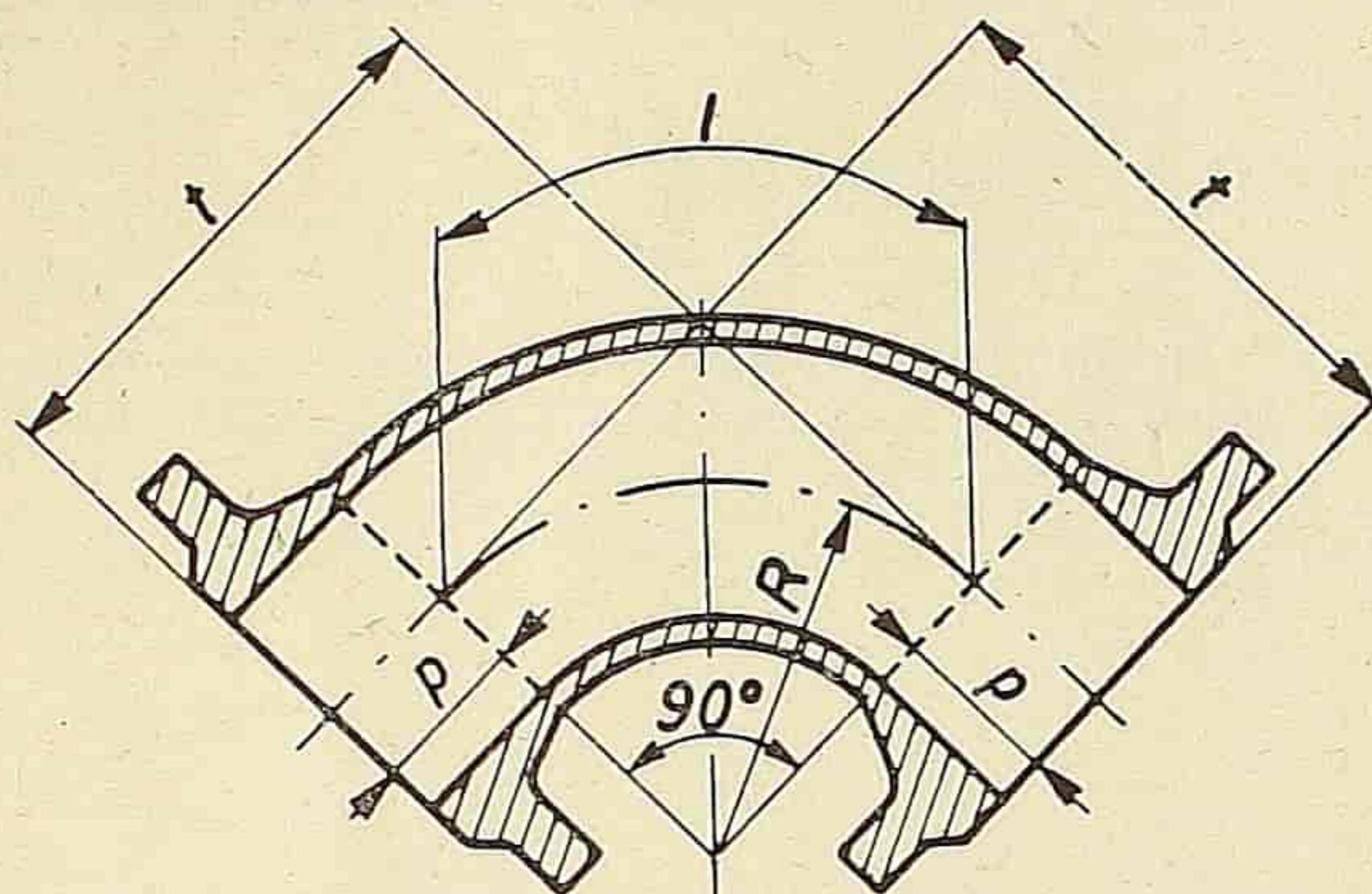
JUS C.J1.021 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Tehnički propisi za izradu i isporuku.

JUS C.J1.033 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Cevi sa prirubnicama. Oblik i mere.

JUS G.E1.050 — Gumeni zaptivači za spoj sa prirubnicama za vodove pod pritiskom od livenog gvožđa. Oblik i mere.

JUS M.B1.050 — Vijci sa šestostranom glavom. Izrada 1. Metrički navoj M5 do M52.

JUS M.B1.600 — Šestostrane navrtke. Izrada 1. Metrički navoj M5 do M100.

Tabela: Mere i težine lukova $\frac{1}{4}$ sa prirubnicama¹⁾

Nazivni prečnik DN	Mere u mm:					Težine ~ kp
	e ²⁾	R ³⁾	p ⁴⁾	t ⁵⁾	l + 2p	
50	9,3	110	40	150	253	8,5
65	9,7	123,5	41,5	165	277	11
80	10,0	137	43	180	301	13
100	10,5	155	45	200	333	17
125	11,1	177,5	47,5	225	375	23
150	11,7	200	50	250	414	31
200	12,8	245	55	300	475	49
250	14,0	290	60	350	576	72
300	15,2	335	65	400	656	100
350	16,3	380	70	450	736	137
400	17,5	425	75	500	818	181
450	18,7	470	80	550	898	226
500	19,8	515	85	600	980	290
600	22,2	605	95	700	1140	442
700	24,5	695	105	800	1302	639
800	26,8	785	115	900	1463	890
900	29,2	875	125	1000	1625	1179
1000	31,5	965	135	1100	1786	1544
1100	33,8	1055	145	1200	1947	1968
1200	36,2	1145	155	1300	2109	2474

¹⁾ Za mere prirubnica merodavan je standard JUS C. J1.033.

²⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $e = \frac{14}{12} (7 + 0,02 \text{ DN})$

³⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $R = 65 + 0,9 \text{ DN}$

⁴⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $p = 35 + 0,1 \text{ DN}$

⁵⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $t = 100 + \text{DN}$

Predlog br. 3029

**CEVI I FAZONSKI KOMADI OD LIVENOG GVOŽDA
ZA VODOVE POD PRITISKOM
LUKOVI 1/8 SA PRIRUBNICAMA
OBLIK I MERE**

DK 621.643.413:669.13
JUS C.J1.065

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 oktobar 1959

Ovaj standard u saglasnosti je sa preporukom Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO/R13 od 1955 god., sa dodatkom lukova nazivnih prečnika 50, 65, 450, 1100 i 1200, koji u toj preporuci nisu obuhvaćeni.

U ovom standardu primenjene su jedinice veličina i njihove oznake prema JUS A.A1.040 (napr.: jedinica težine kilopond — kp).

1 Opseg

Ovaj standard odnosi se na livene gvozdene lukove 1/8 sa prirubnicama (45 °), koji se upotrebljavaju za vodove pod pritiskom (vodovodne, gasne i druge).

2 Oblik i mere

2.1 Oblik i mere lukova obuhvaćenih ovim standardom moraju odgovarati slici i tabeli.

2.2 Oblik i mere prirubnica ovih lukova moraju odgovarati standardu JUS C.J1.033.

3 Postupak livenja

Ovi lukovi izrađuju se gravitacionim livenjem u peščane kalupe.

4 Nazivni i probni pritisak: vidi JUS C.J1.021

5 Materijal za izradu ovih lukova je sivi liv (vidi JUS C.J1.021).

6 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama lukovi obuhvaćeni ovim standardom označavaju se oznakom:

LUK 8 sa prirubnicama — DN — JUS C.J1.065

ili skraćenom oznakom:

LP8 — DN — JUS C.J1.065

gde:

8 — znači ugao luka (1/8 kruga odnosno 45 °),

DN — znači nazivni prečnik,

LP — znači oznaku luka sa prirubnicama.

Primer: luk nazivnog prečnika DN = 100 označava se oznakom:

Luk 87 sa prirubnicama — 100 — JUS C.J1.065 odnosno:

LP8 — 100 — JUS C.J1.065

Grafička oznaka ovih lukova je sledeća:

6.2 Na svakom luku obuhvaćenom ovim standardom mora biti ispupčeno odlivena sledeća oznaka:

N.N. — LP8 — DN

gde: N.N. — izražava oznaku proizvođača; ostali simboli imaju isto značenje kao u tač. 6.1.

Primer: isti luk kao u primeru tač. 6.1 mora imati odlivenu sledeću oznaku:

N.N. — LP8 — 100

Veza sa drugim standardima

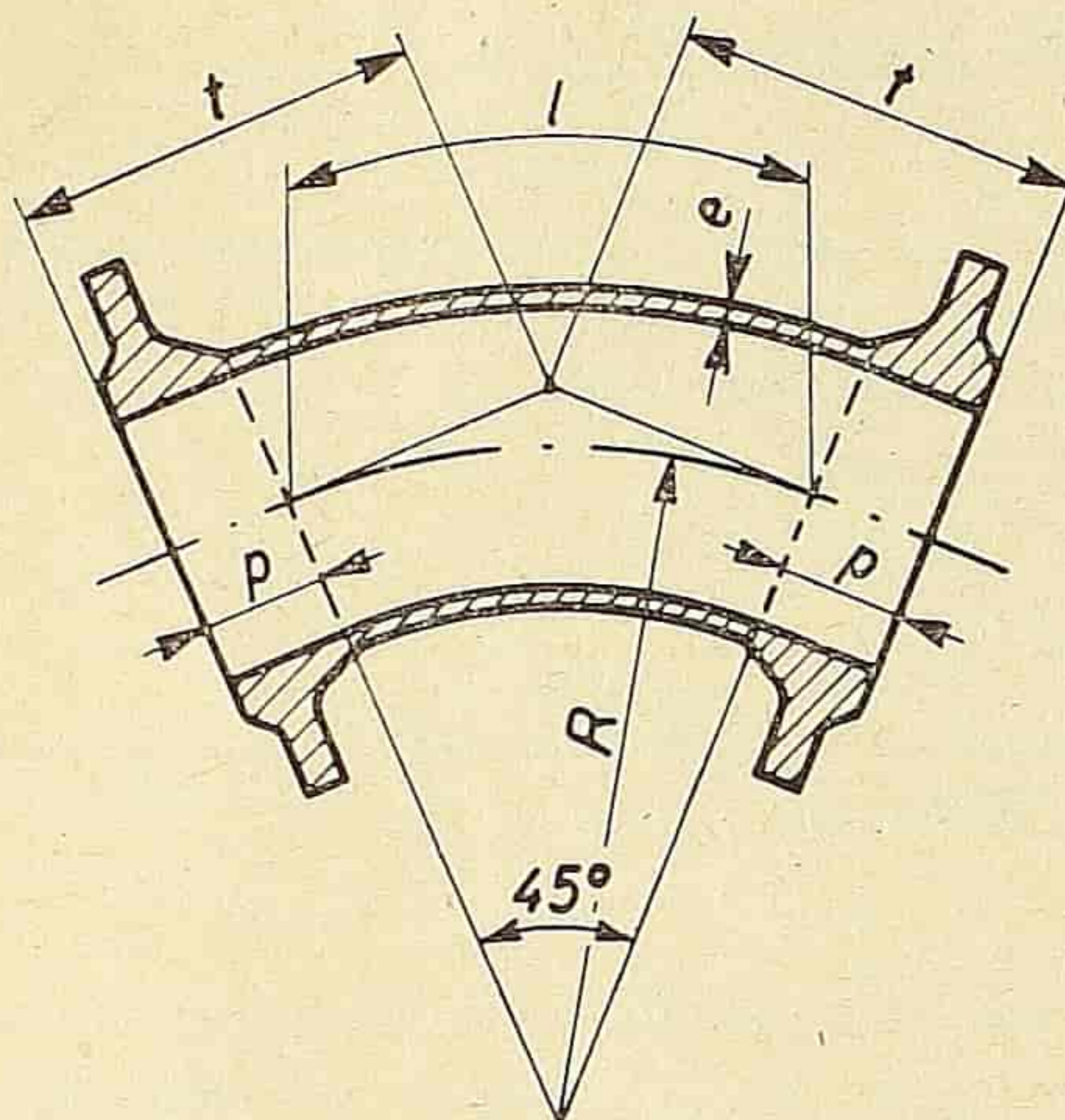
JUS C.J1.021 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Tehnički propisi za izradu i isporuku.

JUS C.J1.033 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Cevi sa prirubnicama. Oblik i mere.

JUS G.E1.050 — Gumeni zaptivači za spoj sa prirubnicama za vodove pod pritiskom od livenog gvožđa. Oblik i mere.

JUS M.B1.050 — Vijci sa šestostranom glavom. Izrada 1. Metrički navoj M5 do M52.

JUS M.B1.600 — Šestostrane navrtke. Izrada 1. Metrički navoj M5 do M100.

Tabela: Mere i težine lukova $\frac{1}{8}$ sa prirubnicama¹⁾

Nazivni prečnik DN	M e r e u m m					Težine ~ kp
	e ²⁾	R ³⁾	p ⁴⁾	t ⁵⁾	l + 2p	
50	9,3	266	40	150	288	9
65	9,7	298	41,5	165	317	12
80	10,0	331	43	180	346	14
100	10,5	374	45	200	384	12
125	11,1	429	47,5	225	432	25
150	11,7	483	50	250	479	34
200	12,8	591	55	300	574	54
250	14,0	700	60	350	670	80
300	15,2	809	65	400	765	112
350	16,3	550	70	298	571	115
400	17,5	600	75	324	621	149
450	18,7	650	80	349	671	185
500	19,8	700	85	375	720	231
600	22,2	800	95	426	818	342
700	24,5	900	105	478	917	485
800	26,8	1000	115	529	1015	667
900	29,8	1100	125	581	1115	868
1000	31,5	1200	135	632	1212	1125
1100	33,8	1300	145	683	1311	1421
1200	36,2	1400	155	735	1410	1771

¹⁾ Za mere prirubnica merodavan je standard JUS C. J1.033.

²⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $l = \frac{14}{12} (7 + 0,02 \cdot DN)$

³⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascima:
 — za DN do 300 $R = 156,9 + 2,1728 \cdot DN$
 — za DN iznad 300 $R = 200 + DN$.

⁴⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu $p = 35 + 0,1 \cdot DN$

⁵⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascima;
 — za DN od 300 $t = 100 + DN$,
 — za DN iznad 300 $t = 117,8 + 0,514 \cdot DN$

Predlog br. 3030

**CEVI I FAZONSKI KOMADI OD LIVENOG GVOŽDA
ZA VODOVE POD PRITISKOM
LUK SA STOPOM
OBLIK I MERE**

DK 621.643.413:669.13
JUS C.J1.068

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 oktobar 1959

Ovaj standard u saglasnosti je sa preporukom Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO/R13 od 1955 god., sa dodatkom lukova nazivnih prečnika 50, 65 i 450, koji u toj preporuci nisu obuhvaćeni. U ovom standardu primenjene su jedinice veličina i njihove oznake prema JUS A.A1.040 (napr.: jedinica težine kilopond — kp).

1 Opseg

Ovaj standard odnosi se na livene gvozdene lukove sa stopom, koji se upotrebljavaju za vodove pod pritiskom (vodovodne, gasne i druge).

2 Oblik i mere

- 2.1 Oblik i mere lukova obuhvaćenih ovim standardom moraju odgovarati slici i tabeli.
2.2 Oblik i mere prirubnica ovih lukova moraju odgovarati standardu JUS C.J1.033.

3 Postupak livenja

Ovi lukovi izrađuju se gravitacionim livenjem u pešćane kalupe.

4 Nazivni i probni pritisak: vidi JUS C.J1.021

5 Materijal za izradu ovih lukova je sivi liv (vidi JUS C.J1.021).

6 Označavanje

- 6.1 U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama lukovi obuhvaćeni ovim standardom označavaju se oznakom:

Luk sa stopom — DN — JUS C.J1.068,

ili skraćenom oznakom:

LS — DN — JUS C.J1.068

gde znači:

DN — nazivni prečnik,

LS — oznaku luka sa stopom.

Primer: luk sa stopom nazivnog prečnika DN = 100, označava se oznakom:

LUK sa stopom — 100 — JUS C.J1.068, odnosno:

LS — 100 — JUS C.J1.068

Grafička oznaka ovih lukova je sledeća:

- 6.2 Na svakom luku obuhvaćenom ovim standardom mora biti ispupčeno odlivena sledeća oznaka:

N.N. — LS — DN

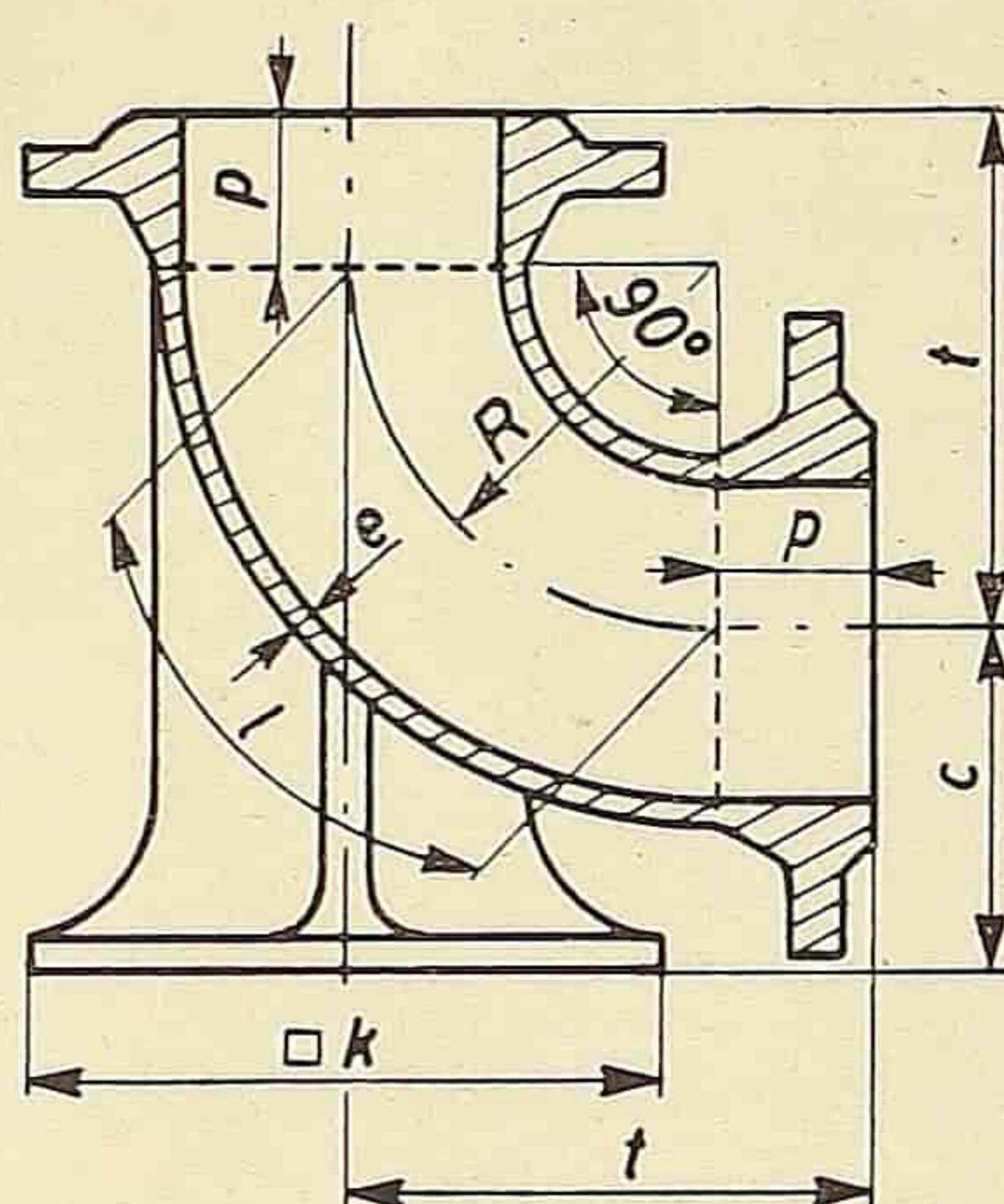
gde: N.N. — izražava oznaku proizvođača; ostali simboli imaju isto značenje kao u tač. 6.1.

Primer: isti luk sa stopom kao u primeru tač. 6.1 mora imati odlivenu sledeću oznaku:

N.N. — LS — 100

Veza sa drugim standardima:

- JUS C.J1.021 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Tehnički propisi za izradu i isporuku.
JUS C.J1.033 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Cevi sa prirubnicama. Oblik i mere.
JUS G.E1.050 — Gumeni zaptivači za spoj sa prirubnicama za vodove pod pritiskom od livenog gvožđa. Oblik i mere.
JUS M.B1.050 — Vijci sa šestostranom glavom. Izrada 1. Metrički navoj M5 do M52.
JUS M.B1.600 — Šestostrane navrtke. Izrada 1. Metrički navoj M5 do M100.

Tabela: Mere i težine lukova sa stopom¹⁾

Nazivni prečnik DN	M e r e u m m :							Težina ~ kp
	e ²⁾	R ³⁾	p ⁴⁾	t ⁵⁾	c ⁶⁾	k ⁷⁾	l + 2p	
50	9,2	110	40	150	90	150	253	13,5
65	9,7	123,5	41,5	165	99	165	277	17,5
80	10,0	137	43	180	108	180	301	21
100	10,5	155	45	200	120	200	333	26
125	11,1	177,5	47,5	225	135	225	375	36
150	11,7	200	50	250	150	250	414	47
200	12,8	245	55	300	180	300	495	74
250	14	290	60	350	210	350	576	111
300	15,2	335	65	400	240	400	656	156
350	16,3	380	70	450	270	450	736	214
400	17,5	425	75	500	300	500	818	281
450	18,7	470	80	555	330	550	898	350
500	19,8	515	85	600	360	600	980	446
600	22,2	605	95	700	420	700	1140	677

¹⁾ Za mere prirubnica merodavan je standard JUS C. J1. 033.

²⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $e = \frac{14}{12} (7 + 0,02 \text{ DN})$.

³⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $R = 65 + 0,9 \text{ DN}$.

⁴⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $p = 35 + 0,1 \text{ DN}$.

⁵⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $t = 100 + \text{DN}$.

⁶⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $c = 60 + 0,6 \text{ DN}$.

⁷⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $k = 100 + \text{DN}$.

Predlog br. 3031

**CEVI I FAZONSKI KOMADI OD LIVENOG GVOŽDA
ZA VODOVE POD PRITISKOM
OGRANCI SA NAGLAVCIMA
OBLIK I MERE**

DK 621.643.413:669.13
JUS C.J1.070

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 oktobar 1959

Ovaj standard u saglasnosti je sa preporukom Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO/R13 od 1955 god., sa dodatkom ogranaka nazivnih prečnika 50, 65 i 450, koji u toj preporuci nisu obuhvaćeni.

U ovom standardu primenjene su jedinice veličina i njihove oznake prema JUS A.A1.040 (napr.: jedinica težine kilopond — kp).

1 Opseg

Ovaj standard odnosi se na livene gvozdene ogranke sa naglavcima, koji se upotrebljavaju za vodove pod pritiskom (vodovodne, gasne i druge).

2 Oblik i mere

2.1 Ogranci obuhvaćeni ovim standardom moraju biti oblika kao na sl. 1 odnosno 2, i moraju imati mere navedene u tabeli.

2.2 Naglavci ovih ogranaka mogu biti izrađeni u obliku dva tipa: tip I (bez navoja) i tip II (sa navojem). Za oblik i mere ovih naglavaka merodavan je standard JUS C.J1.022.

3 Postupak livenja

Ovi ogranaci izrađuju se gravitacionim livenjem u peščane kalupe.

4 **Nazivni i probni pritisak:** vidi JUS C.J1.021

5 **Materijal za izradu** ovih ogranaka je sivi liv (vidi JUS C.J1.021).

6 Označavanje

6.1 U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama ogranaci obuhvaćeni ovim standardom označavaju se oznakom:

Ogranak (tip naglavka) — DN/dn — JUS C.J1.070

ili skraćenom oznakom:

ON (tip naglavka) — DN/dn — JUS C.J1.070

gde znači:

DN — nazivni prečnik glavnog voda,

dn — nazivni prečnik priključka,

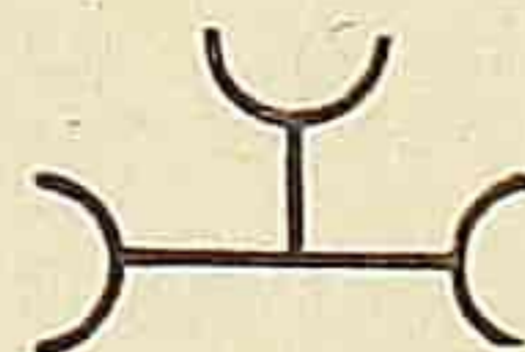
ON — izražava oznaku ogranaka sa naglavcima.

Primer: ogranak nazivnih prečnika DN = 100 (glavnog voda) i dn = 50 (priključka), sa naglavcima tipa I, označava se oznakom:

Ogranak I — 100/50 — JUS C.J1.070, odnosno:

ONI — 100/50 — JUS C.J1.070

Grafička oznaka ovih ogranaka je sledeća:

6.2 Na svakom ogranaku obuhvaćenom ovim standardom mora biti ispušćeno odlivena sledeća oznaka:

N.N — ON — DN/dn

gde: N.N. — izražava oznaku proizvođača; ostali simboli imaju isto značenje kao u tač. 6.1.

Primer: isti ogranak kao u primeru tač. 6.1 mora imati odlivenu sledeću oznaku:

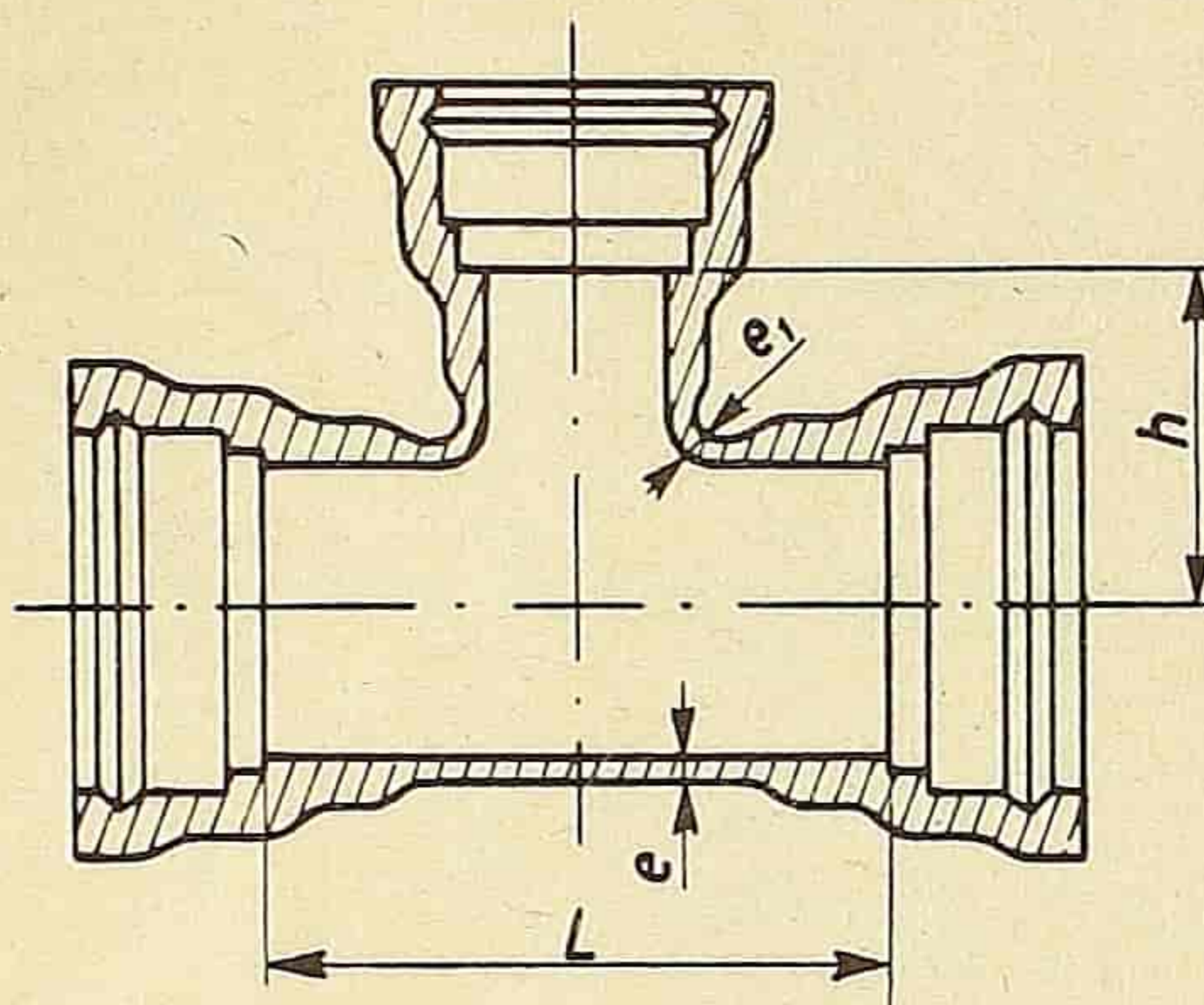
N.N. — ON — 100/50

Veza sa drugim standardima

JUS C.J1.021 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Tehnički propisi za izradu i isporuku.

JUS C.J1.022 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Naglavci za fazonske komade. Oblici i mere.

JUS C.J1.023 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Navrtke. Oblik i mere.

Slika 1
Ogranak tip I

Tabela: Mere i težine ogranaka sa naglancima ¹⁾, u mm odnosno u kp

Glavni vod			Priključak			Težina ~	
Nazivni prečnik DN	e ²⁾	L ³⁾	Nazivni prečnik dn	e ₁	h ⁴⁾	Tip I	Tip II
50	9,3	171	50	9,3	85	13,5	13,5
65	9,7	191	50	9,7	92,5	17	17
			65	9,7	95,5	18	18
80	10,0	212	50	10,0	100	20	20
			65	10,0	103	22	22
			80	10,0	106	23	23
100	10,5	240	50	10,5	110	26	26
			65	10,5	113	27	27
			80	10,5	116	28	28
			100	10,5	120	30	30
125	11,1	275	50	11,1	122,5	33	33
			65	11,1	125,5	35	35
			80	11,1	128,5	36	36
			100	11,1	132,5	38	38
			125	11,1	137,5	41	41
150	11,7	310	50	11,7	135	42	42
			65	11,7	138	43	43
			80	11,7	141	45	45
			100	11,7	145	47	47
			125	11,7	150	50	50
			150	11,7	155	53	53
200	12,8	380	80	12,8	166	67	67
			100	12,8	170	69	69
			125	12,8	175	71	71
			150	12,8	180	74	74
			200	12,8	190	81	81
250	14,0	450	80	13,0	191	94	94
			100	13,5	195	96	96
			125	14,0	200	99	99
			150	14,0	205	102	102
			200	14,0	215	108	108
			250	14,0	225	116	116
300	15,2	520	80	13,0	216	128	128
			100	13,5	220	129	129
			125	14,5	225	132	132
			150	15,0	230	134	134
			200	15,2	240	142	142
			250	15,2	250	150	150
			300	15,2	260	159	159

Glavni vod			P r i k l j u č a k			T e Ź i n a ~	
Nazivni prečnik DN	e ²⁾	L ³⁾	Nazivni prečnik dn	e ₁	h ⁴⁾	Tip I	Tip II
350	16,3	590	200	16,3	265	182	182
			250	16,3	275	190	190
			300	16,3	285	199	199
			350	16,3	295	209	209
400	17,5	660	200	16,5	290	229	229
			250	17,5	300	237	237
			300	17,5	310	246	246
			350	17,5	320	256	256
			400	17,5	330	268	268
450	18,7	730	250	18,5	325	300	—
			300	18,5	335	310	—
			350	18,5	345	322	—
			400	18,5	355	336	—
			450	18,5	365	350	—
500	19,8	800	250	18,0	350	356	—
			300	19,5	360	365	—
			350	19,8	370	375	—
			400	19,8	380	386	—
			450	19,8	390	399	—
			500	19,8	400	413	—
600	22,2	940	300	19,5	410	521	—
			350	21,0	420	531	—
			400	22,2	430	543	—
			450	22,2	440	554	—
			500	22,2	450	569	—
			600	22,2	470	602	—

1) Za mere naglavaka merodavan je standard JUS C.J1.022.

2) Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $e = \frac{14}{12} (7 + 0,02 DN)$

3) Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $L = 100 + 1,4 DN$

4) Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $h = 50 + 0,5 DN + 0,2 dn$

Predlog br. 3032

**CEVI I FAZONSKI KOMADI OD LIVENOG GVOŽDA
ZA VODOVE POD PRITISKOM
KRSTOVI SA PRIRUBNICAMA
OBLIK I MERE**

DK 621.643.413:669.13
JUS C.J1.081

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 oktobar 1959

Ovaj standard u saglasnosti je sa preporukom Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO/R13 od 1955 god., sa dodatkom krstova nazivnih prečnika 50, 65, 450, 1100 i 1200, koji u toj preporuci nisu obuhvaćeni.

U ovom standardu primenjene su jedinice veličina i njihove oznake prema JUS A.A1.040 (napr.: jedinica težine kilopond — kp).

1 Opseg

Ovaj standard odnosi se na livene gvozdene krstove sa prirubnicama, koji se upotrebljavaju za vodove pod pritiskom (vodovodne, gasne i druge).

2 Oblik i mere

2.1 Oblik i mere krstova obuhvaćenih ovim standardom moraju odgovarati slici i tabeli.

2.2 Oblik i mere prirubnica ovih krstova moraju odgovarati standardu JUS C.J1.033.

3 Postupak livenja

Ovi krstovi izrađuju se gravitacionim livenjem u peščane kalupe.

4 Nazivni i probni pritisak: vidi JUS C.J1.021

5 Materijal za izradu ovih krstova je sivi liv (vidi JUS C.J1.021).

6 Označavanje

6.1 U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama krstovi obuhvaćeni ovim standardom označavaju se oznakom:

Krst sa prirubnicama — DN — JUS C.J1.081,

ili skraćenom oznakom:

KP — DN — JUS C.J1.081

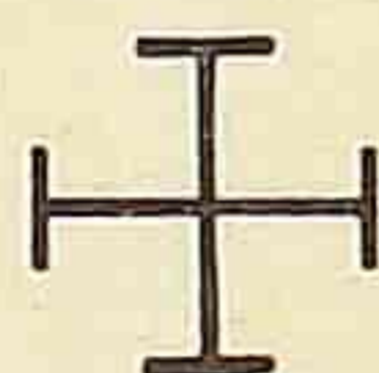
gde: DN — znači nazivni prečnik, a KP — oznaku krsta sa prirubnicama.

Primer: krst nazivnog prečnika DN = 100, označava se oznakom:

Krst sa prirubnicama — 100 — JUS C.J1.081, odnosno:

KP — 100 — JUS C.J1.081

Grafička oznaka ovih krstova je sledeća:

6.2 Na svakom krstu obuhvaćenom ovim standardom mora biti ispupčeno odlivena sledeća oznaka:

N.N. — KP — DN

gde: N.N. — izražava oznaku proizvođača; ostali simboli imaju isto značenje kao u tač. 6.1.

Primer: isti krst kao u primeru tač. 6.1 mora imati odlivenu sledeću oznaku:

N.N. — KP — 100

Veza sa drugim standardima

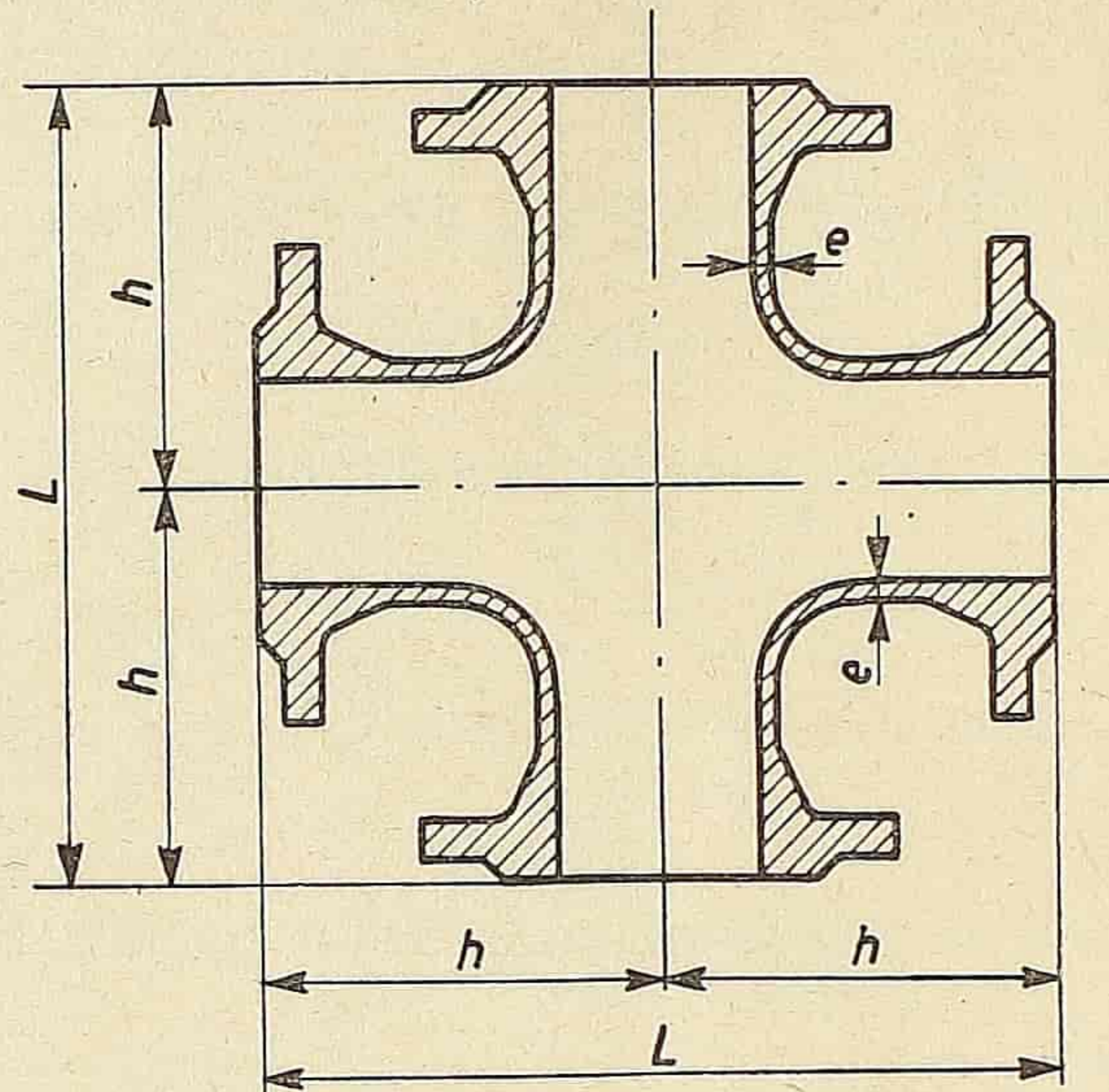
JUS C.J1.021 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Tehnički propisi za izradu i isporuku.

JUS C.J1.033 — Cevi i fazonski komadi od livenog gvožđa za vodove pod pritiskom. Cevi sa prirubnicama. Oblik i mere.

JUS G.E1.050 — Gumeni zaptivači za spoj sa prirubnicama za vodove pod pritiskom od livenog gvožđa. Oblik i mere.

JUS M.B1.050 — Vijci sa šestostranom glavom. Izrada 1. Metrički navoj M5 do M52.

JUS M.B1.600 — Šestostrane navrtke. Izrada 1. Metrički navoj M5 do M100.

Tabela: Mere i težine krstova sa prirubnicama ¹⁾

Nazivni prečnik DN	Mere u mm:			Težina ~ kp
	e ²⁾	L ³⁾	h ⁴⁾	
50	9,3	300	150	17
65	9,7	330	165	22
80	10,0	360	180	27
100	10,5	400	200	34
125	11,1	450	225	46
150	11,7	500	250	60
200	12,8	600	300	93
250	14,0	700	350	135
300	15,2	800	400	186
350	16,3	850	425	238
400	17,5	900	450	298
450	18,7	950	475	362
500	19,8	1000	500	431
600	22,2	1100	550	603
700	24,5	1200	600	816
800	26,8	1300	650	1073
900	29,2	1400	700	1337
1000	31,5	1500	750	1691
1100	33,8	1600	800	2057
1200	36,2	1700	850	2497

¹⁾ Za mere prirubnica merodavan je standard JUS C.J1.033.

²⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu: $e = \frac{14}{12} (7 + 0,02 \text{ DN})$

³⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu:

— za DN od 300 L = 200 + 2 DN,

— za DN iznad 300 L = 500 + DN

⁴⁾ Navedene vrednosti izračunate su prema obrascu:

— za DN do 300 h = 100 + DN,

— za DN iznad 300 h = 250 + 0,5 DN

Predlog br. 3033

**GUMENI ZAPTIVAČI ZA SPOJ SA PRIRUBNICAMA
OD LIVENOG GVOŽĐA
OBLIK I MERE**

DK 678.141.6:66.026
JUS G.E1.050

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 oktobar 1959

U ovom standardu primenjene su jedinice veličina i njihove oznake prema JUS A.A1.040 (napr.: jedinica težine kilopond — kp).

1 Opseg

Ovaj standard odnosi se na zaptivače od gume za zaptivanje spoja sa prirubnicama prema standardu JUS C.J1.033.

2 Oblik i mere

Oblik i mere ovih zaptivača moraju odgovarati podacima navedenim na slici i u tabeli.

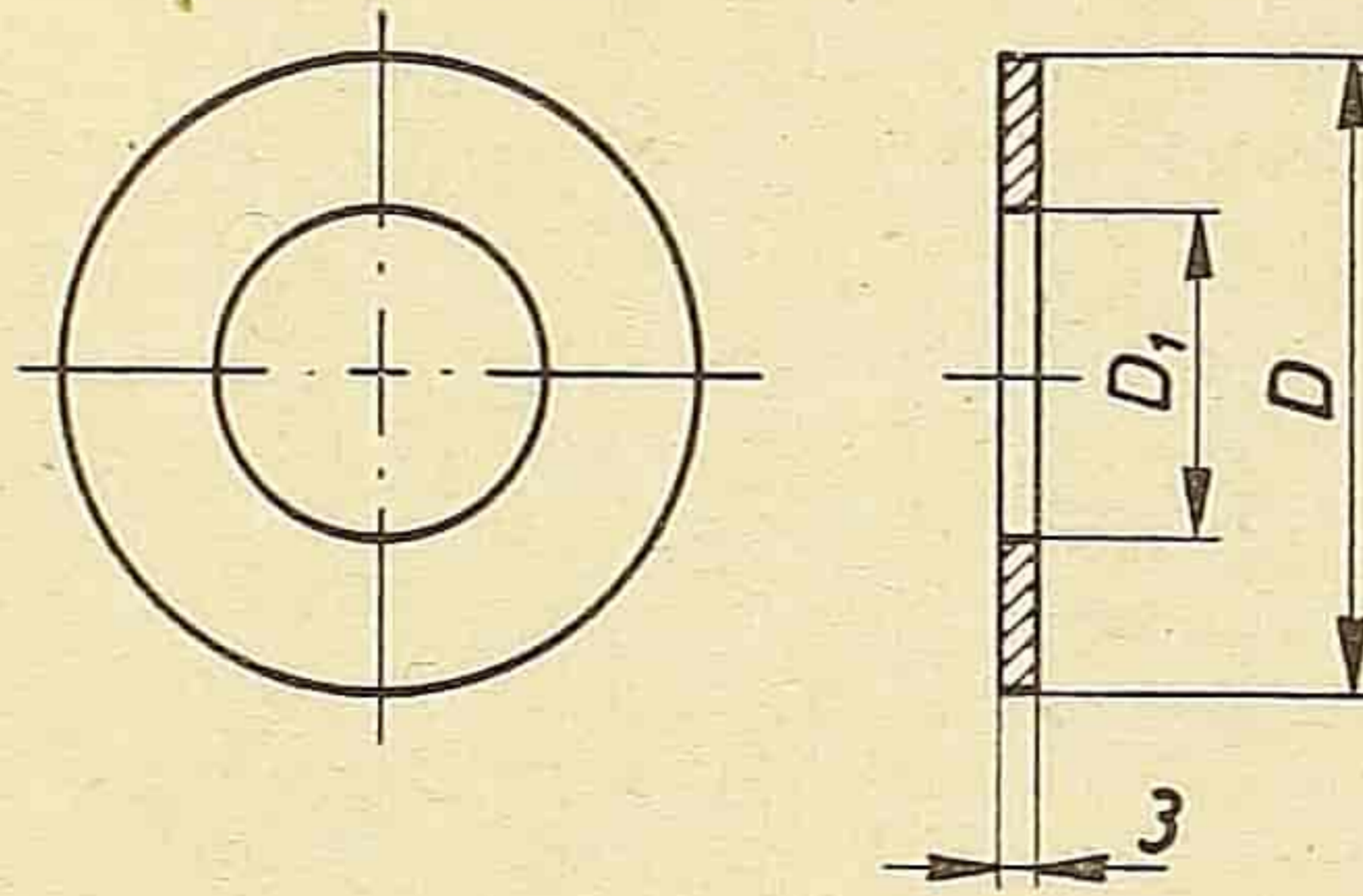

Tabela: Mere i težine gumenih zaptivača

Nazivni prečnik ¹⁾ DN	D mm	D ₁ mm	Težina kp	Nazivni prečnik ¹⁾ DN	D mm	D ₁ mm	Težina kp
50	98	50	0,0301	400	477	400	0,287
65	118	65	0,0411	450	528	450	0,324
80	133	80	0,0479	500	582	500	0,376
100	153	100	0,0569	600	682	600	0,446
125	183	125	0,0758	700	797	700	0,616
150	209	150	0,0898	800	904	800	0,752
200	264	200	0,1260	900	1004	900	0,840
250	319	250	0,1660	1000	1111	1000	0,994
300	367	300	0,189	1100	1221	1100	1,191
350	427	350	0,254	1200	1329	1200	1,384

¹⁾ Nazivni prečnik gumenog zaptivača jednak je nazivnom prečniku cevi odnosno fazonskog komada kome taj zaptivač pripada.

3 Materijal

Ovi zaptivači moraju biti izrađeni od gumenih ploča za zaptivanje prema standardu JUS G.C2.061.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama gumeni zaptivači po ovom standardu označavaju se oznakom:

Gumeni zaptivač DN — JUS G.E1.050

gde je DN — nazivni prečnik gumenog zaptivača.

Primer: gumeni zaptivač nazivnog prečnika DN = 100 označava se oznakom:

Gumeni zaptivač 100 — JUS G.E1.050

Predlog br. 3034

**KOLOSEČNI PRIBOR GORNJEG STROJA
VEZICE
ZA ŠINE TEŽINE DO 20 kp/m**

DK 625.143.4
JUS P.B1.113

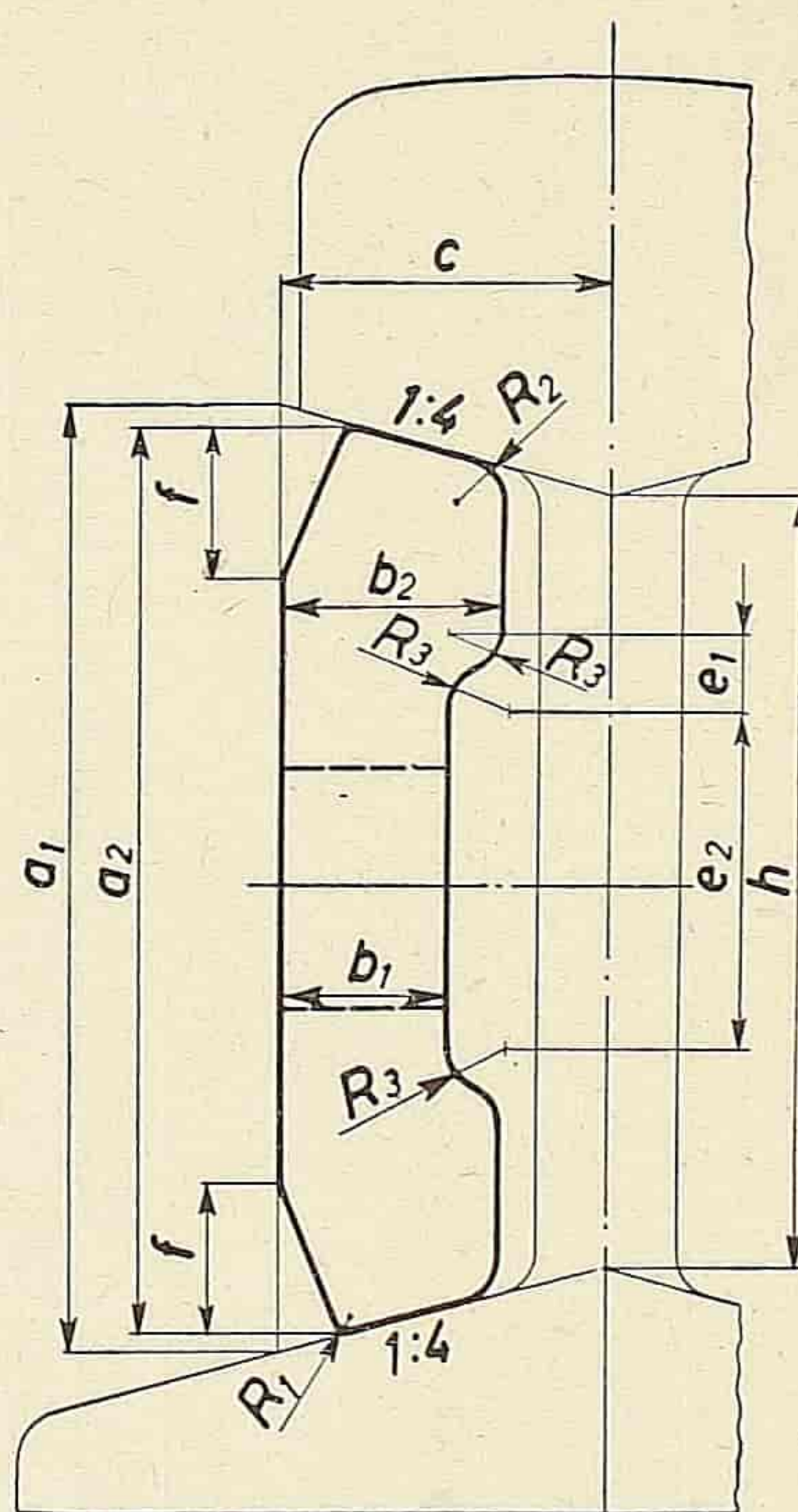
U ovom standardu primenjene su jedinice veličina i njihove oznake prema JUS A.A1.040 (napr.: jedinica težine kilopond — kp).

1 Predmet standarda

Ovaj standard propisuje oblik i dimenzije vezica koje se upotrebljavaju za vezivanje železničkih šina težine ispod 20 kp po dužnom metru.

2 Oblik i dimenzije

Vezice po ovom standardu izrađuju se u šest veličina. Poprečni profil vezica mora odgovarati slici 1 i tabeli 1 u granicama tolerancija navedenih u toj tabeli.

Sl. 1

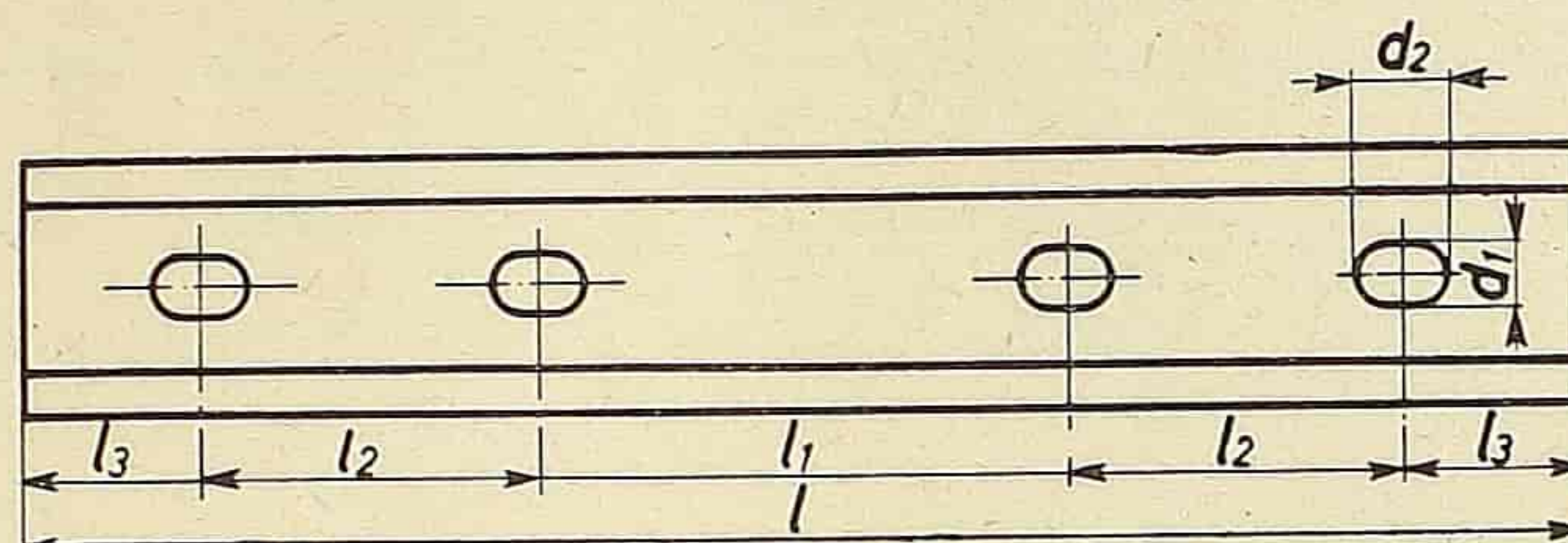
Tabela 1

Oznaka veličine vezice 1)	Dimenzije profila vezice u mm											Težina po dužnom metru vezice 2) ≈ kp	
	a_1 +1 0	a_2	b_1 ±1	b_2 ±1	c	e_1	e_2	f	h	R_1	R_2		R_3
5	35	34,5	4,5	6	10	2,5	15	—	30	1	2	1	1,37
7	46,5	45,7	7	8,5	13	2,5	19	6	40	1	3	1	2,66
10	45,75	45	7,5	9	16,5	2,5	19	6	37,5	1	3	1	2,78
12	54,5	53,5	10	12	18	4,5	20	10	45,5	1	3	3	4,37
14	54,5	53,5	10	12	20	4,5	20	10	44,5	1	3	3	4,37
18	63,65	62,6	12	14	22,5	4,5	28	10	52,4	1	4	3	6,00

1) Oznaka veličine vezice identična je sa oznakom tipa šine za koji se odnosna vezica upotrebljava.

2) Na bazi specifične težine 7,85 kp/dm³.

Dužine vezica kao i raspored i veličina rupa za vijke moraju odgovarati slici 2 i tabeli 2.

Sl. 2

Tabela 2

Oznaka veličine vezice	Dimenzije u mm						Težina 1 vezice ~ kp	Steže se vijci- ma po JUS M. B1.172	Način podupiranja sastava
	d_1 +1 -0,5	d_2 +1 -0,5	l $\pm 2,5$	l_1 ± 1	l_2 ± 1	l_3			
5	12	16	280	94	60	33	0,36	M10 × 35	jed. pragom
7	12	16	280	94	60	33	0,71	M10 × 40	„ „
10	12	16	300	105	60	37,5	0,78	M10 × 45	„ „
12	14	20	325	110	70	37,5	1,345	M12 × 55	„ „
14	14	20	320	105	70	38	1,32	M12 × 55	„ „
18	18	24	365	78	106	37,5	2,05	M16 × 65	sa 2 praga

Za mere za koje u tabelama 1 i 2 nisu navedene tolerancije važi tolerancija ± 1 mm.

3 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama vezice po ovom standardu označuju se oznakom:

Vezica N JUS P.B1.113

gde je N oznaka veličine vezice.

Primer: Vezica čija je oznaka veličine 10 označuje se:

Vezica 10 JUS P.B1.113.

4 Materijal i izrada

Vezice po ovom standardu izrađuju se od čelika Č.0300 JUS C.B3.002. Inače u pogledu izrade, ispitivanja i isporuke vezica važi JUS P.B1.910 »Vezice, podložne pločice i pričvrzne pločice. Tehnički propisi za izradu i isporuku«.

Predlog br. 3035

**KOLOSEČNI PRIBOR GORNJEG STROJA
ŠINSKI EKSERI
ZA ŠINE TEŽINE DO 20 kp/m**

DK 625.143.54

JUS P.B1.132

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 oktobar 1959

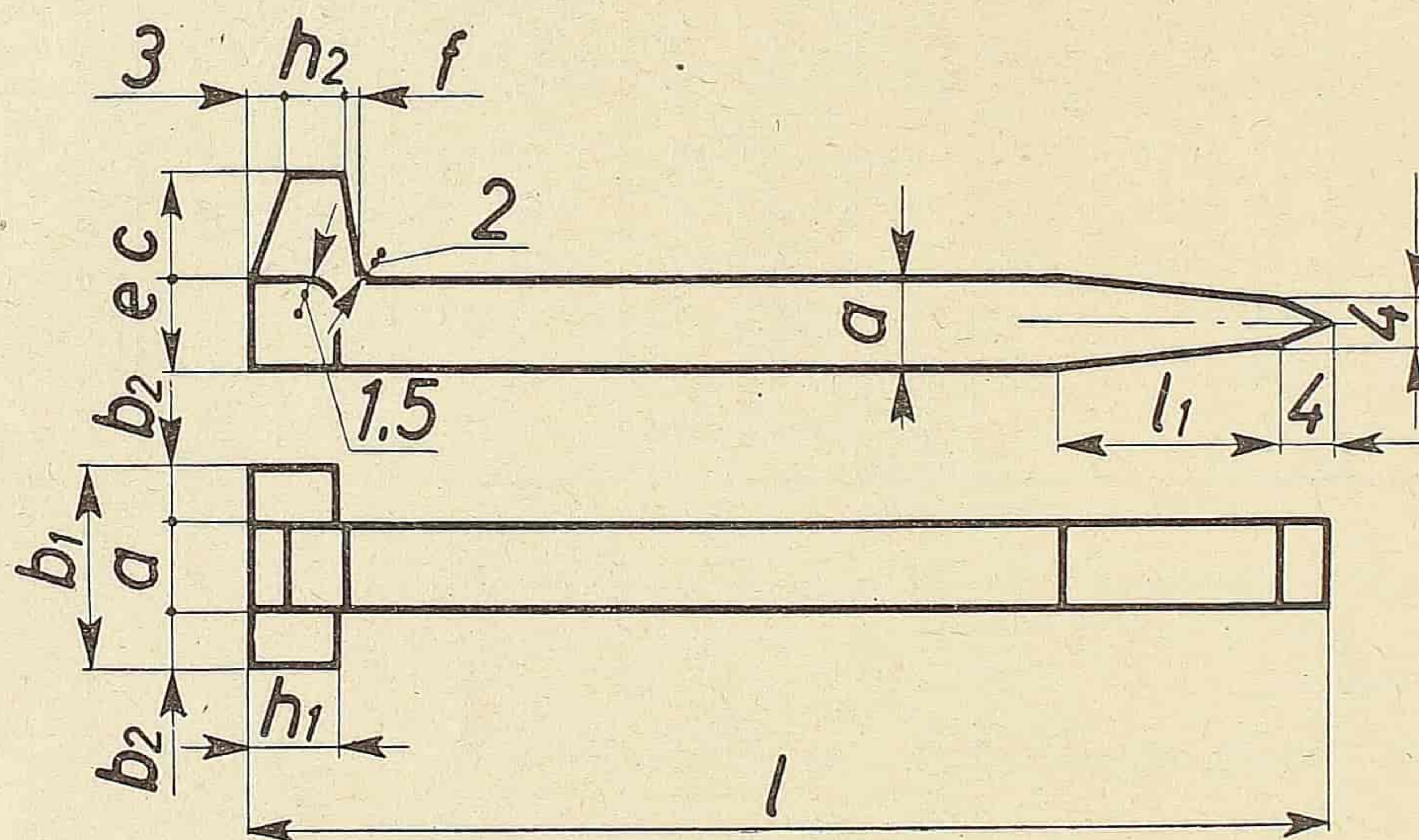
U ovom standardu primenjene su jedinice veličina i njihove oznake prema JUS A.A1.040 (napr.: jedinica težine kilopond — kp).

1 Predmet standarda

Ovaj standard propisuje oblik i dimenzije šinskih eksera koji se upotrebljavaju za pričvršćivanje železničkih šina, težine do 20 kp/m, za drvene pragove.

2 Oblik i dimenzije

Šinski ekseri po ovom standardu izrađuju se u pet veličina. Njihov oblik i dimenzije moraju odgovarati sledećoj slici i tabeli, u granicama tolerancije navedenih u tabeli.

Oznaka veličine eksera	Dimenzije u mm										Težina 1 eksera ¹⁾ ≈ kp	Upotrebljava se za šine tipa
	a ±0,5	b ₁ +1	b ₂	c +1	e	f +1	h ₁	h ₂	l ±5	l ₁		
8 × 90	8	16	4	9	8	1,5	6	5	90	20	0,043	5
9 × 100	9	17	4	10	9	1,5	6	6	100	20	0,059	7
10 × 110	10	19	4,5	11	10	2	7	7	110	26	0,078	10
12 × 120	12	21	4,5	12	12	2	7	8	120	32	0,120	12 i 14

¹⁾ Na bazi specifične težine 7,85 kp/dm³.

3 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama šinski ekseri po ovom standardu označuju se oznakom:

Šinski ekser $a \times l$ JUS P.B1.132

gde je a debljina, a l dužina eksera.

Primer: Šinski ekser debljine $a = 10$ mm i dužine $l = 110$ mm označuje se:

Šinski ekser 10 × 110 JUS P.B1.132.

4 Materijal i izrada

U pogledu materijala, izrade, ispitivanja i preuzimanja šinskih eksera po ovom standardu važe Tehnički propisi za izradu i isporuku tirfona i šinskih eksera, JUS P.B1.911.

Predlog br. 3036

KOLOSEČNI PRIBOR GORNJEG STROJA
RAVNE PODLOŽNE PLOČICE BEZ REBARA

DK 625.143.52
JUS P.B1.157**Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 oktobar 1959**

U ovom standardu primenjene su jedinice veličina i njihove oznake prema JUS A.A1.040 (napr. jedinica težine kilopond — kp).

1 Predmet standarda

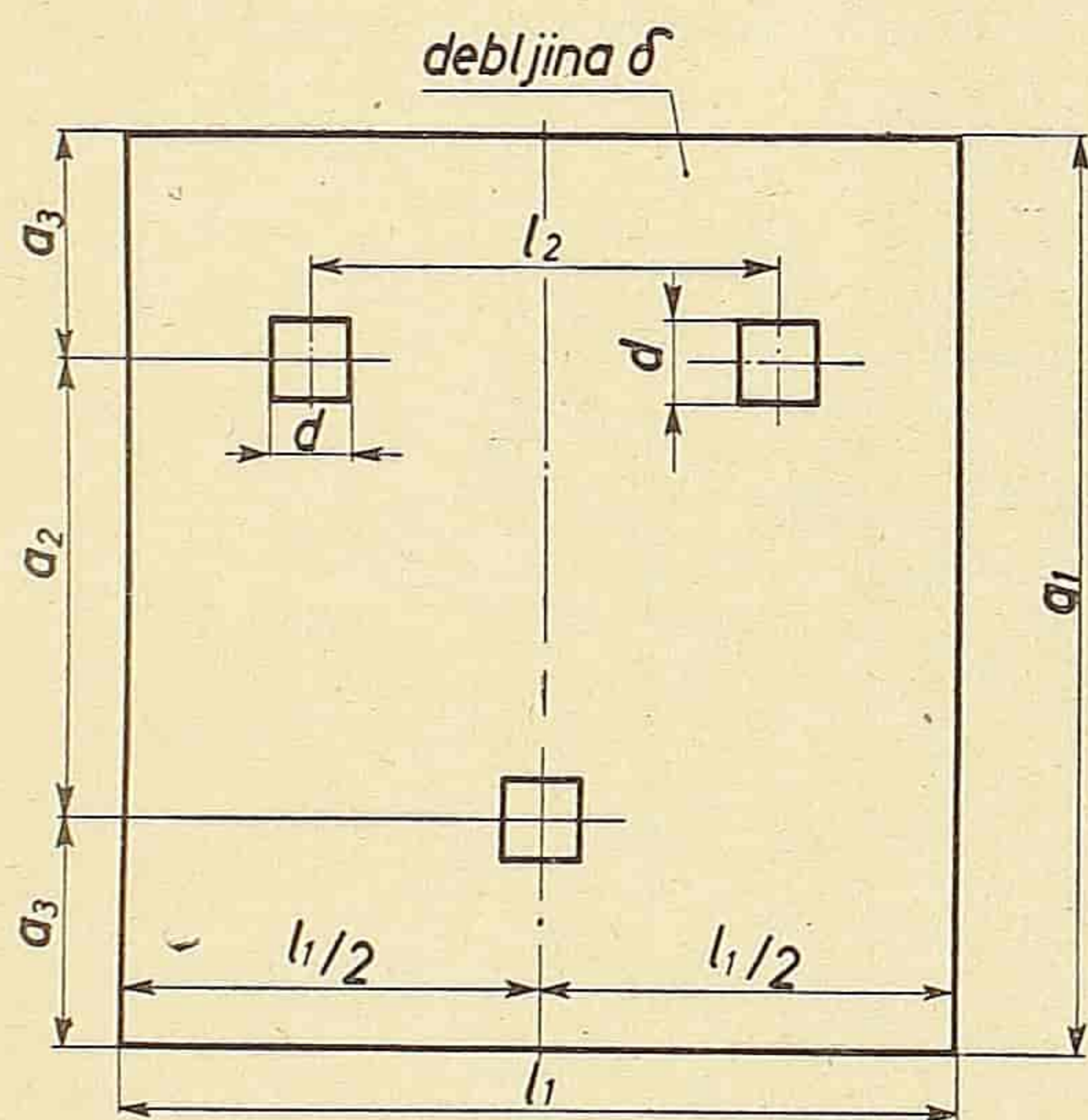
Ovaj standard propisuje oblik i dimenzije ravnih podložnih pločica bez rebara, koje se upotrebljavaju za pričvršćivanje železničkih šina, težine ispod 20 kp po dužnom metru, za drvene pragove.

2 Oblik i dimenzije

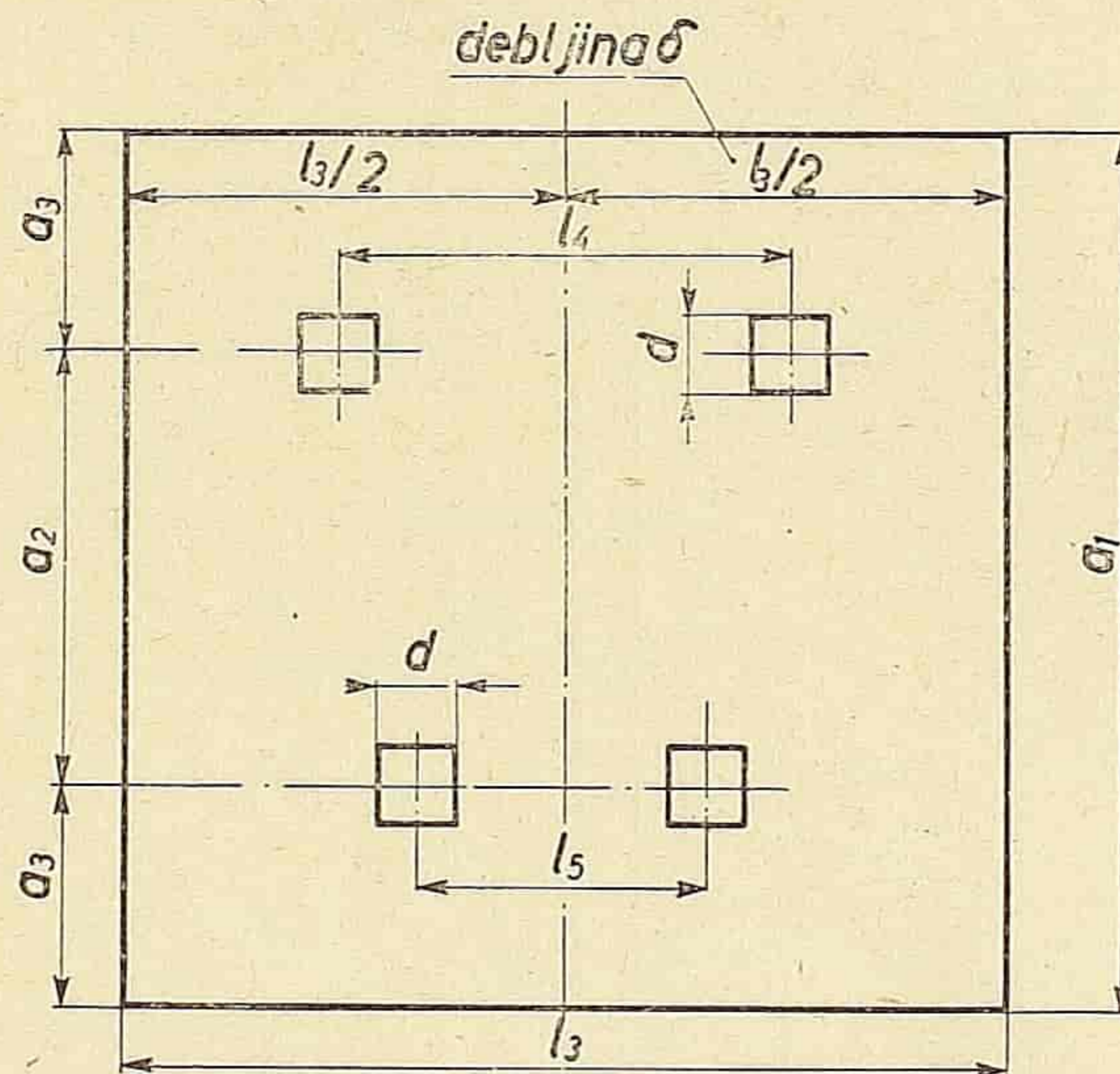
2.1 Podložne pločice po ovom standardu izrađuju se u dva tipa i to:

- tip A, sa 3 rupe za šinske eksere, koji se upotrebljava za pričvršćivanje šina izvan sastava i
 - tip B, sa 4 rupe za šinske eksere, koji se upotrebljava za pričvršćivanje šina na sastavima.
- Podložne pločice oba tipa izrađuju se u po 5 veličina.

2.2 Oblik i dimenzije podložnih pločica tipa A moraju odgovarati slici 1 i tabeli, a tipa B slici 2 i tabeli.

Sl. 1

Sl. 2

Oznaka veličine podložne pločice ¹⁾	D i m e n z i j e u m m										Težina u kp ²⁾			Odgovarajući šinski ekser JUSP.B1.132, veličine
	z a j e d n i č k e					tipa A		tipa B			po dužnom metru ≈	jedne pločice tipa		
	a ₁ ±2	a ₂ ±0,5	a ₃	δ ±0,5	d ±0,5	l ₁ ±1	l ₂ ±0,5	l ₃ ±1	l ₄ ±0,5	l ₅ ±0,5		A ≈	B ≈	
5	110	55	27,5	5	10	100	56	110	56	36	4,32	0,42	0,46	8 × 90
7	110	61	24,5	5	11	100	56	110	58	36	4,32	0,42	0,46	9 × 100
10	120	70	25,	6	12	105	56	120	61	37	5,65	0,57	0,65	10 × 110
12	130	79	25,5	6	14	110	56	130	66	38	6,11	0,65	0,76	12 × 120
14	130	84	23	7	14	110	56	130	66	38	7,13	0,76	0,89	12 × 120

¹⁾ Oznaka veličine podložne pločice identična je sa oznakom tipa šine za koji se odnosna pločica upotrebljava.

²⁾ Na bazi specifične težine 7,85 kp/dm³.

3 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama podložne pločice po ovom standardu označuju se oznakom:

Podložna pločica N M JUS P.B1.157

gde je N oznaka veličine, a M oznaka tipa pločice.

Primer: Podložna pločica veličine 10, tipa A, označuje se:

Podložna pločica 10 A JUS P.B1.157

4 Materijal i izrada

Podložne pločice po ovom standardu izrađuju se od čelika Č.0300 JUS C.B3.002. Inače u pogledu izrade, ispitivanja i preuzimanja podložnih pločica važi JUS P.B1.910 »Vezice, podložne pločice i pričvršne pločice. Tehnički propisi za izradu i isporuku.«

Predlog br. 3037

KOLOSEČNI PRIBOR GORNJEG STROJA
RAVNA PODLOŽNA PLOČICA S NISKIM REBROM

DK 625.143.52
 JUS P.B1.158

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 oktobar 1959

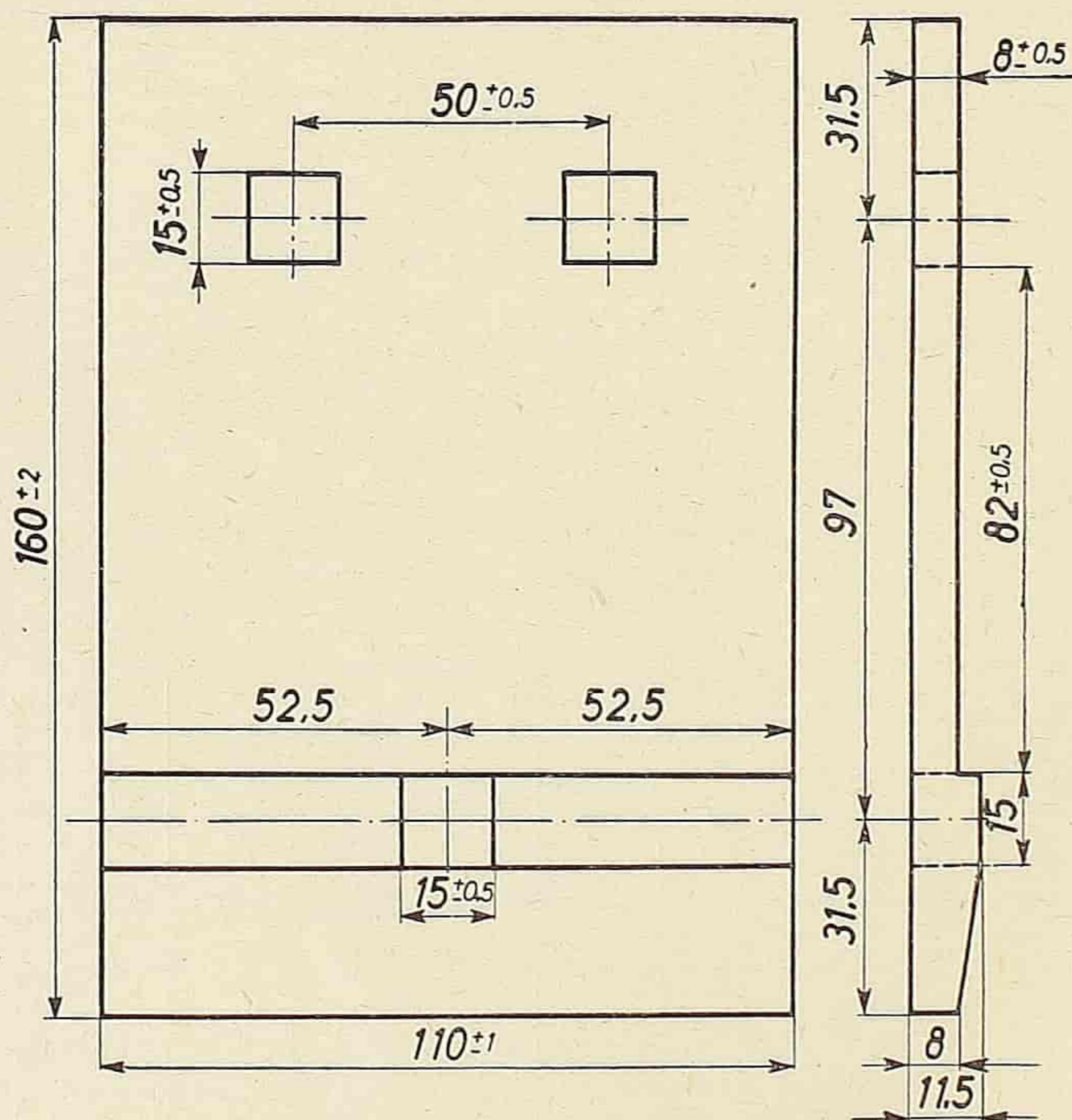
U ovom standardu primenjene su jedinice veličina i njihove oznake prema JUS A.A1.040 (napr.: jedinica težine kilopond — kp).

1 Predmet standarda

Ovaj standard propisuje oblik i dimenzije ravnih podložnih pločica s jednim niskim rebrom, koje se upotrebljavaju za pričvršćivanje železničkih šina tipa 18 za drvene pragove.

2 Oblik i dimenzije

Oblik i dimenzije podložnih pločica po ovom standardu moraju odgovarati niže datoj slici, u granicama tolerancija navedenih na slici.

Težina izvaljanog profila za ove podložne pločice iznosi oko 10,8 kp po dužnom metru, a težina 1 podložne pločice oko 1,14 kp, određeno na bazi specifične težine 7,85 kp/dm².

3 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama podložne pločice po ovom standardu označuju se oznakom:

Podložna pločica JUS P.B1.158.

4 Materijal i izrada

Podložne pločice po ovom standardu izrađuju se od čelika Č.0300 JUS C.B3.002. Inače u pogledu izrade, ispitivanja i preuzimanja podložnih pločica važi JUS P.B1.910. »Vezice, podložne pločice i pričvršne pločice. Tehnički propisi za izradu i isporuku.«

Predlog br. 3038

**VIJCI SA POLUOKRUGLOM GLAVOM I OVALNIM
ZAGLAVKOM, ZA VEZICE ŠINA**

DK 621.882.21:625.1
JUS M.B1.172

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 oktobar 1959

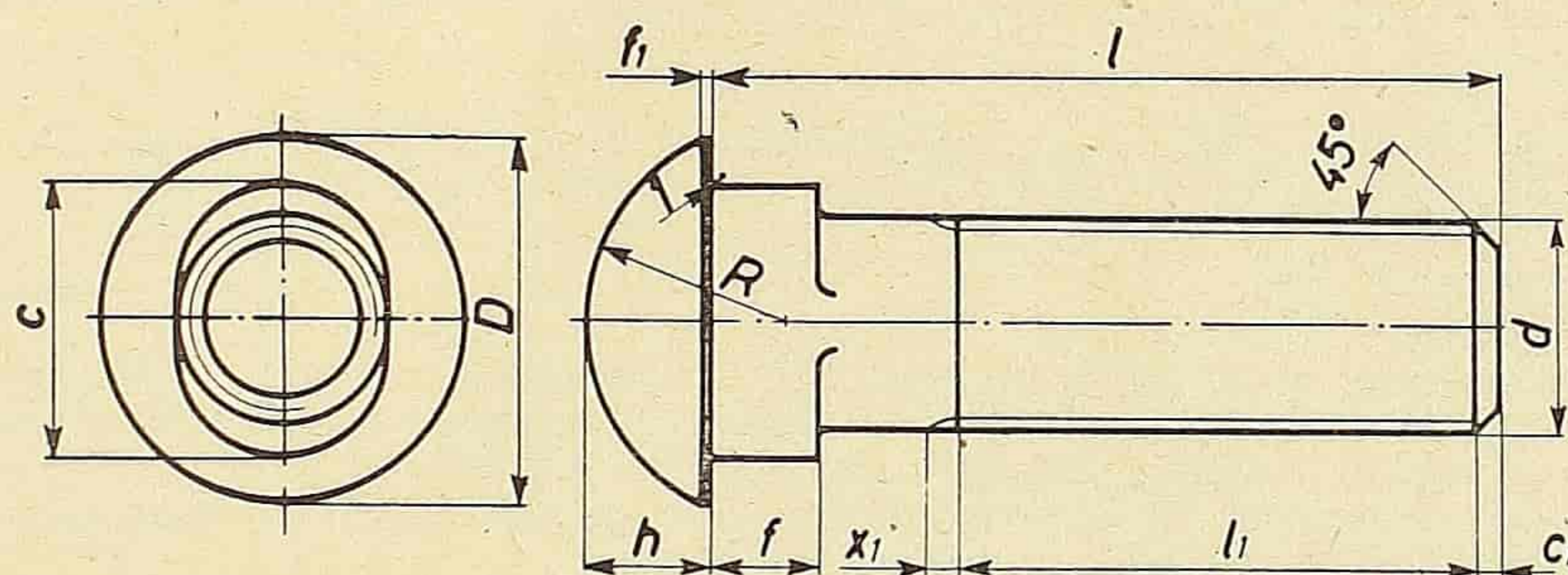
U ovom standardu primenjene su jedinice veličina i njihove oznake prema JUS A.A1.040 (napr.: jedinica težine kilopond — kp).

1 Predmet standarda

Ovaj standard propisuje oblik i dimenzije vijaka koji se upotrebljavaju za spajanje vezica na sastavima šina težine do 20 kp/m.

2 Oblik i dimenzije

Vijci po ovom standardu izrađuju se u veličinama navedenim u niže datoj tabeli. Oblik i dimenzije vijaka moraju odgovarati slici i tabeli, u granicama tolerancija navednih u tabeli, odnosno u JUS M.B1.022.

Oznaka navoja vijka	Dimenzije vijka u mm										Težina 1000 kom ¹⁾ vijaka ≈ kp	Upotrebljava se za šine tipa
	C	D	f	f ₁	h	R	x ₁	c ₁	l	l ₁		
M 10	14	19±0,4	5	0,5	6,5	10,5	3,5	1,5	35	20	13	5
									40	20	34	7
									45	20	36	10
M 12	18	24±0,5	7	0,5	8,5	13,5	4	2	55	30	69	12
M 16	22	30±0,6	8	1	11	16,2	5	2	65	35	142	18

¹⁾ Na bazi specifične težine 7,85 kp/dm³.

3 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama vijci po ovom standardu označuju se oznakom:

Šinski vijak Md × l JUS M.B1.172

gde je Md oznaka navoja, a l dužina vijka.

Primer: Vijak sa Md = 10 mm i l = 45 mm označuje se:

Šinski vijak M10 × 45 JUS M.B1.172.

4 Materijal i izrada

Vijci po ovom standardu izrađuju se od čelika ČV1A, u prvoj klasi izrade, inače u svemu prema odredbama standarda JUS M.B1.022 »Tehnički propisi za izradu i isporuku vijaka i navrtki za željeznički gornji stroj«.

5 Upotreba

Vijci po ovom standardu upotrebljavaju se s navrtkama prema JUS M.B1.600. Vijci M10 upotrebljavaju se bez prstenaste elastične podloške. Ostali vijci mogu se upotrebljavati sa prstenastom elastičnom podloškom, prema JUS M.B2.110, ili bez nje, u zavisnosti od značaja pruge.

Predlog br. 3039

**GUMENI DELOVI OPREME ZA TRANSFUZIJU
U MEDICINI**

DK 615.47:615.38
JUS G.E5.050

Ovaj predlog standarda izrađen je na traženje Saveznog zavoda za narodno zdravlje.

Inicijativa za izradu jugoslovenskog standarda za medicinsku gumu potiče od Udruženja industrije gume FNRJ. Tekst nacrt predloga izradio je Centar za ispitivanje u Beogradu. Postavljeni uslovi za izradu gumenih delova za opremu transfuzije odgovaraju sadašnjim mogućnostima naših fabrika, obezbeđujući istovremeno sigurnost zdravlja bolesnika koji primaju transfuziju i infuzije. Predlog je izrađen na osnovu najnovijih propisa stranih država za ove proizvode.

Nacrt predloga je prihvatio Savezni zavod za narodno zdravlje posle dobivene saglasnosti od strane stručnjaka i analiza laboratorija Zavoda za kontrolu i ispitivanje lekova u Beogradu i Zagrebu, Zavoda za transfuziju krvi u Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu i Splitu i laboratorije apoteke VMA u Beogradu.

Predlog standarda stavlja se na javnu diskusiju sa rokom za dostavljanje primedaba do 1 novembra 1959 god.

1 Predmet standarda

- 1.1 Ovaj standard propisuje dimenzije, kvalitet i metode proveravanja kvaliteta gumenih delova opreme za transfuziju u medicini.
- 1.2 U gumene delove oprema spadaju zapušači za transfuzione boce, creva za sisteme i kapice za filtre.

2 Definicija

Pod opremom od gume za transfuziju podrazumeva se oprema koja se upotrebljava za transfuziju ljudske krvi i njenih derivata ili za transfuziju i infuziju drugih rastvora.

3 Kvalitet gume

Gumeni delovi opreme za transfuziju moraju biti izrađeni od sirovina najboljeg kvaliteta pogodnih za upotrebu sa ljudskom krvi i njenim derivatima, plazmom i ostalim preparatima koji se upotrebljavaju za transfuziju i infuziju. Gumeni delovi ne smeju otpuštati bilo kakve supstance u koncentraciji koje bi bile štetne za ljudski organizam ili bi sprečavale razvoj bakterija. Prisustvo i odsustvo takvih supstancija utvrđuje se prema propisima tač. 5.4.

4 Zapušači za transfuzione boce

- 4.1 Dimenzije. Dimenzije zapušača moraju odgovarati dimenzijama standardnog uzorka.
- 4.2 Karakteristične osobine i propisi kvaliteta. Zapušači moraju da ispunjavaju sledeće uslove:
 - 4.21 Zapušač stegnut metalnim zavrtnjem mora hermetički zatvarati bocu. Prilikom probadanja šupljom iglom spoljašnjeg prečnika 3 mm ne smeju se kidati delići gume, a posle vađenja igle rupa se mora potpuno zatvoriti da ne dozvoli prolaz vazduha u bocu bilo pod pritiskom bilo pod vakumom. Površina zapušača mora biti potpuno glatka.
 - 4.22 Guma zapušača mora imati tvrdoću 40° do 50°, određenu po Šoru, na tvrdomeru tipa A, prema propisima JUS G.S2.125.
 - 4.23 Zapušač ne sme izgubiti elastičnost niti postati lepljiv posle pranja prema važećim propisima Službe transfuzije krvi (STK) i šest uzastopnih sterilizacija u autoklavu za vreme od 30 minuta na 120 do 122 °C (1,2 At) praćenih sušenjem 30 minuta u autoklavu na 120 do 122 °C.
 - 4.24 Zapušači moraju biti postojani prema vodi što se utvrđuje ispitivanjem prema tač. 5.1.
 - 4.25 Zapušači ne smeju izlučivati boju i/ili nedozvoljene količine sulfida niti stvarati zamućenja u puferskim rastvorima ili ACD stabilizatoru za krv.
 - 4.26 Zapušači ne smeju delovati toksično, što se utvrđuje ispitivanjem prema tač. 5.3.

5 Proveravanje kvaliteta

- 5.1 Ispitivanje na postojanost prema vodi
 - 5.11 Dobijanje autoklavata. Tri zapušača se operu prema propisima STK, stave u Erlenmajerovu bocu od hidrolitički otpornog stakla grupe I, kapaciteta 500 ml i preliju sa 200 ml destilovane vode koja ne sadrži teške metale. Boca se pokrije posudom za kristalizaciju od istog stakla i sterilise u autoklavu 30 minuta na temperaturi od 120 do 122 °C (1/2 At) i ohladi. Istovremeno se pripremi slepa proba.
 - 5.12 Ispitivanje autoklavata
 - 5.121 Izgled i ukus. Autoklavat mora biti bistar, bezbojan i bez jakog mirisa (dozvoljen je slab miris na gumu).
 - 5.122 pH vrednost. Merenje pH vrednosti vrši se potenciometrom. Razlika pH vrednosti između slepe probe i autoklavata ne sme biti veća od 1,5.
 - 5.23 Sadržaj amonijaka. Posle dodatka 1 ml Neslerovog reagensa u 10 ml autoklavata ne sme se pojaviti crvenkasti talog ili žućkasto obojenje koje je zatvorenije od obojenja rastvora za upoređenje kome je dodat amonijak 1,7 ml/l. To odgovara rastvoru 0,0001 M. Dozvoljena je slaba opalescencija.

- 5.124 Sadržaj redukujućih materija. 20 ml autoklavata pomeša se sa 20 ml 0,01 N kalijumpermanganata. Posle 15 min mešavini se doda 0,1 g kalijumjodida i 20 ml 2 n sumporne kiseline i titriše sa 0,01 N rastvorom natrijumsulfata. Kao indikator upotrebi se skrob. Utrošak rastvora natrijumsulfata mora da iznosi najmanje 15 ml što odgovara 15 ml rastvora 0,01 N kalijumpermanganata.
- 5.125 Sadržaj teških metala. 20 ml autoklavata zakiseli se sa 20 ml razblažene sirćetne kiseline (29 do 30%) i doda 0,5 ml rastvora natrijumsulfida*. Ne sme se pojaviti talog, zamućenje ili boja koja je tamnija od boje rastvora za upoređivanje**.
- Spravljanje rastvora.
- Natrijumsulfida*. 5 g natrijumsulfida ($\text{Na}_2\text{S} \cdot 9\text{H}_2\text{O}$) rastvori se u smeši od 10 ml destilovane vode i 30 ml glicerola, dobro začepi, ostavi da stoji nekoliko dana i procedi nekoliko puta kroz vatu natoplenu vodom.
- Rastvor za upoređivanje**. U 15 ml destilovane vode doda se 5 ml sledećeg rastvora: 0,183 g olova acetata ($\text{C}_4\text{H}_6\text{O}_4\text{Pb} \cdot 3\text{H}_2\text{O}$) rastvori se u vodi, doda 5 ml razblažene sirćetne kiseline i dopuni vodom do 1000 ml. 10 ml ovog rastvora razblaži se dalje sa vodom do 1000 ml. Ovaj rastvor sadrži 1 mg olova u 1 litru.
- 5.126 Sadržaj suvog ostatka. 20 ml autoklavata ispari se do suva na vodenom kupatilu i suši do konstantne težine na temperaturi od 120 do 122 °C. Ostatak ne sme biti veći od 2 mg (ili 10 mg na 100 ml autoklavata).
- 5.127 Ispitivanje autoklavata na apirogenost. Ispitan po farmakopeji br. 1958 autoklavat mora biti apirogen.
- 5.2 Ponašanje u puferskim rastvorima i ACD stabilizatoru za krv. Za ovo ispitivanje upotrebi se po 100 ml sledećih rastvora:
- 80 ml 0,1 M rastvora limunske kiseline,
20 ml 0,2 M rastvora sekundarnog natrijumfosfata;
 - 50 ml 0,1 M rastvora limunske kiseline,
50 ml 0,2 M rastvora sekundarnog natrijumfosfata;
 - 10 ml 0,1 M rastvora limunske kiseline,
90 ml 0,2 M rastvora sekundarnog natrijumfosfata;
 - 100 ml ACD stabilizatora;
0,1 M rastvora limunske kiseline sadrži 21,008 g u 1000 ml,
0,2 M rastvor sekund natrijumfosfata sadrži 35,62 g u 1000 ml.

ACD stabilizator je sledeći rastvor:

— natrijumcitrata (trobaznog)	4,235 g
— dekstroze	2 g
— limunske kiseline	0,66 g
— dest. vode do	100 ml

Od svakog od navedenih rastvora uzme se po 100 ml i stavi u erlenmajerove boce od 300 ml. U svaku bocu spusti se po jedan zapušač prethodno opran po propisima STK. Na grliće boca stavi se po komad hartije za filtriranje namočene u rastvoru olovnog acetata, zatim očeđenje i osušene. Boce se pokriju posudama za kristalizaciju. Istovremeno se na isti način pripreme boce sa istim rastvorima u istoj količini kojima se doda po 0,25 ml sveže spravljenog 0,1% rastvora kristalnog natrijumsulfida. U ove boce ne stavljaju se zapušači i one služe kao slepa proba. Svih 8 ovako pripremljenih boca sterilizuje se u autoklavu 30 minuta na 120 do 122 °C (1,2 At) ohladi. Rastvori a, b i c sa zapušačima ne smeju biti obojeni ni mutni, a rastvor d sme biti samo žućkasto obojen. Filter hartija sa olovnim acetatom na bocama sa zapušačima ne sme biti tamnije obojena od filter hartija nad bocama koje služe kao slepa proba.

- 5.3 Ispitivanje na toksičnost. Tri zapušača, posle pranja prema propisima STK, stave se u Erlenmajerovu bocu od hidrolitički otpornog stakla, preliju sa 20 ml 0,9% rastvora natrijumhlorida, pokriju posudom za kristalizaciju od istog stakla i sterilizuju u autoklavu 30 minuta na 120 do 122 °C (1,2 At). Istovremeno se pod istim uslovima sterilizuje i slepa proba. Jednoj grupi od 10 belih miševa, teških 20 p ubrizga se intravenozno po 1 ml autoklavata. Drugoj grupi od 10 belih miševa, iste težine, čuvanih pod istim uslovima, ubrizga se po 1 ml slepe probe. Nedelju dana posle ubrizgavanja broj obolelih ili uginulih miševa u prvoj grupi ne sme biti veći od broja obolelih i uginulih miševa u drugoj grupi.
- 5.4 Inhibitorske supstance*. Cela površina krvnog agara u Petrijevoj šolji inokulira se mladom kulturom streptococcus pyogenes. Petrijeva šolja sadrži kao podlogu krvni agar sa 10% konjske krvi. Uzorci gume se stave na krvagar površinu u međusobnim razmacima od najmanje 20 mm. Inkubacija se vrši na 37 °C u roku od 18 do 24 sata. U slučaju da su inhibitorske supstance odsutne, streptococcus pyogenes se razvijaju na samoj ivici gume i dokazuju se po hemolizi crvenih krvnih ćelija. U slučaju prisutnosti inhibitorskih supstancu oko delića gume stvara se prsten nehemolizirane krvi bez razvoja bakterija.

6 Creva za sisteme

- 6.1 Dimenzije. Dimenzije creva moraju odgovarati dimenzijama standardnog uzorka.
- 6.2 Karakteristične osobine i propisi kvaliteta.
- 6.21 Spoljašnja a naročito unutrašnja površina creva mora biti potpuno glatka, bez nabora, ispupčenja i udubljenja.
- 6.22 Creva moraju da izdrže sledeću probu zagrevanja: creva se zajedno sa komponentama (igle, staklene cevi, kapice), operu po propisima STK i sve zajedno skupi u pogodan sud tako da polupečnik krivine kolena creva ne bude manji od 2 cm. Ovako savijeno crevo sa komponentama sterilizuje se šest puta u autoklavu na temperaturi od 120 do 122 °C 30 min, a zatim 30 minuta suši u autoklavu na tem-

peraturi 120 do 122 °C. Prilikom odvijanja crevo mora dobiti svoj prvobitni oblik, ne sme da se ulubljuje niti da se cepa već mora da bude čvrsto priljubljeno uz olivu igle; zidovi creva ne smeju da se lepe; crevo mora da ostane elastično i guma ne sme da postane krta.

6.23 Guma creva mora da bude postojana prema vodi što se utvrđuje prema tač. 7.1.

7 Proveravanje kvaliteta

7.1 Ispitivanje na postojanost prema vodi

7.11 Dobijanje rastvora za ispitivanje. Kroz komad creva dugačak 1 m propusti se 4×200 ml destilovane vode koja ne sadrži teške metale. Voda zagrejana na 37 °C, propušta se kroz crevo brzinom od 60 kapi (3 ml) na minut. Ohlađena voda predstavlja rastvor koji služi za dalja ispitivanja.

7.12 Rastvor dobiven prema tač. 7.11 ispituje se hemiski i biološki (tač. 5.12) kao i autoklavat dobiven prema tač. 5. 11.

8 Kapica za filter

8.1 Dimenzije. Dimenzije kapice za filter moraju odgovarati dimenzijama standardnog uzorka.

8.2 Karakteristične osobine i propisi kvaliteta odgovaraju propisima tačke 6.2.

9 Proveravanje kvaliteta

Kvalitet kapice za filter proverava se prema propisima tač. 5.1.

10 Označavanje, pakovanje i skladištenje

10.1 Svi gumeni delovi opreme za transfuziju moraju imati sledeće oznake:

- oznaku JUS G.B5.050
- oznaku proizvođača
- datum izrade.

10.2 Proizvodi na koje se odnosi ovaj standard pakuju se u kartonske kutije, veličine prema sporazumu.

10.3 Kutije sa zapušačima moraju biti udaljene najmanje 2 m od uređaja kojima se zagreva prostorija za smeštanje. Temperatura u prostoriji za smeštanje mora da se kreće od 0 °C do + 20 °C, a relativna vlažnost vazduha oko 65%; prostorija mora biti zaštićena od direktne sunčane svetlosti, bez prašine i sa dobrim provetranjem. U ovoj prostoriji ne smeju se čuvati razna ulja, kiseline, rastvarači, niti smeju biti u pogonu električni aparati sa jakim iskrenjem.

11 Upotreba

Zapušači se smeju upotrebiti samo jedanput, a ostali gumeni delovi opreme za transfuziju najviše pet puta.

Predlog br. 3067

**MOTORNA VOZILA
SIGURNOSNA STAKLA
DEFINICIJE, MERE I USLOVI ISPORUKE**

DK 629.113.011.671
JUS M.N2.001

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1 oktobar 1959

1 Predmet standarda

Ovaj standard propisuje definicije sigurnosnog stakla za motorna vozila (uključivo trolejbuse), mere i uslove isporuke, uključivo označavanje sigurnosnog stakla za navedene primene. Mehaničke, optičke i druge osobine i njihovo ispitivanje biće propisani zasebnim standardima.

2 Definicije

2.1 Sigurnosno staklo je opšti naziv za sve vrste stakla koje je toplotno obrađeno ili kombinovano s drugim materijalima da bi se, u poređenju s običnim staklom, smanjila opasnost od povrede putnika prilikom prskanja ili razbijanja stakla na vozilu. U sigurnosna stakla spadaju kaljeno, lepljeno i armirano staklo.

2.2 Kaljeno staklo je iz jednog sloja, čija je čvrstoća povećana specijalnom toplotnom obradom. Takva stakla se ne mogu seći, bušiti ni glačati; otpornija su prema udarcu zaobljenim predmetima, ali su osetljivija prema udarcu oštrim predmetima. Pri razbijanju se raspadaju na sitne granule bez oštrih ivica.

2.3 Lepljeno staklo se dobiva lepljenjem dve ili više staklenih ploča, iste ili različite debljine; za lepljenje se primenjuje jedan ili više slojeva plastičnih materija. Pri razbijanju se delići stakla zadrže zalepljeni za plastičnu materiju.

2.4 Armirano staklo se sastoji od staklene ploče nalivene oko metalne mreže koja pri razbijanju zadržava deliće stakla.

3 Mere sigurnosnog stakla za motorna vozila

3.1 Sigurnosna stakla se isporučuju u komadima oblika ugovorenog porudžbinom čija debljina i najveća dozvoljena površina moraju odgovarati vrednostima navedenim u sledećoj tablici:

Nazivna debljina stakla mm	Dozvoljena odstupanja mm	Najveća dozvoljenja površina m ²
4	+ 0,4 - 0,2	0,4
5	+ 0,5 - 0,2	0,8
6,5	+ 0,5 - 0,5	1,6

3.2 Armirana stakla se izrađuju samo u nazivnoj debljini 6,5 mm.

4 Uslovi isporuke

4.1 Sigurnosna stakla se isporučuju s oborenim ivicama, ili s ivicama kakve se dobiju rezanjem, ali ivice ne smeju biti okrnjene.

4.2 Sigurnosno staklo se može isporučiti polirano ili nepolirano, ali armirano staklo mora biti polirano.

4.3 Sigurnosno staklo mora biti ravno; dozvoljen je progib do 2,5 mm po dužnom metru samo u jednom smeru. Iskrivljenost u oba smera (talasastost) se ne dozvoljava.

4.4 Ivice slojeva lepljenog stakla ne smeju međusobno biti pomerene za više od 1 mm.

5 Označavanje

Kaljena stakla označavaju se slovom »K«, a lepljena slovom »L«. Oznake moraju biti neizbrisive, a nanose se u jedan od uglova ploče.

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA »MESO I MESNE PRERAĐEVINE«

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1 avgust 1955

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju predlozi jugoslovenskih standarda za mesne prerađevine:

Predlog br. 3040 Suve šunke JUS E.J2.045.1

Predlog br. 3041 Kuvane šunke i plećke JUS E.J2.045.2

Predlog br. 3042 Zimska salama JUS E.J2.045.3

Ovi predlozi standarda redigovani su u Saveznoj komisiji za standardizaciju (SKS) na osnovu predloga Instituta za tehnologiju mesa FNRJ, kao i ranijih nacrtu predloga standarda objavljenih u biltenu »Standardizacija« br. 6—7 iz 1951 godine.

U oblast standarda »meso i mesni proizvodi« dolazi veći broj standarda (približno 30), koje treba što pre doneti s obzirom na našu sve veću proizvodnju i izvoz ovih proizvoda. Međutim, zasad su uzeta samo tri predloga osnovnih grupa. Raniji nacrti su iz osnova prerađeni i u njih su unete veće izmene u klasifikaciji i tehničkim propisima. U pogledu proveravanja kvaliteta izrađena je nova tačka, organoleptička ocena — bodovanjem, kao najvažnije ispitivanje kvaliteta.

Pomenuti predlozi su umnoženi i biće dostavljeni većem broju preduzeća i ustanova u cilju davanja primedbi. Pored toga, predloge mogu dobiti i svi ostali interesenti koji se budu blagovremeno javili u toku predviđenog roka za dostavljanje primedbi.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA IZ OBLASTI
FARMACEUTSKE INDUSTRIJE**

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 septembar 1959

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

		JUS
Predlog br. 3043	Tabulettae, Opšte odredbe	H.H1.001
„ „ 3044	Tabulettae acidi acetylsalicylici	H.H1.021
„ „ 3045	„ Lsoniazidi	H.H1.031
„ „ 3046	„ Phtalyl sulfathiazoli	H.H1.051
„ „ 3047	„ Sulfadiazini	H.H1.061
„ „ 3048	„ Sulfadimidini	H.H1.062
„ „ 3049	„ Sulfaquanidini	H.H1.063
„ „ 3050	„ Sulfathiazoli	H.H1.064
„ „ 3051	„ Sulfasoli	H.H1.065
„ „ 3052	PAS — Na dražeje	H.H1.041
„ „ 3053	Vaselinum album, tube	H.H1.121
„ „ 3054	Unquentum Acidi borici, tube	H.H1.122
„ „ 3055	„ Sulfanilamidi, „	H.H1.124
„ „ 3056	„ Sulfathiazoli, „	H.H1.125
„ „ 3057	„ Sulfogyrodali, „	H.H1.126
„ „ 3058	Pasta Zinci oxydi „	H.H1.123
„ „ 3059	Vitamin B ₁₂ , ampule 100 mcg 3 × 1 ccm	H.H1.151
„ „ 3060	Insulin à 10 ccm sa 400 jed.	H.H1.180
„ „ 3061	Adrenalin hydrochlorid ampule 1700 1‰ 10 × 1 ccm	H.H1.185
„ „ 3062	Pituitrin ampule 5 × 1 ccm	H.H1.195
„ „ 3063	Crystalni penicillin à 200.000 i.j.	H.H1.221
„ „ 3064	Dihydrostreptomycin sulfat à 1 g.	H.H1.222
„ „ 3065	Jugocillin à 400.000 i.j.	H.H1.223
„ „ 3066	Eulaksin — »Pliva«	H.H2.020

Ove predloge izradili su stručnjaci fabrike farmaceutskih proizvoda »Pliva« — Zagreb, »Galenika« — Zemun i »Prolek« — Beograd, a dopunjeni su i usklađeni u Saveznoj komisiji za standardizaciju, u saradnji sa našim stručnjacima sa Farmaceutskog fakulteta u Beogradu, prof. Mladenović d-r Milošem, doc. Blagojević d-r Zorom i doc. Danilović d-r Milošem, kao i stručnjacima iz Armije, čiji je predstavnik bio sanit. pukovnik Katalinić m-r Aleksandar.

Predlozi navednih standarda dostavljeni su svim glavnim interesentima. Ostali eventualni interesenti mogu zatražiti od Savezne komisije za standardizaciju (Beograd, Admirala Goprata 16, poštanski fah 933) da anotirani predlozi budu dostavljeni i njima.

Sve primedbe na objavljene predloge treba, takođe, slati na gornju adresu.

MEĐUNARODNA STANDARDIZACIJA

PRIMLJENA DOKUMENTACIJA

Pregled važnijih dokumenata koje je Savezna komisija za standardizaciju primila od sledećih organizacija:

Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i
Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

Ova dokumentacija predstavlja pojedine faze rada, čiji je krajnji cilj donošenje međunarodnih preporuka sa područja standardizacije.

Preporučuje se zainteresovanim da koriste ovu dokumentaciju uvidom u prostorijama Savezne komisije za standardizaciju, ili putem izrade fotokopija ili mikrofilmova, a po posebnom pismenom traženju, uz obavezu plaćanja troškova foto — ili mikrofilmske reprodukcije.

ISO/TC 27 — Čvrsta mineralna goriva

Primedbe Teissier-a (Francuska) o principima uzimanja uzoraka i opremi.

ISO/TC 36 — Kinematografija

Izveštaj o radu u 1959 god.

ISO/TC 46 — Dokumentacija

Revidirani tekst predloga preporuke ISO br. 165 »Prezentiranje članaka u periodičkim publikacijama.«

II predlog preporuke ISO br. 68 »Mikrokopije na providnim osnovama. Dimenzije preporučenih osnova«.

II predlog preporuke ISO br. 17 »Veličine fotoreprodukcije dokumenata na papiru«.

ISO/TC 69 — Statistička analiza rezultata ispitivanja

Statistička terminologija (franc-engl.) za pravilnu redakciju preporuka ISO.

PREGLED PRIMLJENIH VAŽNIJIH INOSTRANIH STANDARDA

Ova rubrika obuhvata pregled važnijih inostranih standarda primljenih u standardoteci Savezne komisije za standardizaciju, koja ima vrlo obimne zbirke inostranih standarda svih zemalja sveta. Stručnjaci, zainteresovane ustanove i preduzeća mogu da koriste ove standarde u samoj standardoteci SKS. Za eventualnu nabavku originalnih standarda iz inostranstva, svaki interesent treba da se obrati Saveznoj komisiji za standardizaciju (Beograd, Admirala Geprata br. 16), s obzirom na postojeći sporazum po kome inostrane organizacije za standardizaciju šalju svoje standarde u inostranstvo samo po preporuci nacionalne organizacije za standardizaciju odnosno zemlje. U konkretnom traženju, upućenom Saveznoj komisiji za standardizaciju, interesenti treba da se obavežu da će troškove nabavke standarda nadoknaditi u dinarima preduzeću »Jugoslovenska knjiga« — Beograd, Terazije 27, sa kojim već postoji sporazum u tom pogledu, ili nekom drugom preduzeću koje je ovlašćeno da vrši uvoz knjiga, a na koje interesent ukaže u svom zahtevu. Ukoliko isporuka usledi preko nekog drugog preduzeća, neophodno je predložiti i saglasnost tog preduzeća za izvršenje plaćanja u devizama inostranom isporučiocu.

PN — Poljska

DK 519 — Matematička statistika

PN-55/N-03009 Statistička kontrola kvaliteta. Broj jedinačnih uzoraka.

DK 53 — Fizika

PN-54/N-01101 Označavanje najvažnijih veličina fizičkih i tehničkih. Mehanika.

DK 543 — Analitička hemija

PN-57/C-04524 Određivanje broja osapunjavanja.

PN-55/H-04016 Hemiska analiza sirovog gvožđa i čelika. Određivanje hroma.

PN-55/H-04017 Hemiska analiza sirovog gvožđa i čelika.

PN-56/H-04209 Hemiska analiza legura gvožđa. Ferovanadijum.

DK 614 — Narodno zdravlje

PN-56/Z-04043 Gravimetriska metoda određivanja sadržaja prašine u vazduhu.

DK 620 — Ispitivanje materijala

PN-57/H-04400 Ogled ispitivanja na pritisak po Erichsen-u.

PN-55/H-04609 Pojmovi i objašnjenja iz oblasti korozije metala.

DK 621 — Mašinstvo — Elektrotehnika

PN-57/M-04602 Tehnika hlađenja. Pritisci u uređajima koji rade sa komprimovanim amonijakom.

DK 624 — Građevinarstvo

PN-56/B-04451 Zemljište za građenje. Uzimanje uzoraka zemljišta za ispitivanje strukture. Način uzimanja uzoraka.

PN-55/B-04483 Zemljište za građenje. Ispitivanje fizičkih svojstava. Arometriska naliza.

PN-55/B-04487 Zemljište za građenje. Ispitivanje fizičkih svojstava. Određivanje vlažnosti i stepena vlažnosti.

PN-55/B-04489	Zemljište za građenje. Ispitivanje fizičkih svojstava. Određivanje granice vodoplovnosti.	PN-57/C-04039	Proizvodi od nafte. Određivanje tetraetilolova u benzinu.
PN-55/B-04491	Zemljište za građenje. Ispitivanje fizičkih svojstava. Određivanje optimalne vlažnosti.	PN-56/C-04064	Proizvodi od nafte. Određivanje reakcije vodenog ekstrakta.
PN-55/B-04492	Zemljište za građenje. Ispitivanje fizičkih svojstava. Određivanje indeksa vodopropustljivosti.	PN-55/C-04071	Proizvodi od nafte. Određivanje sadržaja pepela.
		PN-55/C-04075	Proizvodi od nafte. Određivanje koksa po Conradson-u.
		PN-55/C-04076	Proizvodi od nafte. Konzistentna mast. Određivanje sadržaja sapuna, masnoće i mineralnog ulja.
DK 66 — Hemiska industrija i tehnologija			
PN-53/C-01353	Osnovni procesi u hemiskom inženjerstvu. Sušenje. Pojmovi i objašnjenja.	PN-55/C-04078	Proizvodi od nafte. Konzistentna mast. Određivanje sposobnosti mazanja na površini metala.
PN-54/C-04201	Suve boje. Opšte metode ispitivanja.	PN-56/C-04284	Tehnička maziva. Određivanje sadržaja materijala rastvorljivih u etru.
DK 662 — Pirotehnika			
PN-53/G-02101	Prenošenje zemnog gasa vagon-cisternama. Tehnički uslovi.		
DK 663 — Prečišćavanje vode			
PN-56/C-04541	Voda za piće, domaćinstvo i industriju. Određivanje suvog ostatka i ostatka posle žarenja.	PN-55/H-04200	Hemiska analiza gvožđa i čelika. Određivanje titana.
PN-56/C-04545	Voda za piće, domaćinstvo i industriju. Određivanje kiseonika rastvorenog u vodi.	PN-55/H-04202	Hemiska analiza legura gvožđa. Feromangan.
PN-55/C-04564	Voda za piće, domaćinstvo i industriju. Koagulanti za čišćenje vode. Metode ispitivanja.	PN-56/H-04203	Hemiska analiza legura gvožđa. Ferosilicijum-mangan.
		PN-56/H-04206	Hemiska analiza legura gvožđa. Feroaluminosilicijum.
		PN-56/H-04207	Hemiska analiza legura gvožđa. Ferohrom.
		PN-54/H-04820	Hemiska analiza legura nikla. Određivanje gvožđa.
DK 665 — Ulja. Masti. Voskovi			
PN-56/C-04009	Proizvodi nafte. Određivanje temperature paljenja po metodi Martens-Pensky.	PN-55/H-04835	Hemiska analiza legura aluminijuma. Sastav i oblast primene.
PN-55/C-04016	Proizvodi nafte. Određivanje temperature stinjanja po metodi sa epruvetama.	PN-55/H-04836	Hemiska analiza legura aluminijuma. Određivanje silicijuma.

ISPRAVKA JUS F.G1.103 i F.G1.153

U jugoslovenskim standardima JUS F.G1.103 — »Teška konfekcija. Muški zimski kaput postavljen. Veličine i način izrade« i JUS F.G1.153 »Teška konfekcija. Dečački zimski kaput postavljen. Veličina i način izrade« treba ispraviti i to:

- u JUS F.G1.103, u tač. 3.2 umesto »Postava: svilen atlas« treba da glasi: »Postava: svilena«, i
 - u JUS F.G1.153, u tač. 3.1 umesto »Postava: svileni atlas« treba da glasi: »Postava svilena«.
- Umoljavaju se imaoći ovih standarda da svoje primerke isprave.

Štampanje završeno 20 jula 1959

Izdavač: Savezna komisija za standardizaciju — Beograd, Admirala Geprata br. 16, tel. br. 28-920. — Odgovorni urednik: ing. Slavoljub Vitorović. — Distribucija preko izdavačkog preduzeća »Naučna knjiga« — Beograd, Kn. Mihajlova 40, pošt. fah 690. — tel. br. 27-011. — Cena pojedinom primerku Din. 100. — Godišnja pretplata Din. 1200. Pretplatu slati neposredno na naznačenu adresu distributora ili na tek. rač. kod N. B.

101-11.

br. — Štampa Beogradski grafički zavod — Beograd

1-297